

consideracións

- 1.- Consideracións sobre a situación económica
- 2.- Consideracións sobre o emprego
- 3.- Consideracións sobre os sectores productivos
- 4.- Consideracións sobre sector público e benestar social
- 5.- Consideracións sobre desenvolvemento rexional

Indicadores Galicia/España

consideracións
sobre a
**1 situación
económica**
de Galicia en 2000

1.- Crecemento e converxencia (cadros C.1.1. a C.1.3. e gráfico C.1.1.)

No ano 2000 produciuse un crecemento importante da economía mundial, estimado polo FMI nun 4,8% do PIB. A economía norteamericana foi a protagonista principal da recuperación económica mundial, cun aumento do PIB do 5,0%; na Unión Europea o incremento do PIB foi do 3,3%; no estado español, do 4,1%.

En Galicia o ano 2000 caracterizouse por un ritmo considerable de crecemento económico. O valor engadido bruto (VEB) total a prezos básicos de tódolos sectores económicos xerado en Galicia medrou nun 4,0% en termos reais, segundo a estimación do IGE. Foi, polo tanto, un exercicio cunha cifra relativamente alta de crecemento económico. Este dato supón darlle continuidade a un ciclo expansivo da economía galega iniciado en 1994. Sen embargo, cos datos dos últimos trimestres do ano 2000, semella que este crecemento presenta certa ralentización.

O comportamento da actividade económica en Galicia foi insuficiente para avanzar no proceso de converxencia coa economía española en termos de VEB.

O dito crecemento do ano 2000 veu acompañado dun cadro macroeconómico caracterizado por un repunte da inflación e por un importante saneamento das contas das administracións públicas, no obxectivo gubernamental de acadalo déficit cero.

Este ciclo, que xa é o máis longo de crecemento en Galicia despois da crise do 75, ten ademais nos seus últimos 4 anos incrementos do VEB por riba do 3%. A fase expansiva iniciada en 1994 acada o seu valor máximo en 1999 e o dato de 2000, aínda sendo positivo, é un reflexo evidente da desaceleración da actividade productiva. O 4,0% de crecemento do VEB do último ano supón unha redución do valor de 1999 (3 décimas menos) e marca con bastante probabilidade o principio do fin do ciclo expansivo.

CADRO C.1.1.

Taxas de variacións anuais do VEB ⁽¹⁾ e do emprego 1999-00 en Galicia e España: distribución segundo sectores económicos

Sectores	Galicia				España			
	99/98		00/99		99/98		00/99	
	VEB	Emprego	VEB	Emprego	VEB	Emprego	VEB	Emprego
Primario	2,6	-4,7	-1,8	2,3	-3,1	-4,3	1,5	-2,5
Industria	2,8	4,0	5,5	3,8	3,0	2,8	5,1	4,0
Construcción	5,5	6,9	6,5	11,2	8,7	11,9	6,3	8,8
Servicios	4,9	4,1	3,7	4,6	4,0	5,2	3,6	5,4
Non agrarios	4,4	4,4	4,5	5,3	4,1	5,4	4,2	5,4
Total VEB pb	4,3	2,6	4,0	4,8	3,7	4,6	4,1	4,7
Total PIB pm	4,8		3,9		4,0		4,1	

(1) VEB a prezos básicos. Prezos constantes (base 1995)

Fonte: elaboración propia CES-Galicia a partir de datos do IGE e do INE

CADRO C.1.2.

Converxencia real das CC.AA. fronte a España e a Unión Europea (UE-15)

	PIBR por habitante			PIB por habitante (poder de compra)	
	1999	2000	00/99	1998	1995/98
	(media española=100)		variación absoluta	(media UE-15=100)	
Andalucía	74,9	74,7	-0,20	58	58
Aragón	106,5	106,2	-0,33	88	87
Asturias	86,0	86,0	0,06	72	72
Baleares	110,1	110,3	0,26	100	97
Canarias	94,1	94,4	0,30	77	75
Cantabria	95,1	95,6	0,47	76	74
Castela-A Mancha	80,8	80,8	0,04	67	66
Castela e León	93,6	93,8	0,19	74	74
Cataluña	120,6	120,9	0,27	100	99
C. Valenciana	95,3	95,6	0,29	77	76
Extremadura	65,7	65,6	-0,15	50	50
Galicia	80,7	80,7	-0,02	64	64
Madrid	134,9	134,4	-0,52	110	107
Murcia	83,3	83,4	0,08	67	66
Navarra	128,5	128,3	-0,22	106	105
País Vasco	121,1	121,2	0,09	99	95
A Rioxa	112,4	112,9	0,53	93	91
Ceuta y Melilla	82,0	82,0	-0,07	67	66
Total	100	100		81	80

Fonte: elaboración propia CES-Galicia a partir de datos do INE e Eurostat

Estamos diante dunha situación de ralentización do ritmo de crecemento, que ten o seu punto de inflexión en 1999 e que podería indicar o inicio dunha fase diferente.

A ralentización do crecemento económico ven acompañada por un cambio de signo dalgunhas das variables relevantes do cadro macroeconómico, que logo se analizarán pero que teñen no repunte da inflación un dos seus elementos máis preocupantes.

É un feito positivo que o menor crecemento económico non tivo consecuencias negativas na creación de emprego, que aumentou un 4,8%,

máis de 2 puntos por riba do que sucedera en 1999. Ademais, por primeira vez en moito tempo, o emprego en Galicia medrou máis que a media de España, en especial polo comportamento asimétrico do emprego primario.

O aumento do emprego en 44.900 novos ocupados (media anual), equivalente ó 4,8% do volume de ocupación, superou en 2,2 puntos o crecemento acadado en 1999. Este crecemento do emprego debe valorarse como importante para a economía galega en comparación co estado, que, por primeira vez, cun crecemento superior (4,1%) tivo unha taxa de creación de emprego inferior (4,7%). Así, a eficiencia en converter

CADRO C.1.3.

VEB (1) das CC.AA. 2000

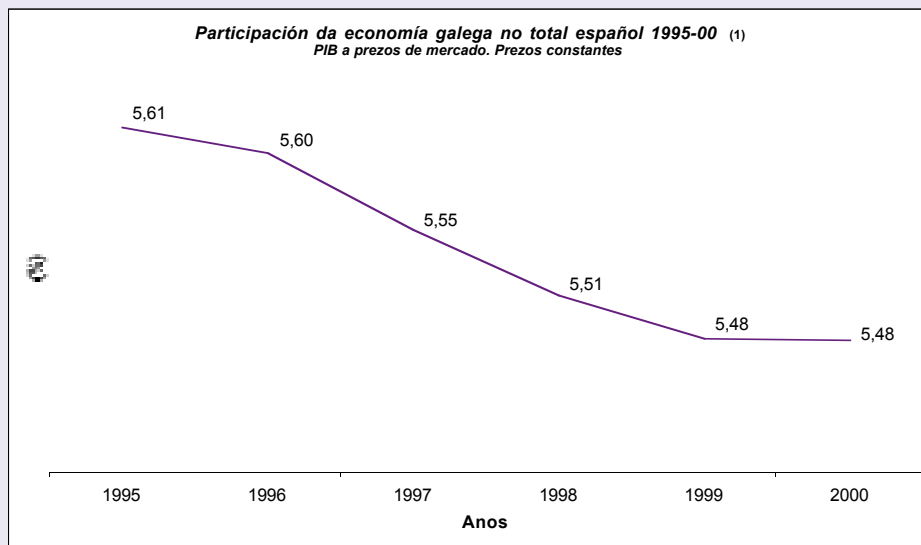
	Agricultura, gand. e pesca	CA/total	Industria e enerxía	CA/total	Construción	CA/total	Servicios	CA/total	VEB	CA/total	VEB / habitante (2)
	(en mill. de ptas.)	(%)	(en mill. de ptas.)	(%)	(en mill. de ptas.)	(%)	(en mill. de ptas.)	(%)	(en mill. de ptas.)	(%)	
Andalucía	1.066.989	28,66	1.651.831	8,75	1.026.266	15,40	7.496.149	14,01	10.855.778	13,58	1,50
Aragón	152.545	4,10	719.561	3,81	177.030	2,66	1.547.485	2,89	2.507.584	3,14	2,12
Asturias	53.114	1,43	521.180	2,76	182.179	2,73	1.166.419	2,18	1.856.957	2,32	1,72
Baleares	41.332	1,11	202.988	1,08	136.767	2,05	1.487.408	2,78	1.804.425	2,26	2,27
Canarias	81.546	2,19	316.449	1,68	322.203	4,84	2.532.943	4,73	3.141.592	3,93	1,93
Cantabria	46.306	1,24	251.274	1,33	93.297	1,40	650.342	1,22	1.005.516	1,26	1,91
Castele e León	430.543	11,57	1.166.822	6,18	415.063	6,23	2.798.777	5,23	4.646.231	5,81	1,87
Castele-A Mancha	304.324	8,18	605.347	3,21	294.977	4,43	1.670.522	3,12	2.776.582	3,47	1,62
Cataluña	285.250	7,66	4.769.302	25,27	1.028.470	15,43	9.384.346	17,53	14.936.997	18,68	2,43
C. Valenciana	293.861	7,89	2.014.212	10,67	681.744	10,23	5.019.625	9,38	7.734.802	9,68	1,92
Estremadura	175.837	4,72	184.563	0,98	161.376	2,42	928.821	1,74	1.400.857	1,75	1,31
Galicia	351.190	9,43	1.055.456	5,59	419.905	6,30	2.715.208	5,07	4.386.024	5,49	1,61
Madrid	38.130	1,02	2.611.705	13,84	1.001.846	15,04	10.599.297	19,80	13.762.318	17,22	2,70
Murcia	170.930	4,59	393.694	2,09	173.326	2,60	1.206.210	2,25	1.877.496	2,35	1,68
Navarra	71.407	1,92	490.802	2,60	101.348	1,52	758.826	1,42	1.373.610	1,72	2,59
País Vasco	97.012	2,61	1.719.448	9,11	394.121	5,91	3.036.313	5,67	5.066.980	6,34	2,41
A Rioxa	61.396	1,65	192.378	1,02	41.088	0,62	322.249	0,60	595.951	0,75	2,26
Ceuta e Melilla	666	0,02	8.462	0,04	12.322	0,18	199.265	0,37	213.147	0,27	2,96
Total	3.722.378	100	18.875.474	100	6.663.328	100	53.520.205	100	79.942.847	100	2,01

(1) VEB a prezos básicos (prezos constantes) calculado coa 1ª estimación para o 2000

(2) calculado a partir da Revisión do Padrón de habitantes a 1-1-1998

Fonte: INE, Contabilidade Regional de España

GRÁFICO C.1.1.

(1) (1997-98): estimación provisional; 1999: estimación avance e 2000: 1ª estimación
 Fonte: elaboración propia CES-Galicia a partir de datos do INE

crecemento en emprego (dividindo a taxa de crecemento do emprego entre a taxa de crecemento da produción), que era do 60,5% no 1999, pasa no 2000 ó 120%, superando o 114,6% español. En boa medida, esta maior eficiencia é debida ó sector da construción.

Desde o punto de vista da **oferta**, a característica principal do ano 2000 é o decrecemento sufrido polo sector primario, despois do crecemento do 2,6% experimentado no ano anterior en Galicia (fonte: IGE). No ano 2000 a taxa de crecemento deste sector en Galicia foi dun -1,8% (no conxunto do estado este sector medrou un 1,5% despois do -3,1% rexistrado no ano precedente), en tanto que os sectores non agrarios rexistraron unha taxa de crecemento no ano 2000 do 4,5%. E debe ponderarse que segundo os datos da Contabilidade Rexional, o peso do sector agrario no VEB galego é do 8,0%, moi superior ó peso relativo do sector primario en España, que é do 4,7%.

O sector industrial foi o único que presentou no ano 2000 unhas taxas de crecemento do VEB superiores ás rexistradas no ano anterior, acadando un incremento do 5,5% fronte ó 2,8% do ano anterior. O peso relativo deste sector no VEB total galego é do 24,1%, superior ó 23,6% da economía española.

A construción segue sendo no ano 2000 o sector de maior crecemento da economía galega, cunha taxa anual do 6,5%, 1 punto superior á experimentada no ano anterior (5,5%). Ó igual que acontecía no caso do sector primario, o seu peso relativo no VEB galego (9,6%) é superior ó peso deste sector en España (8,3%).

Os servicios tiveron un crecemento medio de 3,7%, fronte ó 4,9% experimentado o ano anterior en Galicia. Este é o sector máis importante en canto á xeración do VEB, xa que aporta o 61,9% do mesmo no ano 2000, inferior á contribución do mesmo na economía española, que foi do 66,9% no ano 2000.

A economía galega creceu un 4,0% –medida en VEB a prezos básicos–, fronte ó aumento do 4,1% no conxunto do estado, o que reflicte que a economía galega perde posicións respecto á economía española.

A incorporación dos fluxos fiscais e de transferencias das AA.PP. ás familias (ver capítulo 4 final) eleva en 10 puntos esa converxencia pero confirma tanto o seu deterioro entre 1999 e 2000 como que só supera ás comunidades de Andalucía, Extremadura e Murcia.

O peso relativo da economía galega en

CADRO C.1.4.

Investimento estranxeiro directo en empresas non cotizadas nas CC.AA. 1999-00 ⁽¹⁾

	1999		2000		00/99
	(en millóns de pesetas)	CA/total %	(en millóns de pesetas)	CA/total %	
Andalucía	59.699,2	1,2	97.504,2	0,9	63,3
Aragón	18.421,3	0,4	30.786,0	0,3	67,1
Asturias	2.465,2	0,0	5.242,2	0,0	112,6
Baleares	14.974,2	0,3	30.057,2	0,3	100,7
Canarias	397.739,7	8,0	130.832,5	1,2	-67,1
Cantabria	438,4	0,0	713,1	0,0	62,7
Castela e León	4.590,6	0,1	9.013,3	0,1	96,3
Castela-A Mancha	15.246,2	0,3	9.799,0	0,1	-35,7
Cataluña	666.520,2	13,5	1.208.644,3	11,2	81,3
C. Valenciana	70.729,5	1,4	232.298,3	2,1	228,4
Extremadura	1.407,7	0,0	2.564,8	0,0	82,2
Galicia	18.811,7	0,4	5.917,7	0,1	-68,5
Madrid	2.801.026,7	56,6	8.222.191,1	75,9	193,5
Murcia	8.220,8	0,2	4.682,4	0,0	-43,0
Navarra	28.064,3	0,6	26.533,0	0,2	-5,5
País Vasco	497.949,3	10,1	487.009,4	4,5	-2,2
A Rioxa	7.258,7	0,1	2.468,6	0,0	-66,0
Ceuta-Melilla	111,7	0,0	131,1	0,0	17,4
Varios	332.408,3	6,7	324.533,29	3,0	-2,4
Total	4.946.083,6	100	10.830.921,4	100	119,0

(1) Xaneiro-decembro
Fonte: Dirección General de Economía Internacional y Transacciones Exteriores

España, medido en termos do PIB a prezos de mercado, descende entre 1995 e o ano 2000, de tal xeito que a súa contribución ó PIB estatal pasa do 5,61% en 1995 ó 5,48% do ano 2000. Entre os anos 1999 e 2000 este peso relativo mantense constante.

Tomando como indicador de converxencia da economía galega á española o PIB rexionalizable per cápita, no ano 2000 mantense o distanciamento do mesmo con respecto á media española. No ano 2000 o indicador do PIB per cápita acadou un valor de 80,7%. Comparada coas outras comunidades autónomas, Galicia é a terceira comunidade co menor valor por diante, ó igual que en 1999, de Andalucía e Extremadura, con 74,7 e 65,6, respectivamente.

No contexto europeo, a economía galega presenta no ano 1998 un PIB per cápita do 64% da media dos quince países da UE, sendo o valor do conxunto do estado do 81%. Comparada coas 211 rexións europeas consideradas, Galicia ocupa o posto 191, por diante de 20 rexións: 8 gregas, 4 francesas e 2 de España, Alemaña, Italia e Portugal.

Esta evolución suxire que as políticas a favor da cohesión territorial non están a ter os

resultados desexables. Os fondos estruturais e o fondo de cohesión non son suficientes para cumprir co devandito obxectivo. Cómpre reflexionar sobre este dato, en especial nunha comunidade autónoma que é obxectivo nº 1 en termos da política comunitaria, en principio, ata o ano 2006.

2.- Demanda e sector exterior (cadros C.1.4. a C.1.7. e gráficos C.1.2. e C.1.3.)

A demanda interna da economía galega experimentou no ano 2000 unha moderación no seu crecemento, moderación á que contribuíu tanto o consumo privado como o investimento en construción.

A demanda interna galega segundo a *Encuesta de presupuestos familiares* medra máis ca española (12,7% e 9,7%, respectivamente), pero presenta unha clara desaceleración a partir da metade do ano. Complementariamente, a matriculación de automóbiles e o consumo de gasolina apuntan na mesma dirección.

O investimento das Administracións públicas (**cadro C.5.9.**, *Investimento público real*

CADRO C.1.5.

Importacións e exportacións de Galicia e España 1999-00

	Importacións			Exportacións			Saldo comercial		
	1999 <i>(en millóns de pesetas)</i>	2000 <i>(en millóns de pesetas)</i>	00/99 <i>(%)</i>	1999 <i>(en millóns de pesetas)</i>	2000 <i>(en millóns de pesetas)</i>	00/99 <i>(%)</i>	1999 <i>(en millóns de pesetas)</i>	2000 <i>(en millóns de pesetas)</i>	00/99 <i>(%)</i>
A Coruña	355.511	545.922	53,6	258.281	340.140	31,7	-97.230	-205.782	111,6
Lugo	42.793	54.449	27,2	39.040	41.198	5,5	-3.753	-13.251	253,1
Ourense	26.792	32.068	19,7	58.763	64.323	9,5	31.971	32.255	0,9
Pontevedra	673.034	836.504	24,3	644.084	926.016	43,8	-28.950	89.512	-409,2
Galicia	1.098.130	1.468.943	33,8	1.000.168	1.371.677	37,1	-97.962	-97.266	-0,7
España	23.143.245	27.643.097	19,4	17.435.361	20.482.040	17,5	-5.707.884	-7.161.057	25,5
G/E	5,36	5,31		5,74	6,70		1,72	1,36	

Fonte: elaboración propia CES-Galicia a partir de datos do ICEX

GRÁFICO C.1.2.

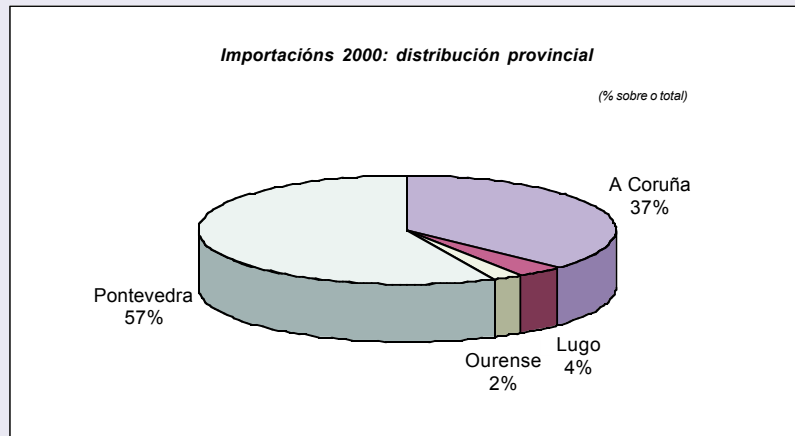
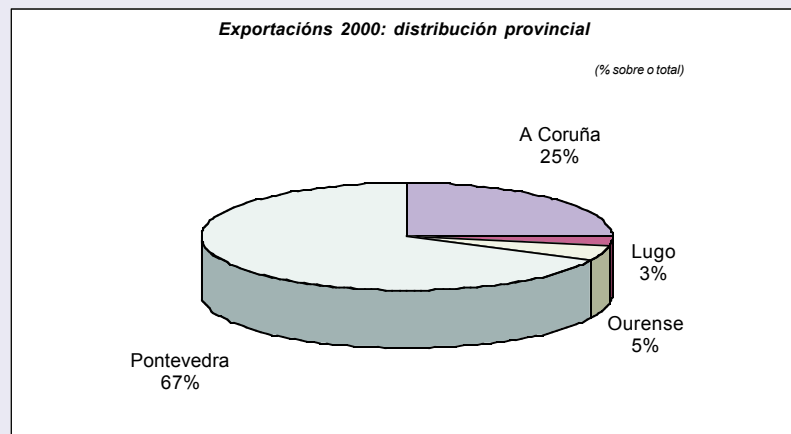

GRÁFICO C.1.3.

territorializado por axentes das Administracións públicas 1999-00: presupostos iniciais) presentou unha variación interanual de 5,1%, tendo un comportamento positivo a Administración autonómica e as Deputacións (6,9 miles de millóns de pesetas máis) en tanto que o investimento do Estado ten un comportamento negativo (6,1 miles de millóns de pesetas).

A economía galega segue sen ser atractiva ó capital estranxeiro, dado que o peso relativo do investimento estranxeiro directo en empresas non cotizadas galegas no total estatal, no ano 2000, é do 0,1%. En cifras globais, presentou un descenso do 68,5% en relación ó ano anterior, fronte a un crecemento do 119% no conxunto do estado.

Parece necesario aumenta-la capacidade de atracción de capital estranxeiro a Galicia mellorando con novas políticas un dos indicadores máis importantes para o desenvolvemento económico da comunidade autónoma.

Ó facer referencia á **demanda externa**, anotar que o comercio exterior galego presentou no ano 2000 un crecemento superior ó estatal, rexistrando unhas taxas de crecemento do 35,4% e 18,6%, respectivamente. O valor das exportacións galegas medrou un 37,1% (17,5% en España), en tanto que o valor das importacións ascendeu un 33,8% (19,4% no conxunto do estado), o que provocou un crecemento da taxa de cobertura, que pasou do 91,1% de 1999 ó 93,4% deste ano. No conxunto do estado, esta taxa foi do 73,3%. Estes trazos positivos non deberan facer esquecer que a cota exportadora de Galicia no total español non se sitúa aínda por riba do peso da poboación galega (6,8%).

No que se refire ás exportacións, o capítulo 87 (do automóbil) é responsable nun 60,5% do seu incremento. É dicir, dos 403.000 millóns nos que se incrementan as exportacións, 244.000 corresponden ó capítulo do automóbil. Polo tanto, as taxas de incremento de exportacións e as de cobertura vense inevitablemente afectadas pola enorme influencia que ten o sector automobilístico –e, nomeadamente, Citroën– na balanza comercial galega. O 46% das expor-

tacións e o 33,6% das importacións débense ó capítulo 87.

A taxa de cobertura de Galicia, se lle quitamos o valor das importacións e exportacións correspondentes ó devandito capítulo 87, situaríase no 75,8%, próxima á taxa de cobertura do conxunto do estado.

O comercio exterior galego seguiu caracterizándose por unha elevada concentración e especialización. Por unha banda, a provincia de Pontevedra concentra aproximadamente o 62% do comercio exterior da comunidade, sendo a única que aporta un saldo exterior positivo de certa magnitude. Por outra, a Unión Europea (especialmente Francia e Portugal), segue a ser o noso principal socio comercial, ó acolle-lo 79,7% das exportacións galegas e o 67,1% das importacións.

Atendendo ós produtos comercializados, tamén se constata a devandita especialización do noso sector exterior. Así, un só capítulo arancelario, o capítulo 87 (vehículos automóbiles, tractores, ciclos e demais vehículos terrestres, partes e accesorios), representa o 33,6% e o 46,1% do total das importacións e exportacións galegas, respectivamente. Salientan tamén os combustibles nas importacións (cunha expansión en valor asociada ó seu encarecemento) e os produtos do mar cun papel crucial de intermediación do sector galego a nivel mundial. O peso relativo dos 10 primeiros capítulos de importación e exportación sitúase no 78,8% do total das exportacións e no 79,9% no caso das importacións galegas no ano 2000.

No marco da crecente importancia entre as relacións sociais, económicas e culturais ente Galicia e o norte de Portugal, en 1998 o valor total das exportacións galegas á devandita rexión ascendeu a 84.619,6 millóns de pesetas (un 15% máis que o ano anterior) en tanto que as importacións acadaron os 58.584 millóns (un 21,7% máis que o ano anterior), polo que o saldo da balanza comercial galega é de 26.035,6 millóns de pesetas (un 2,3% superior ó superávit do ano anterior).

CADRO C.1.6.

Importacions 2000: principais capítulos e importacións da Unión Europea, Francia, Portugal e o Mercosur

Nº Cap.	Denominación	Importe	cap. / total	00/99 (1)	Unión Europea	Francia	Portugal	Mercosur
		(en millóns de ptas.)	(%)	(%)				
1 87	Automóbil, tractores, ciclos e demais vehículos terrestres, as súas partes e accesorios	493.698	33,61	43,5	492.220	451.448	5.829	
2 27	Combustíbeis minerais e aceites minerais; os seus destilados; materias bituminosas ceras miner.	248.349	16,91	112,7	53.208	5.424	5.581	
3 3	Pescados e crustáceos, moluscos e outros invertebrados acuáticos	173.863	11,84	7,1	48.724	5.902	16.512	30.290
4 84	Reactores nucleares, caldeiras, máquinas, aparatos mecánicos; partes.	52.107	3,55	-36,6	41.950	5.488		384
5 44	Madeira, carbón vexetal e manufacturas de madeira	44.815	3,05	29,7	17.711		8.196	6.653
6 62	Prendas e complementos de vestir, agás os de punto	37.731	2,57	81,8	16.328		13.352	
7 72	Fundición, ferro e aceiro	34.709	2,36	10,2	28.561	7.733	11.822	206
8 61	Prendas e complementos de vestir, de punto	30.172	2,05	51,1	18.115		15.509	
9 85	Máquinas, aparatos e material eléctrico e as súas partes, aparatos de grabación e repr. e partes	29.408	2,00	37,0	23.229	10.285		
10 76	Aluminio, e manufacturas do aluminio	29.074	1,98	42,8	14.659	3.260	4.969	
Total dos principais capítulos		1.173.926	79,92	37,5	754.705	489.540	81.770	37.533
Resto		295.016	20,08	33,5	159.203	28.776	44.899	20.091
Total		1.468.942	100	36,7	913.908	518.316	126.669	57.624

(1) calculado sobre datos provisionais
Fonte: elaboración propia CES-Galicia a partir de datos do ICEX

CADRO C.1.7.

Exportacións 2000: principais capítulos e exportacións cara á Unión Europea, Francia, Portugal e o Mercosur

Nº Cap.	Denominación	Importe	cap. / total	00/99 (1)	Unión Europea	Francia	Portugal	Mercosur
		(en millóns de ptas.)	(%)	(%)				
1 87	Vehículos automóviles, tractores, ciclos e demais vehículos terrestres, as súas partes e accesorios	632.370	46,10	63,0	565.715	268.256	23.424	4.270
2 3	Pescados e crustáceos, moluscos e outros invertebrados acuáticos	110.825	8,08	20,1	87.865	11.732	37.621	528
3 62	Prendas e complementos de vestir, agás os de punto	61.006	4,45	53,8	41.669	13277	16.615	1804
4 68	Manufacturas de pedra, yeso, cemento, amianto mica, etc.	52.500	3,83	18,2	47.652	18.675		
5 89	Navegación marítima ou fluvial	44.969	3,28	-15,9	-			
6 16	Preparacións de carne, de peixe ou de crustáceos	44.426	3,24	20,9	38.195	8.069		589
7 27	Combustíbeis minerais, aceites minerais e produtos da súa destilación; materias bituminosas; ceras minerais	38.386	2,80	99,0	19.006	4.934		
8 44	Madeira, carbón vexetal e manufacturas de madeira	34.019	2,48	22,6	25.628		13.710	
9 61	Prendas e complementos de vestir, de punto	32.509	2,37	888,4	21.711	6.037	9.464	1011
10 47	Pastas de madeira ou doutras materias fibrosas celulósicas; desperdicios e desfeitos de papel ou cartón	30.051	2,19	3792,6	27.993			
Total dos principais capítulos		1.081.061	78,81	53,2	875.434	330.980	100.834	8.202
Resto		290.615	21,19	10,6	218.229	36.560	130.042	5.780
Total		1.371.676	100	41,6	1.093.663	367.540	230.876	13.982

(1) calculado sobre datos provisionais
Fonte: elaboración propia CES-Galicia a partir de datos do ICEX

Salienta a importancia do sector téxtil e confección, que acolle o 42% do valor total das importacións galegas do norte de Portugal en 1998 e o 14,5% das exportacións do sector téxtil e confección, e os produtos agrícolas, gandeiros e da pesca, co 15,7% das importacións e

o 33,6% do valor total das exportacións á devandita rexión.

O sector exterior presentou un elevado grao de apertura ó exterior da economía galega, como o demostra o feito de que o volume do

CADRO C.1.8.

IPC galego e español 1998-00: medias e taxas de variación anuais

	índice xeral base 1992			taxa de variación			taxa de variación interanual		
	1998	1999	2000	1998	1999	2000	1998	1999	2000
	(media anual)			(media anual)					
Galicia	124,6	127,8	131,9	1,9	2,6	3,2	1,4	3,3	3,7
A Coruña	126,1	128,8	132,7	2,1	2,1	3,0	1,2	2,8	3,6
Lugo	122,3	125,9	130,2	1,1	2,9	3,4	1,2	3,7	3,9
Ourense	122,9	125,7	130,1	1,8	2,3	3,5	1,1	3,3	3,5
Pontevedra	124,7	128,3	132,6	2,2	2,9	3,4	1,9	3,5	3,9
España	123,8	126,7	131,0	1,8	2,3	3,4	1,5	2,9	4,0

Fonte: elaboración propia CES-Galicia a partir de datos do INE

comercio exterior (importacións + exportacións) foi equivalente ó 51,3% do PIBpm galego no ano 2000 (fonte: INE). Comparado coas outras comunidades autónomas, Galicia sería a sétima comunidade con maior grao de apertura, tras Navarra, Cataluña, Aragón, País Vasco, Madrid e Murcia.

3.- Inflación

(cadros C.1.8. a C.1.10.)

No ano 2000 continuou o desaxuste na evolución da inflación, que volve a ser superior á sufrida en 1999.

Tanto a taxa media de inflación coma a interanual, na economía galega e na estatal, rexistraron no ano 2000 valores moi superiores ás previsións iniciais dos gobernos de ámbito autonómico e central.

A taxa de variación interanual de inflación en Galicia, medida a través do índice de prezos ó consumo (IPC), aumentou do 3,3% de 1999 ata o 3,7% do ano 2000. En 2000 a taxa media de inflación anual foi tres décimas inferior á existente en España, onde a taxa de variación interanual pasou do 2,9% de 1999 ata o 4,0% do ano considerado.

A taxa media de inflación anual en Galicia ascendeu no ano 2000 a 3,2%, dous décimas inferior á rexistrada polo conxunto do estado: 3,4%. No ano 1999, estas taxas de variación media anual ascenderon a 2,6% e 2,3%, respectivamente.

O mal dato de 2000 vese reforzado polo feito de que xa é o segundo ano no que crece a inflación, que alcanzou en 1998 un mínimo histórico en Galicia. A partires desa data a inflación volve a ser crecente, situándose outra vez como un dos desequilibrios da economía galega. O dato interanual, e sobre todo a evolución dos últimos meses do ano, sinala que esta tendencia inflacionista vai continuar ó menos no próximo exercicio.

O único dato positivo é que a inflación en Galicia situouse por debaixo da media de España logo de dous anos nos que foi máis elevada.

Atendendo ós distintos grupos de gastos, hai que salientar que no ano 2000 o grupo dos transportes e o da vivenda amosáronse como os máis inflacionistas, cun medre do 6,2% e 4,5%, respectivamente.

A taxa de crecemento do índice de prezos de consumo harmonizado (base 1996) en España no ano 2000 foi dun 4,0%, superior á rexistrada en países como Francia (1,7%) ou Portugal (3,8%). No conxunto da Unión Europea o incremento do IPC foi do 2,3%

O índice de prezos industriais (IPI) experimentou a nivel estatal, despois do repunte de 1999, unha forte subida no último ano, presentando o seu índice xeral unha taxa de variación anual de 5,45%. Dun xeito máis desagregado, salienta o aumento do índice de prezos no caso dos bens intermedios, que rexistran un aumento do 10,4% no último ano.

CADRO C.1.9.

Índice de prezos de consumo harmonizado dos países da UE. 2000

(Base 1996)

	Índice		Taxa anual
	Decembro 1999	Decembro 2000	(%)
Alemania	103,4	105,8	2,3
Austria (1)	103,9	105,8	1,8
Bélgica	104,5	107,6	3,0
España	107,3	111,6	4,0
Finlandia	104,9	107,9	2,9
Francia (1)	103,4	105,2	1,7
Holanda (1)	106,1	109,2	2,9
Irlanda	108,5	113,5	4,6
Italia	106,7	109,7	2,8
Luxemburgo	104,9	109,4	4,3
Portugal	107,5	111,6	3,8
Unión Monetaria (1)	104,7	107,4	2,6
Dinamarca	106,6	109,1	2,3
Grecia	114,8	118,9	3,6
Reino Unido	105,5	106,4	0,9
Suecia	104,1	105,5	1,3
Unión Europea (1)	105,1	107,5	2,3

(1) datos provisionais
Fonte: INE

CADRO C.1.10.

Índice de prezos industriais 1999-00: taxas medias de variación anuais

	1999		2000	
	índice base 1990	(taxa media de variación anual)	índice base 1990	(taxa media de variación anual)
	(media anual)		(media anual)	
Xeral	121,0	0,67	127,6	5,45
Bens de consumo	129,1	1,49	130,6	1,16
Bens de equipo	119,0	0,68	121,4	2,02
Bens intermedios	114,7	0,00	126,6	10,37

Fonte: INE

A integración de España na Unión Europea, que impide actuar a nivel nacional sobre as políticas monetarias e de cambio, fai necesario potenciar medidas para mellora-la competencia en sectores inflacionistas. ■

consideracións
sobre o
2 emprego
de Galicia en 2000

1.- Poboación

(cadro C.2.1.)

Galicia conta, segundo a revisión do Padrón Municipal de 1 de xaneiro de 1999, con 2.730.337 habitantes, un 0,2% (5.793 persoas) máis que os recollidos na revisión de xaneiro de 1998, aínda que 12.285 habitantes menos que os que indica o Padrón a maio de 1996. A pesar deste aumento en 1999, prodúcese un descenso preocupante do peso relativo da poboación galega no total español, desde o 6,84% de 1998 ó 6,79% en 1999. O aumento da poboación galega entre 1998 e 1999 é un dos menos acusados, superando tan só ó experimentado polo País Vasco e Castela-León, cun crecemento do 0,1%.

En relación a súa distribución xeográfica, salienta que o 69,5% da poboación se concentra nas comarcas occidentais e costeiras, en tanto que as comarcas orientais e interiores acollen ó 30,5% da mesma. Asemade, esta concentración da poboación prodúcese tamén nos sete grandes núcleos de Galicia que albergan o 35,7% da

poboación en 1999. Salienta tamén o elevado grado de dispersión ou espallamento xeográfico do hábitat galego, que se reflicte no feito de que en Galicia hai un total de 29.947 entidades de poboación, que supúñan o 48,9% do total de entidades en España.

2.- Mercado laboral

(cadros C.2.2. a C.2.12.)

En Galicia, a evolución da poboación activa en 2000 mostra un resultado positivo que dá continuidade á tendencia iniciada en 1998 e resulta especialmente significativo porque neste ano se produce o primeiro incremento cuantitativo importante dos últimos tempos.

O incremento do 3%, equivalente a 34.100 persoas activas máis, é un dato de gran relevancia, sobre todo se se ten en conta que a poboación maior de 16 anos só medrou en 7.500 persoas, polo que case todo o aumento dos activos se debe a unha maior participación da poboación no mercado de traballo.

■ CADRO C.2.1.

Poboación de dereito nas CC.AA. 1998-99

	Revisión padronal a 1/1/1998			Revisión padronal a 1/1/1999			99/98			
	Total	Homes	Mulleres	Hab./Km² 1998	Total	Homes	Mulleres	Hab./Km² 1999	%	
									total	%
Andalucía	7.236.459	3.558.950	3.677.509	82,61	7.305.117	3.592.680	3.712.437	83,39	0,9	68.658
Aragón	1.183.234	582.366	600.868	24,80	1.186.849	584.361	602.488	24,87	0,3	3.615
Asturias	1.081.834	519.530	562.304	102,02	1.084.314	520.012	564.302	102,26	0,2	2.480
Baleares	796.483	392.835	403.648	159,55	821.820	406.358	415.462	164,63	3,2	25.337
Canarias	1.630.015	808.092	821.923	218,88	1.672.689	831.707	840.982	224,61	2,6	42.674
Cantabria	527.137	256.766	270.371	99,07	528.478	257.495	270.983	99,32	0,3	1.341
Castela e León	2.484.603	1.225.516	1.259.087	26,37	2.488.062	1.227.156	1.260.906	26,41	0,1	3.459
Castela-A Mancha	1.716.152	851.354	864.798	21,60	1.726.199	856.604	869.595	21,72	0,6	10.047
Cataluña	6.147.610	2.997.637	3.149.973	191,44	6.207.533	3.030.196	3.177.337	193,30	1,0	59.923
C. Valenciana	4.023.441	1.970.767	2.052.674	173,01	4.066.474	1.993.258	2.073.216	174,86	1,1	43.033
Galicia	2.724.544	1.310.415	1.414.129	92,13	2.730.337	1.312.881	1.417.456	92,32	0,2	5.793
A Coruña	1.106.325	531.769	574.556	139,14	1.108.980	532.943	576.037	139,48	0,2	2.655
Lugo	367.751	179.056	188.695	50,56	366.934	178.537	188.397	50,45	-0,2	-817
Ourense	344.170	165.209	178.961	34,92	345.620	165.844	179.776	35,07	0,4	1.450
Pontevedra	906.298	434.381	471.917	201,62	908.803	435.557	473.246	202,18	0,3	2.505
Extremadura	1.069.419	530.994	538.425	25,69	1.073.574	533.506	540.068	25,79	0,4	4.155
Madrid	5.091.336	2.444.919	2.646.417	628,72	5.145.325	2.472.098	2.673.227	635,38	1,1	53.989
Murcia	1.115.068	551.343	563.725	98,56	1.131.128	559.888	571.240	99,98	1,4	16.060
Navarra	530.819	262.687	268.132	51,08	538.009	266.711	271.298	51,78	1,4	7.190
País Vasco	2.098.628	1.026.915	1.071.713	290,07	2.100.441	1.028.146	1.072.295	290,32	0,1	1.813
A Ríoxa	263.644	130.708	132.936	52,26	265.178	131.518	133.660	52,56	0,6	1.534
Ceuta	72.117	36.102	36.015	3.795,63	73.704	37.115	36.589	3.879,16	2,2	1.587
Melilla	60.108	30.569	29.539	4.623,69	56.929	28.952	27.977	4.379,15	-5,3	-3.179
Total	39.852.651	19.488.465	20.364.186	74,40	40.202.160	19.670.642	20.531.518	75,05	0,9	349.509

Fonte: INE, Cifras de poboación española a 1-1-1999

É evidente que o ciclo expansivo da economía que está a atravesar Galicia –con xeración de emprego e, por mor da elevada rotación, con moitas contratacións– mellora as expectativas de atopar traballo, o que leva a que persoas desanimadas que estaban excluídas se reincorporen á busca de emprego e polo tanto aumente a poboación activa.

A taxa de actividade tivo, por segundo ano consecutivo, unha evolución moi positiva que é consecuencia do importante aumento da poboación activa: a taxa incrementase en 1,3 puntos ata acadalo 49,8%, cifra que é moi significativa pero que segue estando por debaixo da taxa española (51,4%) e por debaixo de rexións como Cataluña (53,5%). O aumento da taxa de actividade prodúcese tanto na masculina coma na feminina, aínda que este último é lixeiramente superior (1,38 % fronte a 1,15 %). Sen embargo, o aumento non consegue reduci-los 20 puntos de diferenza existentes entre a taxa de actividade masculina e a feminina (40,23% e 60,35%, respectivamente).

A evolución do emprego no ano 2000 mantén a tendencia dos últimos anos, aumentando significativamente a poboación ocupada en 44.900 novas ocupacións (media anual), cunha variación porcentual do 4,8%. Así, o crecemento da produción trasladouse de forma directa e proporcional ó aumento do emprego. Aínda sendo positivo o comportamento do emprego en 2000, o aumento no número de postos de traballo creados é claramente insuficiente ante as necesidades da sociedade galega. Os 44.900 novos empregos só reduciron en 10.800 a cifra de persoas paradas –un 6,3% do total do paro– porque 34.100 persoas incorporáronse ó mercado laboral galego.

Por primeiro ano, o crecemento do emprego de Galicia presenta valores practicamente iguais á media española e mesmo algo favorables a Galicia que aumentou un 4,8% fronte ó 4,7% de media en España. Nos dous últimos anos, a economía galega tivo un crecemento acumulado do VEB superior ó experimentado pola economía do resto do estado: 8,5% e 8,0%,

respectivamente. Sen embargo, o crecemento acumulado do emprego no estado español é dous puntos superior ó existente en Galicia: 9,5% e 7,5%, respectivamente.

A medra do emprego –4,8%– foi case un punto superior ó crecemento do VEB (4,0%), fundamentalmente inducida polo comportamento do sector da construción (11,2%), dos servizos (con máis de 22.000 novos ocupados), e do sector primario, que medrou un 2,3% (4.000 persoas) no ano 2000.

O dito aumento reflíctese tanto entre os homes como entre as mulleres. En termos absolutos, o emprego masculino crece máis co feminino: 23.200 novos empregos masculinos e 21.700 femininos. En termos relativos, o menor volume de emprego feminino fai que as porcentaxes de variación sexan significativamente distintas: o emprego feminino medrou nun 5,9% mentres que o masculino o fixo nun 4,1%.

Este diferencial de case dous puntos non variou de xeito importante o peso das mulleres no emprego galego que se mantén lixeiramente por riba do 39% da poboación ocupada galega. Simultaneamente, a poboación parada feminina, que descendeu un 6,1%, representa o 59,4% da poboación parada galega.

Desde a perspectiva do territorio, o emprego en 2000 medrou en tódalas provincias. O crecemento en termos relativos de Lugo e Ourense é máis alto có da Coruña e o de Pontevedra, que son os territorios máis dinámicos na última década. Isto supón ralentizar un proceso intenso e de longo percorrido de despoboamento do interior de Galicia e de concentración nas zonas máis próximas á costa. Salientan os casos de Pontevedra, que experimenta un crecemento de 15,0 miles de ocupados máis, e de A Coruña, con 13,2 miles de ocupados máis.

No concernente á **evolución sectorial** da ocupación, o ano 2000 é o primeiro da década no que non se destrúe emprego primario e mesmo aumenta levemente en relación ó ano 1999.

CADRO C.2.2.

Principais datos do mercado de traballo 1999-00

	1999			2000			00/99		
	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total
	(en miles de persoas)						(%)		
Poboación total maior de 16 anos	1.094,05	1.200,65	2.318,95	1.105,23	1.221,25	2.326,45	1,0	1,7	0,3
Poboación activa	647,73	476,15	1.123,88	666,73	491,25	1.157,95	2,9	3,2	3,0
Poboación ocupada	573,83	367,83	941,68	597,13	389,50	986,63	4,1	5,9	4,8
Poboación parada	73,85	108,33	182,20	69,60	101,75	171,38	-5,8	-6,1	-5,9
Poboación inactiva	438,20	749,53	1.187,73	432,88	730,03	1.162,90	-1,2	-2,6	-2,1
Paro rexistrado			139,08			135,30			-2,7
Affiliados á Seguridade social			851,23			880,10			3,4
	(%)						(puntos porcentuais)		
Taxa de actividade	59,20	38,85	48,45	60,35	40,23	49,78	1,2	1,4	1,3
Taxa de temporalidade	33,08	35,22	33,86	33,98	35,10	34,39	0,9	-0,1	0,5
Taxa de paro	11,40	22,75	16,23	10,43	20,73	14,78	-1,0	-2,0	-1,5

Fonte: elaboración propia CES-Galicia a partir de datos do IGE e Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales

CADRO C.2.3.

Poboación ocupada 1999-00: distribución segundo sectores económicos e situación profesional

	1999			2000			00/99		
	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total
	(en miles de persoas)						(%)		
Poboación ocupada	573,9	367,8	941,7	597,1	389,5	986,6	4,1	5,9	4,8
Sectores económicos									
Agricultura	59,8	79,4	139,3	60,7	80,4	141,1	1,5	1,2	1,3
Pesca	27,8	5,9	33,8	28,6	7,4	36,0	2,9	24,1	6,6
Industria	126,0	43,0	169,0	127,7	47,8	175,5	1,3	11,2	3,8
Construcción	101,6	3,3	104,9	111,8	4,8	116,6	10,0	45,1	11,2
Servicios	258,6	236,2	494,8	268,3	249,1	517,4	3,8	5,5	4,6
Situación profesional									
Empresarios sen asalariados	105,3	86,5	191,8	104,6	93,3	197,9	-0,7	7,9	3,2
Empresarios con asalariados	44,3	11,9	56,3	45,5	11,8	57,3	2,7	-0,8	1,8
Axudas familiares	15,8	35,3	51,1	15,6	35,5	51,1	-1,3	0,5	0,0
Asalariados	405,9	230,7	636,6	428,0	244,7	672,7	5,4	6,1	5,7
Outros	2,5	3,4	5,9	3,5	4,2	7,7	41,4	23,5	31,1

Fonte: IGE, Enquisa de Poboación Activa

Este aumento é unha auténtica novidade de difícil valoración, xa que apunta contra o que leva sendo un proceso permanente nas últimas décadas: a caída intensa e continuada do emprego agrario, en especial en períodos de creación de emprego noutros sectores.

A ocupación no sector primario medrou un 2,3% (4.000 persoas) no ano 2000 (fonte EPA). No caso da agricultura, o aumento foi do 1,3% (1.800 persoas) e no caso da pesca, do 6,6% (2.200 persoas).

O emprego non primario (industria, construción e servicios) incrementouse en case 41.000 persoas, cunha taxa de variación do 5,3%, alcanzando en 2000 un máximo histórico

superior ás 809.000 persoas ocupadas. Estas cifras son semellantes en valores absolutos e relativos ás de 1999; xa que logo, o comportamento do emprego primario é o que explica a gran diferenza no nivel de emprego de 2000.

O sector máis dinámico no pasado ano, polo que se refire ás taxas de crecemento do emprego creado, é o da construción, cun incremento do 11,2% (11.700 novas ocupacións). O sector industrial experimenta unha medra positiva no seu volume de ocupación, con 6.500 empregos novos, un 3,8% máis que no ano precedente.

A ocupación no sector servicios foi a de maior crecemento en termos absolutos (22.600

ocupacións novas) aínda que en termos relativos a porcentaxe de incremento é só do 4,6%. Este aumento do emprego no sector segue consolidándose como o principal sector en volume de ocupación (52,4%) de Galicia, mais aínda por baixo do grado de terciarización medio da economía española.

A evolución ó longo do ano non foi homoxénea e xa no último trimestre se aprecia un cambio de rumbo. Aínda que nos tres primeiros trimestres se produciu un crecemento continuo de postos de traballo, no cuarto trimestre xa se reflicte claramente un descenso, concretamente do 1,3%, descenso que se manifesta en tódolos sectores agás no industrial, que mantén a seu ritmo de crecemento. O sector primario, no cuarto trimestre, é o que sofre o descenso maior.

Na distribución do emprego por sectores e sexos cómpre salientar que o peso relativo da ocupación feminina no total de ocupación aumenta nos diferentes sectores agás no sector agrícola, onde o peso relativo da muller segue a representa-lo 57% da poboación ocupada nese sector económico. No sector da pesca a porcentaxe ascende do 17,5% de 1999 ós 20,6% do 2000, no caso da industria e da construción, do 25,4% e 3,1%, respectivamente, de 1999 ós 27,2% e 4,1%, e no caso dos servizos, pasa do 47,7% de 1999 ós 48,1% do 2000.

O importante crecemento do emprego feminino no sector servizos non modifica o maior peso do masculino, pero os 12.900 novos empregos femininos no sector consolidano como o máis feminizado da economía.

No referente á situación profesional das persoas ocupadas, o colectivo que mellor evolucionou en 2000 foi o das persoas asalariadas: aumentou en 36.000 novas ocupacións, o que significa que o 80% do emprego creado está na categoría de persoas asalariadas.

O incremento do 5,7% no total dos traballadores e traballadoras dependentes é a prolongación dun proceso sostido de crecemento deste colectivo que sobe máis cá cifra global do empre-

go. O resultado deste proceso é que no ano 2000, de cada 100 persoas ocupadas en Galicia, 68 son asalariadas, cando no conxunto estatal os asalariados son case 80 de cada 100 ocupados.

A estabilización simultánea das chamadas axudas familiares é outro dato positivo.

O número de empresarios con e sen asalariados (255,2 persoas no ano 2000), aumentou un 2,9% respecto ó ano 1999 co que descende a súa importancia relativa no total da poboación ocupada galega, pasando do 26,3% de 1999 a 25,9% do ano 2000.

Na evolución do emprego segundo situación profesional e sexo, cómpre destacar o aumento das mulleres empresarias sen asalariadas nun 7,9% (6,6 miles de persoas), en tanto que permanece practicamente constante o número total de empresarios (0,5 miles de persoas máis). A taxa de crecemento das mulleres asalariadas foi do 6,1%, 14 miles de asalariadas, en tanto que no caso dos homes, a taxa de crecemento foi do 5,4%, 22,1 miles de ocupados.

O volume de paro estimado pola EPA diminúe en Galicia en 10,8 miles de persoas, ata situar en 171.380 o total de persoas paradas no ano 2000. O paro de longa duración afecta ó 52,6% (90,1 miles de persoas), das que dúas terceiras partes, 59,6 miles de persoas, son mulleres.

Atendendo ó tempo de permanencia no desemprego, o 35% das persoas paradas no ano 2000 levaban nesta situación máis de dous anos, e unha de cada catro persoas paradas non tivo ningún emprego nos últimos tres anos, circunstancia que os coloca en claro risco de exclusión do mundo laboral.

Outra vez máis, a análise por xénero demostra que as mulleres son as que sofren con maior intensidade os problemas do desemprego. O 58,6% das mulleres paradas levan máis dun ano no paro, unha porcentaxe superior en 14,7 puntos á que sofren os homes, que en todo caso é tamén moi alta: o 43,9%.

CADRO C.2.4.

Asalariados e taxa de temporalidade. 1999-00

	Total		Homes		Mulleres	
	1999	2000	1999	2000	1999	2000
	(en miles de persoas)					
Asalariados	636,65	672,65	405,93	428,00	230,73	244,65
Empregos temporais	215,80	231,33	134,38	145,48	81,43	85,85
Empregos indefinidos	420,85	441,33	271,55	282,53	149,30	158,80
Taxa temporalidade	33,9	34,4	33,1	34,0	35,3	35,1

Fonte: elaboración propia CES-Galicia a partir dos datos da *Enquisa de Poboación Activa*

CADRO C.2.5.

Poboación parada 1999-00: distribución segundo o tempo de procura de emprego

	1999		2000		00/99	
	(en miles de persoas)	(%/total)	(en miles de persoas)	(%/total)	(en miles de persoas)	(%/total)
Homes	73,9	100	69,6	100	-4,2	-5,7
menos de 6 meses	24,0	32,5	24,6	35,3	0,5	2,2
de 6 a 11 meses	12,5	17,0	11,9	17,1	-0,6	-5,0
de 1 a 2 anos	11,2	15,1	12,6	18,1	1,4	12,5
de 2 a 3 anos	7,0	9,4	4,8	6,9	-2,1	-30,6
máis de 3 anos	17,0	23,0	13,1	18,9	-3,8	-22,6
xa atopou traballo	2,2	2,9	2,7	3,9	0,5	24,1
Mulleres	108,3	100	101,8	100	-6,6	-6,0
menos de 6 meses	24,1	22,2	25,8	25,3	1,7	7,0
de 6 a 11 meses	15,2	14,1	14,4	14,1	-0,9	-5,7
de 1 a 2 anos	15,5	14,3	17,2	16,9	1,8	11,3
de 2 a 3 anos	10,3	9,5	9,6	9,4	-0,7	-6,8
máis de 3 anos	40,4	37,3	32,8	32,3	-7,6	-18,8
xa atopou traballo	2,8	2,6	2,0	1,9	-0,8	-28,8
Ambolos dous sexos	182,2	100	171,4	100	-10,8	-5,9
menos de 6 meses	48,2	26,5	50,3	29,4	2,1	4,4
de 6 a 11 meses	27,8	15,2	26,2	15,3	-1,5	-5,5
de 1 a 2 anos	26,6	14,6	29,8	17,4	3,2	11,9
de 2 a 3 anos	17,3	9,5	14,4	8,4	-2,9	-16,6
máis de 3 anos	57,4	31,5	45,9	26,8	-11,5	-20,0
xa atopou traballo	5,0	2,7	4,6	2,7	-0,3	-6,6

Fonte: IGE, *Enquisa de Poboación Activa*

A leve redución do paro e o aumento importante dos activos actuando de forma simultánea serve para que a taxa de paro caia no ano 2000 máis dun punto, situándose no 14,8% (14,1% en España). Pero este dato positivo queda relativizado polo feito de que o descenso da taxa de paro en Galicia está claramente por baixo do que ocorre no resto de España e, por primeira vez desde que existen estatísticas laborais, sitúase por riba da media de España.

A taxa de paro feminina duplica á masculina, un 20,73% fronte a un 10,43%. En 2000 hai máis de 100.000 mulleres en paro fronte a 70.000 homes. Máis mulleres en paro e menor poboación feminina activa son as razóns do diferencial entre as taxas de homes e mulleres. Nun mercado de traballo no que a maioría dos

activos son homes (un 57,6% fronte a un 42,4% de mulleres), son sen embargo mulleres a maioría das persoas sen emprego.

En 2000 rexistráronse en Galicia 692.532 contratos, dos que a maior parte foron contratos iniciais (682.050) e o resto conversións de contratos temporais en indefinidos (10.482). O número de contratos rexistrado é elevado e segue unha tendencia crecente, aínda que o cativo crecemento (5,1%) do 2000 supón unha ralentización respecto de anos anteriores.

A contratación indefinida inicial segue medrando de maneira importante en termos porcentuais (18,8%), as conversións de contratos temporais en indefinidos diminúen drasticamente (nun 51,6%) pola desaparición dunha parte

Contratos de traballo, contratos convertidos en indefinidos e adscricións en colaboración social 1999-00

	1999			2000			00/99		
	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total
	(en miles de persoas)								
Contratos de duración indefinida			34.360			40.811			18,8
Indefinido ordinario	8.075	2.292	10.367	9.474	3.244	12.718	17,3	41,5	22,7
Indefinido Lei 63/97	10.874	5.908	16.782	12.268	7.567	19.835	12,8	28,1	18,2
Indefinido tempo parcial (1) (3)			6.774			7.723			14,0
Minusválidos	317	120	437	418	117	535	31,9	-2,5	22,4
Contratos de duración temporal			604.065			641.239			6,2
Obra ou servizo	159.624	56.138	215.762	157.501	65.526	223.027	-1,3	16,7	3,4
Eventual circunstancias da produción	116.238	70.187	186.425	131.827	73.517	205.344	13,4	4,7	10,1
Interinidade	14.918	27.692	42.610	15.451	27.813	43.264	3,6	0,4	1,5
Temporais minusválidos	173	49	222	262	64	326	51,4	30,6	46,8
Tempo parcial (2) (3)			105.102			111.150			5,8
Substitución por xubilación ós 64 anos	49	23	72	68	21	89	38,8	-8,7	23,6
Prácticas	3.081	2.712	5.793	3.317	2.938	6.255	7,7	8,3	8,0
Formación Lei 63/97	10.817	5.243	16.060	8.649	4.712	13.361	-20,0	-10,1	-16,8
Minusválidos en centros especiais de formación	189	183	372	231	160	391	22,2	-12,6	5,1
Outros contratos	16.034	15.613	31.647	19.201	18.831	38.032	19,8	20,6	20,2
Total contratos	385.156	253.269	638.425	402.550	279.500	682.050	4,5	10,4	6,8
Conversión de contratos temporais en indefinidos	16.149	5.498	21.647	6.587	3.895	10.482	-59,2	-29,2	-51,6

(1) refírese ós contratos a tempo parcial de duración indefinida

(2) non inclúe os contratos deste tipo que teñen duración indefinida

(3) en 1999, dos 111.876 contratos a tempo parcial, 67.109 foron firmados por mulleres e 44.767 por homes, e no ano 2000, dos 118.873 contratos a tempo parcial, 74.990 foron firmados por mulleres e 43.883 por homes.

Fonte: INEM

Demandas, ofertas e colocacións rexistradas 1999-00

	1999	2000	00/99 (%)
A Coruña			
Demandas rexistradas	325.839	349.577	7,3
Colocacións	258.775	279.272	7,9
Lugo			
Demandas rexistradas	87.768	92.109	4,9
Colocacións	69.145	70.908	2,5
Ourense			
Demandas rexistradas	69.559	72.856	4,7
Colocacións	45.598	47.030	3,1
Pontevedra			
Demandas rexistradas	339.111	362.717	7,0
Colocacións	267.633	288.532	7,8
Total			
Demandas rexistradas	822.277	877.259	6,7
Colocacións	641.151	685.742	7,0
Colocacións			
Ofertas comunicadas	595.489	651.340	9,4
Ofertas rexistradas (INEM)	45.662	34.402	-24,7
Total	641.151	685.742	7,0
Ofertas rexistradas (SGC)		57.516	

Fonte: INEM e Consellería de Familia e Promoción do Emprego, Muller e Xuventude

significativa das bonificacións mentres que o aumento, en termos porcentuais, da contratación temporal é menor (6,2%).

En termos absolutos, o número de contratos indefinidos realizados (40.811 contratos de duración indefinida e 10.482 conversións de contratos temporais en indefinidos) é notablemente inferior ós temporais (641.239). Este feito, contribúe a reduci-lo peso dos contratos temporais no conxunto da contratación pero é insuficiente para reducir de maneira relevante a taxa de temporalidade.

Na evolución da contratación por sexos, o dato máis destacable é a desigual distribución: o 59% foron subscritos por homes e o 41% restante por mulleres, esta desproporción contribúe a consolidar-lo diferente peso de homes e mulleres no emprego galego (60,5% e 39,5%, respectivamente). Atendendo á duración dos contratos estas porcentaxes varían lixeiramente: o 30% dos contratos indefinidos iniciais realizáronse a mulleres, mentres que na contratación temporal esta porcentaxe elévase ata o 41%.

A relación entre o número de contratos temporais realizados (641.239 contratos) e a poboación asalariada temporal (231,3 miles de persoas) indica o grao de rotación existente no

mercado de traballo galego. Nun ano no que a creación de emprego é positiva, non ten o mesmo reflexo na calidade do emprego creado: máis do 40% do emprego creado é precario e a rotación laboral mantense estabilizada no 2,8% nos últimos dous anos. A causa é o elevado uso que se está a facer da contratación temporal.

A taxa de temporalidade tivo unha evolución negativa no ano 2000. A media anual pasou do 33,9% de 1999 ó 34,4% do ano 2000 (no conxunto do estado pasou do 32,8% ó 32%) e se afasta da media europea. No ano 2000, sen a influencia das conversións, os novos contratos indefinidos estables realizados, aínda sendo importantes, non abundaron para reduci-la precariedade laboral.

O aumento da taxa de temporalidade non se distribúe igual entre homes e mulleres: a taxa masculina aumenta 0,9 puntos e a feminina cae 0,1 puntos. O mellor escenario no que se desenvolve o emprego feminino en 2000 non repercute na evolución da taxa de temporalidade feminina, que non responde axeitadamente ó xeneroso marco de bonificacións á contratación establecido para as mulleres.

As demandas de emprego rexistradas (877.259) aumentaron un 6,7% respecto ó ano

1999 e as colocacións medraron un 7% respecto ó mesmo ano. Do total de colocacións (685.742), un 69,7% correspondeu a persoas cun nivel primario de estudos.

O número de empresas de traballo temporal en Galicia ascendeu a 36 (o 4,4% do total deste tipo de empresas en España) e realizaron un total de 85.660 contratos de posta a disposición, é dicir, un 1,8% máis que os contratos rexistrados no ano anterior (o 4,3% do total de contratos no conxunto do estado).

O pago total medio por traballador e mes nos sectores de industria e servicios, no ano 2000, foi de 201.162 pesetas, superior ó de 1999, cando estivo nas 196.073 pesetas. A taxa de crecemento foi do 2,6% (5.089 pesetas), superior á rexistrada en España (o salario medio foi de 230.325 pesetas/mes) que foi do 2,3% (5.178 pesetas).

Os traballadores do sector industrial son os que reciben un maior nivel de pagos totais, con 217.164 pesetas ó mes (o 86,5% do pago total medio no conxunto do estado nese sector), seguido do sector servicios, con 200.365 pesetas/mes (88,7%) e o sector da construción, con 166.449 pesetas (82,8%). Comparado co ano anterior, os pagos totais no sector da construción medran un 5,3%, fronte ó 4,4% do sector industrial e o 1,2% do sector servicios.

Atendendo á desagregación por sexos, hai unha diferenza importante entre os pagos totais ós homes e ás mulleres. No ano 2000 os pagos das mulleres supuñan en Galicia o 69,1% dos pagos dos homes (74.510 pesetas menos), sendo a media estatal do 75,4% (66.598 pesetas menos). A ganancia media mensual feminina en Galicia supera á de Murcia, Castela-A Mancha, Extremadura, Aragón e Canarias entre as comunidades autónomas españolas.

As diferencias salariais entre homes e mulleres seguen sendo profundas e agrandando dun ano para outro. Se en 1999 as mulleres cobraban de media o 71,3% que os homes, no ano 2000 acadou o 69,1%. Aínda que non é moi

grande cuantitativamente a cantidade si o é cualitativamente a tendencia xa que, en vez de reducirse, ampliase esta fenda.

O incremento salarial medio pactado nos 266 convenios e revisións salariais negociados en Galicia no ano 2000 foi do 2,95% respecto ó ano anterior. No caso dos convenios pactados a nivel empresa o incremento salarial pactado foi de 3,02%, inferior ó existente para o caso dos convenios doutro ámbito, que foi de 3,12%.

Dado que a previsión do Goberno do aumento do IPC para o ano 2000 (no caso das retribucións íntegras do persoal ó servizo da Administración tivo como límite o 2%) foi inferior ó IPC real (3,7%) e que o incremento salarial medio pactado nos convenios foi do 2,95%, os traballadores que non tiñan nos seus convenios cláusulas de garantía salarial perderon de media 0,75 puntos de poder adquisitivo respecto ó ano anterior.

Os traballadores galegos son os décimo terceiros mellor pagados de todo o Estado, só por diante de Extremadura, Murcia, Canarias e Castela- A Mancha. No caso dos homes, as diferencias salariais entre comunidades son menores. Como media, os homes galegos cobran un 11% menos que os seus colegas do resto do Estado.

No ano 2000 prodúcese un descenso da xornada media pactada ou ponderada na negociación colectiva galega. Esta redúcese desde as 1.779,1 horas/ano de 1999 ata as 1.776,8 horas/ano do ano 2000. O sector da construción foi o que pactou a menor xornada media con 1.760,8 horas/ano, estando no caso contrario o sector servizo, cunha xornada media pactada de 1.796,2 horas/ano.

No ano 2000 prodúcese un descenso importante da xornada efectiva media por traballador ata as 1.687,8 horas/ano, inferior ás 1.707,0 horas no mesmo período do ano anterior. O maior número de horas efectivas rexistráronse no sector da construción, con 1.781,0 horas/ano, seguida do sector industrial, con 1.737,9 horas/ano.

CADRO C.2.8.

Ganancia media por trabajador e mes 1999-00. Pagos totais

	1999			2000			00/99 (%)
	Total	Industria	Servicios	Total	Industria	Servicios	
Andalucía	206.663	225.144	204.249	209.311	230.046	201.013	1,3
Aragón	224.859	238.851	210.571	230.644	248.807	212.817	2,6
Asturias	241.031	287.235	208.486	246.312	290.119	216.323	2,2
Baleares	204.441	198.959	213.322	206.489	195.747	185.838	1,0
Canarias	188.791	214.806	189.589	194.783	212.839	171.950	3,2
Cantabria	223.339	258.733	200.630	225.921	269.930	191.101	1,2
Castela - A Mancha	189.711	199.650	193.156	192.374	200.735	188.766	1,4
Castela e León	218.664	250.231	197.475	220.838	258.455	188.687	1,0
Cataluña	231.939	258.168	214.970	238.960	264.858	215.564	3,0
C. Valenciana	201.253	200.765	206.758	204.896	206.514	191.922	1,8
Extremadura	184.234	193.365	189.463	189.367	197.227	159.812	2,8
Galicia	196.073	207.931	197.993	201.162	217.164	166.449	2,6
Madrid	260.679	289.345	256.264	269.162	291.507	229.763	3,3
Murcia	176.111	183.291	175.482	181.773	190.208	172.563	3,2
Navarra	242.157	280.796	218.129	246.308	267.763	230.688	1,7
País Vasco	269.136	291.417	249.895	273.935	309.342	247.860	1,8
A Riixa	207.307	219.521	190.734	212.759	221.447	207.239	2,6
Total	225.147	245.081	219.226	230.325	251.191	201.106	2,3

Fonte: INE, Encuesta de salarios en la industria y los servicios

CADRO C.2.9.

Ganancia media ⁽¹⁾ por traballador e mes na industria e nos servizos nas CC.AA. 1999-00 ⁽²⁾. Pagos totais

	1999			2000		
	Homes	Mulleres	Ratio mulleres/homes	Homes	Mulleres	Ratio mulleres/homes
	<i>(en pesetas)</i>			<i>(en pesetas)</i>		
Andalucía	248.389	158.901	64,0	248.884	171.029	68,7
Aragón	282.054	156.485	55,5	290.084	164.948	56,9
Asturias	275.406	177.203	64,3	280.565	176.284	62,8
Baleares	253.681	176.835	69,7	259.154	179.022	69,1
Canarias	217.843	167.953	77,1	229.492	165.587	72,2
Cantabria	270.570	163.153	60,3	274.840	181.465	66,0
Castela - A Mancha	226.887	146.525	64,6	232.335	145.788	62,7
Castela e León	260.336	171.002	65,7	268.800	171.550	63,8
Cataluña	281.496	195.771	69,5	291.656	205.340	70,4
C. Valenciana	244.350	159.117	65,1	248.316	170.611	68,7
Extremadura	220.644	133.952	60,7	221.694	159.805	72,1
Galicia	229.395	163.609	71,3	240.926	166.416	69,1
Madrid	308.122	235.456	76,4	322.796	235.846	73,1
Murcia	218.924	144.544	66,0	225.039	145.433	64,6
Navarra	289.006	195.560	67,7	294.189	196.483	66,8
País Vasco	322.222	232.367	72,1	332.440	225.174	67,7
A Rioxa	255.193	166.257	65,1	262.747	177.258	67,5
Total	263.172	200.023	76,0	270.843	204.245	75,4

(1) incluídas horas extraordinarias

(2) datos referidos ó 4º trimestre de cada ano

Fonte: INE, Encuesta de salarios en la industria y los servicios

CADRO C.2.10.

Xornada media pactada na negociación colectiva 1999-00

	1999				
	Xornada media	Sectores económicos			
		Agrario	Industria	Construcción	Servicios
	<i>(en horas/ano)</i>				
Total convenios	1.779,1	1.784,0	1.782,2	1.761,6	1.799,2
Convenios de empresa	1.742,1	1.784,0	1.752,3	1.760,6	1.704,3
Convenios de sector	1.782,8	-	1.789,7	1.761,6	1.806,6
	2000				
	Xornada media	Sectores económicos			
		Agrario	Industria	Construcción	Servicios
Total convenios	1.776,8	1.784,0	1.779,5	1.760,8	1.796,2
Convenios de empresa	1.756,1	1.784,0	1.757,7	1.778,8	1.750,3
Convenios de sector	1.778,3	-	1.782,9	1.760,7	1.799,9

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

En relación á sinistralidade no mercado laboral, no ano 2000 rexistráronse 43.590 accidentes e enfermidades profesionais con baixa en xornadas de traballo, fronte ós 41.408 do ano anterior, o que supón un incremento do 5,3%.

Por sectores, o 34% dos sinistros aconteciron no sector servizos (14.828); o 32%, na industria (13.945); e o 26% (11.346), no sector da construción. A meirande parte dos accidentes teñen a consideración de leves e un 2,2% considéranse graves ou mortais.

Ó índice de incidencia da sinistralidade laboral en Galicia está por debaixo da media

nacional: 61,93 miles de accidentes/nº medio de persoas expostas fronte ó 75,7 de España. Este índice descende en tódalas provincias galegas agás en Lugo, salientando o descenso da provincia de Pontevedra, onde o índice pasa de 77,61 miles de accidentes/nº medio de persoas expostas de 1999 ós 72,64 do ano 2000. Na provincia de Lugo, o índice de incidencia acadou o 47,55, fronte as 45,87 miles de accidentes/nº medio de persoas expostas do ano anterior.

O 58,9% dos accidentes teñen como vítimas a traballadores e traballadoras con contratos temporais, mentres o 33% corresponde a traballadores con contratos indefinidos.

CADRO C.2.11.

Xornada media efectiva por traballador: distribución segundo sector de actividade. 1999-00

	1999 (1)			2000 (1)			Total
	Industria	Construcción	Servicios	Industria	Construcción	Servicios	
	(horas/año)						
Andalucía	1.708,6	1.825,8	1.618,8	1.719,0	1.798,1	1.619,2	1.666,1
Aragón	1.735,1	1.750,6	1.580,2	1.748,1	1.788,1	1.587,6	1.660,6
Asturias	1.633,7	1.806,8	1.610,0	1.647,8	1.784,5	1.570,3	1.619,6
Baleares	1.752,7	1.812,2	1.680,1	1.724,3	1.785,2	1.699,1	1.716,5
Canarias	1.773,4	1.823,7	1.691,6	1.774,2	1.818,6	1.701,8	1.727,4
Cantabria	1.745,8	1.787,7	1.612,7	1.758,4	1.764,9	1.598,1	1.666,0
Castilla-La Mancha	1.765,2	1.813,9	1.620,3	1.747,9	1.808,3	1.616,4	1.690,0
Castilla y León	1.720,8	1.801,6	1.589,9	1.720,0	1.781,7	1.602,1	1.660,0
Cataluña	1.728,4	1.771,3	1.615,3	1.731,6	1.754,9	1.625,3	1.666,6
Comunidad Valenciana	1.746,1	1.783,7	1.631,0	1.753,7	1.763,1	1.624,6	1.681,0
Extremadura	1.750,7	1.838,1	1.629,1	1.726,8	1.852,6	1.625,4	1.685,1
Galicia	1.759,9	1.825,1	1.652,8	1.737,9	1.781,0	1.641,8	1.687,8
Madrid	1.750,2	1.779,2	1.659,4	1.755,8	1.791,4	1.667,9	1.693,3
Murcia	1.764,4	1.756,1	1.599,6	1.751,1	1.771,5	1.586,3	1.667,1
Navarra	1.742,9	1.749,8	1.595,1	1.718,0	1.750,2	1.578,9	1.649,7
País Vasco	1.689,1	1.755,1	1.558,5	1.692,6	1.719,9	1.569,2	1.625,2
Rioxa (A)	1.759,0	1.784,1	1.584,6	1.752,4	1.765,4	1.608,1	1.681,0
Total	1.732,2	1.795,3	1.629,1	1.733,3	1.781,5	1.632,5	1.675,2

(1) Medias anuais

Fonte: Ministerio de trabajo y asuntos Sociales, Encuesta de Coyuntura Laboral

CADRO C.2.12.

Accidentes e enfermidades profesionais 1999-00: distribución segundo a gravidade e sectores económicos

	Leves			Graves			Mortais			Totais		
	1999	2000	00/99 (%)	1999	2000	00/99 (%)	1999	2000	00/99 (%)	1999	2000	00/99 (%)
Agricultura	1.211	1.195	-1,3	162	135	-16,7	4	5	25,0	1.377	1.335	-3,1
Pesca	2.015	2.032	0,8	68	69	1,5	19	35	84,2	2.102	2.136	1,6
Industria	13.610	13.720	0,8	218	204	-6,4	17	21	23,5	13.845	13.945	0,7
Construcción	10.671	11.117	4,0	210	210	0,0	35	19	-45,7	10.916	11.346	3,9
Servicios	12.853	14.553	11,7	271	231	-14,8	44	44	0,0	13.168	14.828	12,6
Total	40.360	42.617	5,3	929	849	-8,6	119	124	4	41.408	43.590	5,3

Fonte: Dirección Xeral de Relacións Laborais

CADRO C.2.13.

Evolución da demanda formativa durante os II Acordos 1999-00 e participación da poboación ocupada en Formación Continua 1999

	1999				2000	
	Planes solicitados	Planes aprobados	Ocupados EPA 99 (1)	Total participantes certificados	Planes solicitados	Planes aprobados
Andalucía	660	512	1.660.500	201.905	757	613
Aragón	196	163	363.700	59.256	187	167
Asturias	139	117	254.500	33.050	147	119
Baleares	117	106	260.500	34.267	128	109
Canarias	118	91	473.500	46.413	127	94
Cantabria	66	55	143.900	19.996	64	50
Castela e León	244	196	673.300	80.318	282	231
Castela - A Mancha	108	86	470.800	42.094	104	84
Cataluña	1.265	1.024	2.151.100	261.840	1.185	986
Comunidade Valenciana	322	241	1.242.300	129.882	320	263
Estremadura	64	46	245.600	26.049	78	61
Galicia	288	228	789.900	96.645	317	243
Madrid	1.601	1.337	1.538.900	266.078	1.579	1.356
Murcia	86	66	320.100	38.897	101	84
Navarra	132	102	174.000	24.437	130	99
País Vasco	197	150	667.100	41.978	179	146
Rioxa, A	37	28	82.900	8.416	33	29
Ceuta e Melilla	3	1	22.200	1.672	3	3
Total	5.643	4.549	11.534.800	1.413.193	5.721	4.737

(1) excepto sector público

Fonte: Elaboración propia CES-Galicia a partir de datos de FORCEM

Tendo en conta un índice accidentes/asalariados nos diferentes sectores, a construción é o que presenta un valor maior, con 122,7, mentres o sector servicios rexistra o índice máis baixo, con 37,4. No sector primario, este índice sitúase no 117,1 para a agricultura e no 108,4 para a pesca. Na rama industrial, o índice é de 91,4.

Respecto ós accidentes “in itinere”, producíronse 3.624 no ano 2000, un 9,4% máis que no ano anterior.

3.- Políticas activas (cadros C.2.13. e C.2.14.)

No ano 2000 aprobáronse para Galicia un total de 243 dos 317 plans de formación solici-

tados ó FORCEM, o que a sitúa como a quinta comunidade polo número de plans aprobados (un 5,1% do total estatal), por detrás de Madrid, Cataluña, Andalucía e Valencia. O total de participantes certificados nos diferentes cursos ascendeu en Galicia a 96.645 persoas, o que representa o 12,2% dos ocupados (agás sector público) no ano 1999, e o 6,8% do total de participantes certificados no conxunto do estado.

En relación ás políticas activas de emprego da Comunidade Autónoma, no ano 2000 beneficiáronse das accións desenvolvidas en execución do previsto nos “Acordos sobre medidas para o crecemento e o emprego en Galicia 1998-2000” un total de 119.354 persoas, sendo o presuposto total dedicado ás mesmas de 31.052 millóns de pesetas.

CADRO C.2.14.

Accións desenvolvidas en execución do previsto nos acordos sobre medidas para o crecemento e o emprego en Galicia 1999-00

	1999		2000	
	Nº beneficiarios	Orzamentos (en millóns de ptas.)	Nº beneficiarios	Orzamentos (en millóns de ptas.)
Formación e orientación	82.908	8.704,1	83.177	9.276
Orientación laboral e asesoram.	50.630	1.019,9	50.358	1.129,4
F.P. Ocupacional	32.278	7.684,2	32.819	8.146,6
Fomento do emprego e estabilidade	19.425	5.922	18.698	6.002
Contratación indefinida discapitados	292		403	
Fomento da contratación indefinida	17.637		15.692	
Fomento contratos en prácticas	1.250		1.906	
Apoio a substitución traballadores/as	210		641	
Contratación traballadores difícil reinserción	36		56	
Economía social e autoemprego	7.423	2.959	7.545	4.056
Promoción do emprego en cooperativas e sociedades laborais	1.522		1.906	
Apoio ó autoemprego autónomo	4.844		3.957	
Integración Laboral dos discapitados	881		1.177	
Iniciativas de emprego: ILE/IER (1)	176		505	
Programas de cooperación	9.792	10.292	9.934	11.718
Programas de cooperación con entidades locais	5.370		5.832	
Programas de Cooperación con outras administracións (2)	330		391	
Total	119.548	27.877	119.354	31.052

(1) En 1999 as actuacións de iniciativas de emprego estaban compostas por Iniciativas Locais de Emprego e Proxectos Pilotos de acción rural

(2) distintas da local, universidades e entidades sen ánimo de lucro

Fonte: Elaboración propia CES-Galicia a partir de datos da Consellería de Familia e Promoción do emprego, Muller e Xuventude

O programa de mellora de empregabilidade, que abrangue as accións relativas á formación e orientación, acolleu un total de 83.177 alumnos que recibiron accións de maior duración, sendo o seu presuposto de 9.276 millóns de pesetas. Do total de alumnos, 50.358 participaron nas accións de Orientación Laboral e Asesoramento, e 32.819 nos de Formación Profesional Ocupacional, aínda que estes cursos acollen o 87,8% do presuposto.

Dentro deste programa de mellora da empregabilidade, pódese salienta-lo papel do Servicio Galego de Colocación (SGC). No ano 2000, o número de ofertas de traballo xestionadas polo Servicio Público de Emprego de Galicia ascendeu a 91.918, das que 34.402 corresponden a oficinas de emprego e 57.516 corresponden ós centros asociados ó SGC. O número de demandantes ascendeu a 71.181 persoas, das que 37.999 foron para mulleres e 33.182 para homes.

Nas actuacións para o fomento do emprego e a estabilidade laboral participaron un total de 18.698 traballadores, sendo o seu investimento total de 6.001,6 millóns de pesetas. Dos distintos

procedementos, 16.111 traballadores accederon a un contrato indefinido e 2.587 a un contrato temporal ou de duración determinada.

Tendo en conta que no ano 2000 houbo un total de 51.293 persoas que accederon a un contrato indefinido, estas actuacións de fomento tiveron unha incidencia do 31,2%.

No caso dos programas de cooperación, o número de beneficiarios ascendeu a 9.934, dos que 5.832 asistiron ós programas de cooperación con entidades locais. O presuposto total acadou os 11.718 millóns de pesetas, un 13,9% máis que no ano anterior.

4.- Economía social (cadros C.2.15. e C.2.16.)

A 31 de decembro de 2000, o número de empresas de economía social (cooperativas e sociedades laborais) ascendía a 35.269 sociedades, 3.085 máis que en 1999, das que o 4%, 1.428 firmas, estaban en Galicia (260 máis que no exercicio anterior). O conxunto destas empresas en Galicia xeraba un total de 12.298

CADRO C.2.15.
Empresas de economía social constituídas en Galicia e España 1999-00

	Galicia		España	
	1999	2000	1999	2000
Sociedades	268	385	6.480	7.357
Socios iniciais	1.311	2.073	33.529	35.595

Fonte: Dirección General de Fomento de la Economía Social y del Fondo Social Europeo

CADRO C.2.16.
Empresas e traballadores de economía social nas CC.AA. 1999-00

	1999				2000			
	Sociedades		Traballadores		Sociedades		Traballadores	
	CA / total (%)		CA / total (%)		CA / total (%)		CA / total (%)	
Andalucía	5.767	17,9	55.497	16,5	6.567	18,6	60.099	17,0
Aragón	1.173	3,6	10.240	3,1	1.287	3,6	10.809	3,1
Asturias	575	1,8	5.135	1,5	635	1,8	5.844	1,7
Baleares	277	0,9	2.536	0,8	301	0,9	2.838	0,8
Canarias	882	2,7	9.574	2,9	1.026	2,9	10.067	2,8
Cantabria	170	0,5	1.738	0,5	178	0,5	1.848	0,5
Castela - A Mancha	2.300	7,1	19.025	5,7	2.526	7,2	20.359	5,8
Castela e León	1.800	5,6	14.263	4,3	1.964	5,6	14.781	4,2
Cataluña	6.838	21,2	52.676	15,7	6.992	19,8	52.563	14,9
C. Valenciana	3.450	10,7	47.032	14,0	3.809	10,8	49.549	14,0
Extremadura	1.027	3,2	8.557	2,6	1.108	3,1	8.957	2,5
Galicia	1.168	3,6	11.265	3,4	1.428	4,0	12.298	3,5
A Coruña	475	40,7	4.234	37,6	543	38,0	4.394	35,7
Lugo	204	17,5	1.228	10,9	240	16,8	1.459	11,9
Ourense	210	18,0	2.761	24,5	272	19,0	2.982	24,2
Pontevedra	279	23,9	3.042	27,0	373	26,1	3.463	28,2
Madrid	2.240	7,0	19.520	5,8	2.550	7,2	19.670	5,6
Murcia	1.348	4,2	12.342	3,7	1.546	4,4	14.176	4,0
Navarra	662	2,1	7.852	2,3	713	2,0	8.061	2,3
País Vasco	2.223	6,9	55.669	16,6	2.334	6,6	59.392	16,8
Ríoxa	220	0,7	1.928	0,6	231	0,7	2.045	0,6
Ceuta e Melilla	64	0,2	514	0,2	74	0,2	577	0,2
Total	32.184	100	335.363	100	35.269	100	353.933	100

(1) cooperativas e sociedades laborais a 31 de decembro de cada ano

Fonte: Dirección General de Fomento de la Economía Social

empregos (1.033 máis que en 1999), o 3,5% do total do sector español. No ano 2000 o número de empregos nestas sociedades equivale ó 1,2% da poboación ocupada galega, fronte ó 2,5 no conxunto do estado.

É destacable, polo tanto, que a dimensión polo número de traballadores é moito menor en Galicia que en España, tendo en conta o anterior e o número medio de traballadores por empresa, 8,6 en Galicia fronte a 10 no estado.

A maior dimensión, en canto a traballadores, das empresas de economía social en Galicia dáse na provincia de Ourense, con 11 traballadores por empresa. Pola contra, a menor corresponde a Lugo, con 6,1 traballadores.

No ano 2000 constituíronse un total de 385 cooperativas e sociedades laborais (117 máis que en 1999), con 2.073 socios agrupados (762 máis).

Xunto as tradicionais medidas de promoción de emprego en cooperativas e sociedades laborais e o apoio ó emprego autónomo, hai que salienta-los centros especiais de emprego (para facilita-la incorporación dos traballadores con discapacidade ó mercado laboral) e o programa de iniciativas de emprego, que trata apoia-las iniciativas empresariais no ámbito local e rural.

No ano 2000 beneficiáronse destas axudas en Galicia un total de 7.545 traballadores (un 1,6% máis que no ano anterior), dos que 3.882

CADRO C.2.17.

Empresas existentes 2000 (1): distribución segundo a súa condición xurídica

	Persoas Físicas	S.A.	S.R.L.	Outras (2)	Total
A Coruña	47.115	1.817	15.861	5.228	70.021
Lugo	15.710	314	4.347	1.494	21.865
Ourense	14.815	498	4.564	1.259	21.136
Pontevedra	34.160	1.506	15.803	3.241	54.710
Total	111.800	4.135	40.575	11.222	167.732
España	1.651.265	129.349	667.441	197.262	2.645.317
G/E (%)	6,77	3,20	6,08	5,69	6,34

(1) os datos están referidos a 31 de decembro

(2) comprende: sociedades colectivas, sociedades comanditarias, comunidades de bens, sociedades cooperativas, asociacións e outros tipos e organismos autónomos e outros

Fonte: INE, Directorio Central de Empresas

CADRO C.2.18.

Sociedades constituídas nas CC.AA. 1999-00: distribución segundo a súa forma xurídica

	S.A.		S.L.		Outras		Total	
	1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000
Andalucía	389	380	15.569	15.541	760	863	16.718	16.784
Aragón	113	107	2.529	2.346	262	248	2.904	2.701
Asturias	80	61	1.535	1.495	129	127	1.744	1.683
Baleares	98	70	3.348	3.524	74	97	3.520	3.691
Canarias	121	127	5.106	6.130	279	331	5.506	6.588
Cantabria	37	23	822	883	68	38	927	944
Castela - A Mancha	104	117	3.072	3.054	418	439	3.594	3.610
Castela e León	154	150	3.799	3.679	294	281	4.247	4.110
Cataluña	762	728	19.996	21.134	673	742	21.431	22.604
C. Valenciana	293	279	11.415	12.063	533	504	12.241	12.846
Extremadura	47	45	1.273	1.140	86	100	1.406	1.285
Galicia	146	140	4.953	4.766	246	331	5.345	5.237
A Coruña	59	62	2.045	1.920	109	125	2.213	2.107
Lugo	14	8	388	455	39	59	441	522
Ourense	14	12	480	459	37	54	531	525
Pontevedra	59	58	2.040	1.932	61	93	2.160	2.083
Madrid	1.645	2.236	17.704	20.236	1.080	1.224	20.429	23.696
Murcia	70	55	2.681	2.473	241	176	2.992	2.704
Navarra	75	69	1.084	1.395	110	119	1.269	1.583
País Vasco	298	273	4.144	4.690	235	291	4.677	5.254
A Rioxa	21	21	525	508	31	21	577	550
Ceuta e Melilla	1		224		2		227	-
Total	4.454	4.881	99.779	105.057	5.521	5.932	109.754	115.870

Fonte: Registro Mercantil Central

eran mulleres e 3.663 homes. Do total de traballadores beneficiarios, 3.957 beneficiáronse das medidas de apoio ó emprego autónomo, 1.906 das fórmulas de autoemprego asociativo en empresas de economía social, 1.177 a través de actuacións específicas de cara á integración laboral de discapacitados, e 505 en iniciativas empresariais no ámbito local e rural.

5.- Desenvolvemento de empresas

(cadros C.2.17. e C.2.18.)

Ó longo do ano 2000 o número de empresas activas aumentou en Galicia un 1%, fronte ó crecemento do 1,9% en España. Ó remate de 2000 había en Galicia un total de 167.732 empresas activas (o 6,34% do total de empresas existentes en España).

A meirande parte das sociedades activas en Galicia nese período corresponde a persoas físicas (66,7%), seguida das SRL, que acadaban o 24,2%, pertencendo o 78,3% das empresas (131.268 empresas) ó sector servicios e un 12,9%, ó sector da construción (21.626 empresas).

No ano 2000 constituíronse, segundo os datos do Rexistro Mercantil, 5.237 sociedades (que supuñan o 4,5% das sociedades constituídas en España). Comparado co ano anterior, desce o número de constituicións de sociedades nun 2% (108 sociedades menos) respecto ó ano anterior. A meirande parte das empresas creadas en Galicia tivo a forma de sociedade limitada (o 91%) e só un 2,7% foron sociedades anónimas. Unha simple análise da taxa das sociedades constituídas sobre as existentes sitúa á comunidade no 85,6% da media española en 1999 (10,1% e 11,8%, respectivamente).

No ano 2000 rexistráronse once suspensións de pagamentos, o 6,8% das producidas en España, e quince quebras, un 3% das acontecidas no conxunto do estado. ■

consideracións
sobre os
**3 sectores
productivos**
de Galicia en 2000

1.- Panorama xeral (cadros C.3.1. a C.3.9.)

As consideración sobre a evolución das diferentes ramas de actividade productiva realízase tendo en conta a relación entre os indicadores do emprego (fonte EPA) e do PIB (fonte IGE, Contabilidade Rexional). Posteriormente, considéranse tamén os datos da Seguridade Social e os datos empresariais facilitados por Ardán.

Atendendo ós datos da **Contabilidade Rexional de Galicia (base 1995)** estimado polo IGE, o produto interior bruto a prezos de mercado no ano 2000 acadou os 4.817.965 millóns de pesetas (prezos constantes), un 3,9% máis que no ano precedente. En termos nominais (prezos correntes), a taxa de crecemento do PIB a prezos de mercado foi do 7,8%.

Se se considera a súa evolución trimestral, a expansión da economía galega presenta certa desaceleración, xa que a taxa de crecemento descende trimestre a trimestre, pasando dun

4,8% no primeiro trimestre do ano 2000 a un 2,8% no derradeiro trimestre do ano.

A **ocupación** en Galicia (986,6 miles de ocupados) presentou no ano 2000 un crecemento do 4,8%, cifra que é 9 décimas superior á experimentada polo crecemento económico.

Atendendo á desagregación por **ramas de actividade**, o sector servicios de mercado é o que xera un maior valor engadido, con 1.986.442 millóns de pesetas (o 41,2% do PIBpm galego), seguido do sector industria e dos servicios non de mercado, con 730.060 (o 15,2% do PIBpm galego) e 615.085 millóns de pesetas (12,8% do PIBpm galego), respectivamente.

O VEB a prezos básicos (prezos constantes) do sector primario (agricultura, gandería e pesca) experimentou no ano 2000, ó contrario do acontecido no ano 1999, un decrecemento do 1,8% respecto ó ano precedente (en 1999 a taxa de variación interanual foi do 2,6%). Se a análise faise considerando os prezos correntes (termos nominais), este sector presenta entre os

VEB a prezos básicos 1999-00

	1999	2000				00/99	
	Total	Total	I	II	III	IV	(%)
		<i>(en millóns de ptas. prezos correntes)</i>					
Agricultura, silvicultura e pesca	303.880	310.136	70.111	84.833	81.817	73.375	2,1
Enerxía	217.612	265.745	63.731	65.528	65.574	70.912	22,1
Industria	729.950	747.270	189.797	192.616	180.068	184.789	2,4
Construcción	505.567	582.262	127.092	141.924	153.657	159.589	15,2
Servicios de mercado	2.176.062	2.357.389	540.593	589.380	604.922	622.494	8,3
Servicios non de mercado	673.451	711.545	164.926	184.535	171.976	190.108	5,7
Impostos netos sobre os produtos	552.746	589.038	164.497	121.626	103.966	198.949	6,6
PIB a prezos de mercado	5.159.268	5.563.385	1.320.747	1.380.442	1.361.980	1.500.216	7,8
		<i>(en millóns de ptas. prezos constantes)</i>					
Agricultura, silvicultura e pesca	296.906	291.691	69.410	78.458	74.009	69.814	- 1,8
Enerxía	234.488	247.499	60.349	61.739	61.149	64.262	5,5
Industria	691.952	730.060	184.029	188.275	176.682	181.074	5,5
Construcción	457.301	486.979	110.091	120.514	126.777	129.597	6,5
Servicios de mercado	1.906.238	1.986.442	466.149	499.682	505.550	515.061	4,2
Servicios non de mercado	601.904	615.085	143.111	159.668	148.494	163.812	2,2
Impostos netos sobre os produtos	447.429	460.209	124.855	94.523	79.328	161.503	2,9
PIB a prezos de mercado	4.636.218	4.817.965	1.157.994	1.202.859	1.171.989	1.285.123	3,9

Fonte: IGE

dous anos considerados un crecemento do 2,1% (decece un 1,4% no ano 1999). Esta desaceleración do sector primario agudízase ó longo do ano 2000, xa que o ano parte cunha taxa de crecemento do 0,2% respecto ó mesmo período do ano 1999 e termina cunha taxa de crecemento de -4,8% respecto ó cuarto trimestre do ano anterior.

A ocupación (fonte: EPA) no sector primario experimentou un crecemento do 2,3% (4.000 persoas máis que no ano anterior), acollendo un total de 177,1 miles de traballadores, dos que 141,1 están englobados na agricultura, gandería, caza e silvicultura, e os 36,0 miles de ocupados restantes, no subsector pesqueiro.

O sector industrial (sen a rama enerxética) experimentou no ano 2000 un crecemento do seu VEB a prezos básicos (prezos constantes) do 5,5%, cifra 7 décimas superior á acadada no ano precedente. Se a análise faise considerando os prezos correntes (termos nominais) a taxa de crecemento do sector industrial entre os anos 1999 e 2000 foi do 2,4%. Esta expansión do sector industrial presenta síntomas de desaceleración, dado que ó longo do ano 2000 a taxa de crecemento máis elevada corresponde ó primeiro trimestre (10,7%) e a máis baixa corresponde ó cuarto trimestre do ano (2,4%).

O emprego tivo un crecemento do 3,5% (2 puntos inferior á taxa de crecemento do sector industrial), acadando os 170,6 miles de persoas ocupados no ano 2000. As ramas de fabricación de material de transporte e as industrias de produtos alimenticios, bebidas e tabaco son as máis importantes en canto ó número de traballadores, con 32,8 e 30,2 miles de ocupados, respectivamente.

A rama enerxética presentou no ano 2000 unha taxa de crecemento do PIB (en prezos constantes) do 5,5% fronte ó descenso do 2,6% experimentado no ano 1999. Salienta a importante diferenza que se produce entre as taxas de variación interanual do VEB a prezos básicos en termos reais e nominais (prezos correntes), xa que neste último caso a taxa de crecemento do VEB foi do 22,1% (-3,3% no ano precedente).

Ó longo do ano 2000 prodúcese unha aceleración do crecemento do VEB a prezos básicos, que no primeiro trimestre do ano medra a unha taxa de 4,1% (en termos reais) e no cuarto trimestre experimenta a taxa de crecemento máis elevada do ano, cun 6,9%.

O emprego no sector enerxético acadou no ano 2000 un total de 4,9 miles de ocupados, que

CADRO C.3.2.

Poboación ocupada 1999-00: distribución segundo ramas de actividade

	Galicia			España		
	1999	2000	00/99	1999	2000	00/99
	(en miles de persoas)			(en miles de persoas)		
Agricultura, gandería, caza e silvicultura	139,3	141,1	1,3	958,5	927,2	- 3,3
Pesca e piscicultura	33,8	36,0	6,6	56,4	61,8	9,7
Industrias extractivas	7,6	8,2	6,9	63,1	60,6	- 4,0
Prod., transp. e distrib. de electric., gas e auga	4,1	4,9	19,5	86,4	92,9	7,5
Coquerías, fabric. de prod. químicos e prod. metais	17,0	18,1	6,3	425,4	441,4	3,8
Fabricación de produtos metálicos. Construcción de máquinas e material mecánico	17,7	16,7	- 5,5	461,3	470,3	2,0
Fabricación de material de transporte	31,7	32,8	3,4	261,6	279,0	6,7
Industrias de produtos alimenticios, bebidas e tabaco	28,8	30,2	4,7	379,5	392,4	3,4
Industrias do téxtil, coiro, calzado e confeccións textís	22,1	23,3	5,1	346,9	332,3	- 4,2
Industrias da madeira e cortiza	17,1	14,0	- 18,1	95,8	106,5	11,2
Industrias do papel, artes gráficas e edición e reprodución de soportes gravados	4,4	7,4	66,1	197,9	203,7	2,9
Outras industrias manufactureiras	18,5	20,1	8,8	466,3	500,0	7,2
Construcción	104,9	116,6	11,2	1.463,6	1.591,8	8,8
Comercio por xunto e polo miúdo	120,8	127,1	5,2	1.954,5	2.010,2	2,9
Venda, mantem. e reparac. de vehículos de motor. Gasolineras	23,2	28,9	24,6	311,4	342,2	9,9
Hoteis, restaurantes e bares	44,8	50,3	12,3	848,8	904,9	6,6
Transportes e activ. anexas. Comunicacions	45,5	45,2	- 0,6	805,9	863,0	7,1
Institucións financeiras e de seguros	20,5	18,8	- 8,4	363,0	383,2	5,6
Educación	47,7	45,7	- 4,1	801,9	806,1	0,5
Sanidade	42,9	43,5	1,5	743,4	789,3	6,2
Admons. públicas, defensa e seguridade social	55,4	57,8	4,2	887,6	927,7	4,5
Outros servizos	94,0	100,3	6,7	1.838,6	1.987,5	8,1
Total	941,7	986,6	4,8	13.817,4	14.473,8	4,8

Fonte: Elaboración propia CES-Galicia a partir de datos do IGE e do INE

significou un crecemento do 19,5% (o crecemento da produción en termos reais foi do 5,5%), aínda que en termos absolutos este crecemento foi de 800 empregos.

No ano 2000 o sector da construción experimentou unha taxa de crecemento do VEB (en prezos constantes) do 6,5% fronte ó 5,5% experimentado no ano anterior. Ó igual que no caso enerxético, hai que salientala importante diferenza entre as taxas de variación interanual do VEB a prezos básicos en termos reais e nominais (prezos correntes), xa que neste último caso a taxa de crecemento do VEB foi do 15,2% (9,1% no ano precedente).

Ó longo do ano 2000 prodúcese unha aceleración do crecemento do VEB a prezos básicos, experimentando a súa maior taxa de crecemento no terceiro trimestre do ano, cunha taxa de 8,1% (en termos reais).

O emprego neste sector no ano 2000 rexistra un aumento do número de traballadores do 11,2% (4,7 puntos máis do que o fai a produción en termos reais) respecto ó ano anterior (11,7 miles de persoas ocupadas máis), sendo o

número total de ocupados de 116,6 miles de persoas.

No ano 2000 o sector servizos experimentou unha taxa de crecemento do VEB (en prezos constantes) do 3,7% fronte ó 4,9% experimentado no ano anterior. En termos nominais, a taxa de variación interanual do VEB foi do 7,7% fronte ó 8,7% do ano anterior. Atendendo á desagregación entre servizos de mercado e non de mercado, a taxa de crecemento do VEB, en termos reais, no primeiro caso foi do 4,2% respecto ó ano anterior, e no segundo de 2,2%.

Atendendo á evolución trimestral, a taxa de crecemento máis elevada rexístrase no segundo trimestre, cunha taxa de variación do 4,3% respecto ó mesmo período do ano anterior, desacelerándose no terceiro e cuarto trimestre, cando as súas taxas de crecemento son do 4,0% e 2,8%, respectivamente.

A ocupación no sector servizos medrou no ano 2000 un 4,6% respecto ó ano anterior (o VEB a prezos básicos, en termos reais, medra 3 décimas menos) ata chegar ós 517,4 miles de ocupados. Entre as ramas máis importantes,

CADRO C.3.3.

Empresas e traballadores, segundo o tamaño da empresa, por comunidade e provincia de radicación do seu centro de traballo. Réxime xeral e Réxime especial da minería do carbón ⁽¹⁾

	Total	De 1 a 2 traballadores	De 3 a 5 traballadores	De 6 a 9 traballadores	De 10 a 25 traballadores	De 26 a 49 traballadores	De 50 a 249 traballadores	De 250 a 499 traballadores	De 500 a 999 traballadores	1000 e máis traballadores
Galicia	73.138	40.693	16.138	6.865	6.259	1.834	1.174	82	53	40
A Coruña	30.198	16.579	6.670	2.810	2.704	823	533	44	21	14
Lugo	10.309	6.015	2.321	876	777	184	120	8	5	3
Ourense	9.249	5.354	1.993	847	736	184	115	10	8	2
Pontevedra	26.100	13.960	5.841	2.615	2.429	754	438	42	9	12
Total	1.114.378	599.114	241.584	109.304	107.438	32.197	21.065	2.022	928	726
G/E	6,6	6,8	6,7	6,3	5,8	5,7	5,6	4,1	5,7	5,5

(1) Datos a 31 de diciembre de 2000

Fonte: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales

CADRO C.3.4.

Sectores productivos 1999

	Empresas	Ingresos de explotación	V.E.B. c.f.	Cash-flow	Activo total	Emprego medio
<i>(en millóns de pesetas)</i>						
Industria	2.815	2.706.505,10	483.565,10	157.784,71	1.665.686,64	33
Energía	118	83.716,57	26.121,04	11.666,60	171.420,26	17
Bens intermedios	637	445.591,53	99.605,65	30.772,55	323.131,69	27
Bes de equipamento	1.267	1.498.335,38	227.213,92	63.277,53	691.338,17	33
Bens de consumo	793	678.861,62	130.624,49	52.068,03	479.796,52	39
Construcción	2.961	918.639,56	231.436,51	62.175,39	1.083.596,62	18
Servicios	2.356	674.411,99	230.848,76	63.457,23	812.361,62	23
Turismo e ocio	482	118.628,66	43.251,54	20.907,30	115.193,90	20
Transportes	966	278.879,96	78.112,21	23.774,39	383.352,31	16
Servicios empresariais	505	128.152,89	51.792,50	8.223,83	183.451,36	33
Comunicacións	326	116.666,48	40.635,90	7.697,44	102.874,95	27
Servicios relac. coa saúde	77	32.084,00	17.056,60	2.854,28	27.489,10	58
Sector primario	2.440	1.622.343,83	220.914,73	64.454,10	918.827,72	22
Resto de empresas sen agrupar	484	89.165,10	26.575,28	11.414,52	155.195,38	16
Total	10.572	5.921.900,48	1.166.765,10	347.871,43	4.480.472,59	25

Fonte: Ardán

salientan o de comercio por xunto e polo miúdo, con 127,1 miles de traballadores, o de outros servicios (servicios a empresas), con 100,3 miles de persoas.

O número de empresas do réxime xeral da **Seguridade Social** en Galicia (segundo a radicación do seu centro de traballo) foi de 73.138, 2.410 máis que ó rexistrado no ano anterior (un 3,4% máis). Fronte a isto, o número de traballadores en alta laboral na Seguridade Social no réxime xeral aumentou un 5,1% respecto á ano anterior, para acadalo 598,2 miles de traballadores en 2000. É dicir, o número medio de traballadores por empresa pasa dos 8,1 traballadores do ano 1999 ós 8,2 do ano 2000.

O 55,6% das empresas teñen de un a dous traballadores (40.693 empresas), e que en 1.349 empresas (1,8%) traballan máis de 50 traballadores.

As consideracións sobre as **variables empresariais** da economía galega realízase a partires, fundamentalmente, da información que proporciona o servizo de estudos Ardán, que considera as empresas con domicilio social en Galicia –o que implica deixar fóra algunhas empresas importantes, polo que as cifras poden presentar algunha limitación no seu alcance–, das que se teñen datos no dous últimos anos consecutivos, e que presentan unha facturación superior ós corenta millóns de pesetas.

CADRO C.3.5.

Sectores productivos 1998-99: taxas de crecemento nominal

	Sector Primario	Industria	Construcción	Servicios	Galicia
Ingresos de explotación	7,75	15,3	24,30	14,62	14,29
VEB	6,44	12,6	24,11	17,34	14,35
Gastos de persoal	8,19	12,3	17,75	15,33	13,20
Rtdo. neto do exercicio	10,89	23,7	46,10	26,60	26,50
Rtdo. de actividades ordinarias	8,14	14,4	48,06	37,31	22,75
Rtdo. antes de impostos	7,72	21,0	48,98	30,51	25,51
Rendibilidade Económica	↓	↓	↑	↓	↑
Rendibilidade Financeira	↓	↓	↑	↓	↑
Gastos persoal / ingresos	↑	↑	↓	↑	↓
Carga financeira / ingresos	↓	↓	↓	↓	↓

Fonte: Elaboración propia CES-Galicia a partir de datos Ardán

Tendo en conta estas limitacións, o conxunto de empresas consideradas no período 1999-1998 foi de 10.572 empresas, fronte ás 11.109 seleccionadas para o período comprendido entre os anos 1998 e 1997. Comparado cos datos do Dirce, estas empresas representan o 25,1% do total de empresas mercantís galegas (sociedades anónimas e sociedades de responsabilidade limitada) e acollen case un 42% dos traballadores asalariados galegos.

A evolución positiva da maioría dos conceptos da conta de explotación agregada destas 10.572 empresas no ano 1999 permite firmar que este foi un bo ano para as empresas galegas. En conxunto, o resultado neto do exercicio no ano 1999 aumentou un 26,5% (un 25,5% no caso do resultado antes de impostos), o que significa un claro crecemento no beneficio destas empresas.

Constátase un crecemento do 22,8% do resultado de actividade ordinaria –aquela directamente relacionada coa actividade das empresas, xa que exclúe os resultados extraordinarios e o imposto de sociedades– e un aumento do resultado de actividades extraordinarias do 74,9%. Tamén salienta que os resultados financeiros medran un 18,4% e a facturación das empresas, un 14,3%.

Este aumento da capacidade de xerar bene-

ficios baseouse en dous factores: por unha banda, no crecemento da facturación das empresas, e por outra, na redución dalgúns dos custos empresariais, especialmente os gastos financeiros.

A diferenza do acontecido na análise do período 1997-1998, no período 1998-99 o VEB a custo de factores presenta un medre similar ó experimentado polos ingresos de explotación (14,35% e 14,30%, respectivamente). A súa importancia relativa no total dos ingresos de explotación é do 19,7% nos dous anos considerados.

Os gastos financeiros descenderon no ano 1999 un 5,1%, polo que na estrutura de custos das empresas reduciuse o seu peso relativo no total dos ingresos de explotación, que en 1999 equivalen ó 1,22% dos ingresos fronte ó 1,47% do ano anterior. O indicador carga financeira/ingresos de explotación descende dende o 1,08% ata o 0,93% de 1999.

Respecto ós gastos de persoal, que experimentan un crecemento do 13,2%, presentan unha redución do seu peso relativo na estrutura de custos con respecto ós ingresos de explotación, pasando de se-lo 12,27% de 1998 ó 12,15% do ano 1999.

A análise do balance agrupado das 10.572 empresas consideradas permite coñecer a situa-

CADRO C.3.6.

Empresa galega 1998-99: indicadores do nivel de actividade e resultados sobre ingresos de explotación

	Crecedemento dos ingresos	V.E.B.c.f. / ingresos	Gastos persoal / ingresos	Rtdo. ec. n. explotac. / ingresos	Carga financeira / ingresos	Cash-flow / ingresos
	(%)					
1999	10,22	24,18	15,92	3,25	0,93	3,45
1998	11,50	23,97	16,24	3,25	1,08	3,17

Fonte: Ardán

CADRO C.3.7.

Investimento e financiamento na empresa galega 1998-99: taxas de crecedemento nominal

	Sector Primario	Industria	Construcción	Servicios	Galicia
Activo total	9,26	17,24	25,02	18,46	17,47
Activo fixo (neto)	14,16	18,66	35,66	15,66	18,75
Circulante neto	5,95	16,30	22,32	23,40	16,62
Financiamento permanente	12,22	15,70	16,10	18,90	15,81
Fondos propios	10,92	13,29	20,46	11,83	13,68
Recursos alleos l/p	13,99	23,94	7,83	22,19	18,67
Ingresos distribuídos en varios exercicios	18,49	9,42	30,72	84,46	30,60
Acreeedores a curto prazo	6,37	18,85	30,33	17,47	19,19
Fondo de rotación	3,61	5,01	-6,98	54,10	5,22

Fonte: Elaboración propia CES-Galicia a partir de datos Ardán

CADRO C.3.8.

Empresa galega 1998-99: rendibilidade e magnitudes asociadas

	Rendibilidade económica	Marxe	Rotación de activos	Rendibilidade financeira antes de impostos	Coste neto da débeda	Coefficiente de endebedamento
	(%)					
1999	6,67	3,50	1,88	18,11	2,24	2,45
1998	6,48	3,47	1,84	16,77	2,53	2,56

Fonte: Ardán

CADRO C.3.9.

Núcleos de localización empresarial máis importantes pola súa xeración do VEB 1998-99

Núcleos	1998		1999				99/98
	Total	Total	S. Primario	Industria	Construcción	Servicios	
(en millóns de pesetas)							
Vigo	227.794,01	255.568,45	36.476,59	147.715,51	27.737,36	43.638,97	12,2
A Coruña	157.246,38	186.585,17	25.291,94	45.960,36	43.059,36	72.273,51	18,7
Arteixo	84.286,14	100.340,32	5.087,29	84.332,43	9.246,86	1.673,74	19,0
Santiago	61.359,89	68.141,75	16.554,66	16.058,01	12.564,42	22.964,67	11,1
Pontevedra	34.270,77	39.852,85	5.548,44	6.715,15	21.445,37	6.143,89	16,3
O Porriño	33.736,43	38.517,31	6.242,58	24.506,50	5.021,50	2.746,73	14,2
Lugo	30.137,05	34.782,62	4.767,61	9.775,10	8.261,41	11.978,50	15,4
Ourense	24.237,72	27.858,37	2.770,88	6.549,15	11.803,78	6.734,56	14,9
Subtotal	653.068,38	751.646,84	102.739,99	341.612,20	139.140,06	168.154,57	15,1
Total Galicia	1.020.388,68	1.166.765,10	220.914,73	483.565,10	231.436,51	230.848,76	14,3

Fonte: Elaboración propia CES-Galicia a partir dos datos de Ardán

ción financeira e patrimonial das devanditas empresas nos anos 1999 e 1998. O trazo fundamental é a boa situación financeira e patrimonial das empresas, despois dun período con bos resultados.

Sen embargo, en 1999 as empresas non aproveitaron eses resultados para darlle maior solidez á súa estrutura. Concretamente, mentres o financiamento permanente medra un 15,8%, os fondos propios incrementáronse nun 13,7%, e os recursos alleos a longo prazo o fixeron nun 18,7%. O fondo de rotación, que aínda ten un valor absoluto alto e positivo, reduciu o seu peso na estrutura do balance, pasando do 11,1% ó 9,9% en 1999.

A estrutura financeira e patrimonial reflectida na análise de Ardán mostra unha situación de solvencia: o financiamento permanente, con 2.247,3 millóns de pesetas, representa o 50,2% do total das fontes de financiamento e, dentro deste, os fondos propios significan o 31,8% e os recursos alleos o 16,7%. O activo fixo neto acadou os 1.802,9 miles de millóns de pesetas, o que propicia un fondo de rotación de 444,3 miles de millóns de pesetas. En 1999 o peso dos fondos propios no balance reduciuse 1,06 puntos, mentres o dos acredores a curto prazo se incrementou en 0,72 puntos.

Da análise do balance das empresas despréndese que o activo total medra un 17,5%, sendo o crecemento do activo fixo neto do 18,8%, o que representa un aumento da súa contribución ó activo total en 0,44 puntos, mentres que o circulante neto medra nun 16,6%. O inmovilizado material neto –que é a partida do activo que reflicte os investimentos productivos– medra nun 13%, polo que a súa contribución descende dende os 28,2% ata os 27,1% de 1999.

No concernente ó **estudio económico e financeiro**, os indicadores da rendibilidade e magnitudes asociadas amosan que en 1999 prodúcese un aumento das rendibilidades económica e financeira por mor da evolución positiva das variables das que dependen. A rendibilidade económica (rateo que resulta de dividi-lo bene-

ficio antes de intereses e impostos, entre o activo total neto medio) medrou 2 décimas pasando dun 6,48% a un 6,67%. O aumento da rendibilidade financeira (rateo que resulta de dividi-lo beneficio neto da empresa entre os recursos propios medios da mesma) foi moi superior, pasando dos 16,77% de 1998 ata os 18,1% de 1999.

En 1999 os oito principais núcleos de localización segundo o VEB a custo de factores xerado polas empresas emprazadas nestes municipios acollen, en conxunto, o 64,4% do VEB total xerado polas empresas galegas estudadas fronte ó 64% do ano anterior, sendo esta porcentaxe do 72,8% no caso concreto do sector servicios, e do 70,6% no caso da industria. Pola contra, estes oito municipios xeran o 46,5% do VEB polas empresas do sector primario.

Vigo e A Coruña son os dous principais núcleos de localización de Galicia, que xeran un total de 255,6 e 186,6 miles de millóns de pesetas, o que supón o 21,9% e 16% do VEB total xerado polas empresas seleccionadas polo Ardán. En Vigo, Arteixo e O Porriño, salienta a importancia relativa do sector industrial ó representar o 57,8%, o 84,1% e o 63,6%, respectivamente, do VEB xerado nos ditos municipios (a media galega é do 41,4%), mentres que en Pontevedra sobresaíe o sector da construción, que acolle o 53,8% do seu VEB xerado (en Galicia representa o 19,8%).

2.- Sector primario

(cadros C.3.10. a C.3.17.)

Atendendo ós datos da **distribución xeral de terras** da Consellería de Agricultura, Gandería e Política Agroalimentaria, do total da superficie xeográfica galega (2.947,7 miles de hectáreas), un 62,3% corresponde á superficie forestal, en tanto que a superficie dedicada a cultivo acadou o 13%, e a prados e pasteiros o 15,5%. A superficie agraria útil ascendeu a 904.257 hectáreas (o 30,7% da superficie total galega) e a superficie fertilizable a 596.793 hectáreas, o 20,2%.

A contribución do subsector agrícola á

CADRO C.3.10.

Distribución xeral de terras 1999

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total	España
	(en Ha.)					
Total terras	793.086	980.295	727.830	446.456	2.947.667	50.488.719
Terras de cultivo	108.634	161.712	51.215	62.991	384.552	18.338.457
Prados e pasteiras	135.876	153.247	95.058	71.853	456.034	7.192.308
Terreo forestal	467.004	607.025	511.326	251.508	1.836.863	16.521.577
Outros	81.572	58.311	70.231	60.104	270.218	8.436.377
Superficie Agraria Útil	269.510	317.035	178.693	139.019	904.257	29.388.777
Superficie Fertilizable	171.371	245.027	94.975	85.420	596.793	16.567.428
Superficie total en regadío	13.295	9.438	19.574	15.795	58.102	3.688.587

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total	España
	(%)					
Total terras	100	100	100	100	100	100
Terras de cultivo	13,7	16,5	7,0	14,1	13,0	36,3
Prados e pasteiras	17,1	15,6	13,1	16,1	15,5	14,2
Terreo forestal	58,9	61,9	70,3	56,3	62,3	32,7
Outros	10,3	5,9	9,6	13,5	9,2	16,7
Superficie Agraria Útil	34,0	32,3	24,6	31,1	30,7	58,2
Superficie Fertilizable	21,6	25,0	13,0	19,1	20,2	32,8
Superficie total en regadío	1,7	1,0	2,7	3,5	2,0	7,3

Fonte: Consellería de Agricultura, Gandería e Política Agroalimentaria

CADRO C.3.11.

Macromagnitudes agrarias 1998-99

	1998	1999	99/98
	(en millóns de pesetas)		(%)
Producción total agraria	412.924,7	430.795,1	4,3
Reemprego no sector agrario	115.986,7	131.377,3	13,3
Producción final agraria	296.938,0	299.417,8	0,8
Achea subsector agrícola	59.181,3	73.572,5	24,3
Achea subsector gandeiro	190.240,2	167.685,4	-11,9
Achea subsector forestal	36.791,9	45.238,8	23,0
Outras producións	10.724,6	12.921,1	20,5
Gastos fóra do sector	114.120,7	120.398,4	5,5
Valor engadido bruto a p.m.	182.817,3	179.019,4	-2,1
Subvencións de explotación	13.675,6	17.608,9	28,8
Valor engadido bruto ó c.f.	196.492,9	196.628,3	0,1
Amortizacións	43.117,2	45.285,0	5,0
Valor engadido ó c.f. ou renda agraria	153.375,7	151.343,3	-1,3

Fonte: Consellería de Agricultura, Gandería e Política Agroalimentaria

producción final agraria (PFA) do ano 1999 foi do 24,6%, fronte ó 19,9% do ano 1998. A vocación comercial (que mide o nivel de integración da agricultura no seu entorno), medida pola relación PFA/PTA (producción total agraria), foi do 43,6% en 1999, moi lonxe da porcentaxe rexistrada polos subsectores gandeiro e forestal (84,1% e 91,3%, respectivamente).

O subsector gandeiro contribúe á PFA do ano 1999 cun 55,9% do total, fronte ó 64,1% do ano anterior. O subsector caracterízase pola pequena dimensión das explotacións e o predo-

minio da industria láctea. Nesta actividade, as explotacións galegas teñen asignada unha cota de produción global do 30,8% do total de España.

O subsector forestal contribuíu ó 15,1% da produción final agraria (PFA) en 1999 –fronte ó 12,4% do ano anterior–. A produción de madeira e leña en Galicia ascendeu en 1999 a 5.914,2 miles de metros cúbicos con cortiza, dos que cerca de 3000 metros cúbicos pertencen a coníferas. En relación ó destino da produción de madeira nese ano, a meirande parte da mesma

CADRO C.3.12.

Cota leiteira asignada ás CC.AA. e nº de explotacións. Campañas 1999-00 e 2000-01

	Campaña 1999-00				Campaña 2000-01			
	Cota		Explotacións		Cota		Explotacións	
	(toneladas)	%	(número)	%	(toneladas)	%	(número)	%
Andalucía	416.655	7,8	2.153	3,2	421.101	7,8	1.899	3,2
Aragón	80.889	1,5	287	0,4	81.796	1,5	253	0,4
Asturias	600.177	11,2	9.171	13,6	597.728	11,0	8.109	13,5
Baleares	105.478	2,0	508	0,8	104.232	1,9	462	0,8
Cantabria	473.044	8,8	5.242	7,8	468.152	8,6	4.819	8,0
Castela e León	749.478	14,0	7.542	11,2	753.017	13,9	6.655	11,0
Castela A Mancha	158.823	3,0	807	1,2	162.405	3,0	748	1,2
Cataluña	552.702	10,3	2.030	3,0	556.799	10,3	1.899	3,2
Estremadura	41.785	0,8	550	0,8	41.425	0,8	491	0,8
Galicia	1.636.439	30,6	35.661	53,1	1.667.304	30,8	32.097	53,3
venda a industrias	-	-	-	-	1.659.351	30,6	31.894	52,9
vendas directas	-	-	-	-	7.953	0,1	203	0,3
Madrid	93.011	1,7	266	0,4	92.206	1,7	252	0,4
Rexión de Murcia	19.565	0,4	72	0,1	19.685	0,4	65	0,1
Navarra	156.775	2,9	692	1,0	158.055	2,9	623	1,0
País Vasco	210.428	3,9	2.061	3,1	235.821	4,4	1.762	2,9
A Rioxa	16.034	0,3	60	0,1	17.551	0,3	54	0,1
Comunidade Valenciana	40.675	0,8	92	0,1	41.074	0,8	82	0,1
Total	5.351.958	100	67.194	100	5.418.351	100	60.270	100

Fonte: Instituto Lácteo e Gandeiro de Galicia

CADRO C.3.13.

Producción de pesca fresca en primeira venda 1999-00 ⁽¹⁾

Especies	Producción			Valor		
	1999	2000	00/99	1999	2000	00/99
	(en Tm.)			(en millóns de ptas)		
			(%)			(%)
Bivalvos e Gasterópodos	9.517,3	8.623,2	-9,4	7.866,95	7.413,53	-5,8
Cefalópodos	7.280,7	6.668,1	-8,4	3.024,27	2.356,75	-22,1
Crustáceos	1.885,6	1.429,3	-24,2	4.216,14	3.482,97	-17,4
Peixes	136.982,3	128.897,9	-5,9	46.148,81	44.636,09	-3,3
Equinodermos	615,8	516,3	-16,2	73,75	82,08	11,3
Total	156.281,7	146.134,8	-6,5	61.329,92	57.971,42	-5,5

(1) datos provisionais

Fonte: Consellería de Pesca, Marisqueo e Acuicultura

corresponde a madeira para trituración, co 62,8%, seguida do destino de toros, co 32,7%. Este predominio prodúcese en tódalas provincias galegas agás en Ourense, onde a produción de toros representa o 64,1% e a de madeira para trituración o 30,7%.

A renda agraria (valor engadido bruto ó custo de factores) diminúe un 1,3%, pasando de 153.375,7 millóns de pesetas en 1998 a 151.343,3 millóns en 1999.

Dentro do subsector mar-industria, a produción controlada de pesca fresca en primeira venda en Galicia descendeu no último ano un 6,5% respecto ó ano 1999, para situarse nas 146.134,8 toneladas. O valor da produción do produtos considerados acadou un total de

57.971,4 millóns de pesetas, un 5,5% menos que o acadado no ano 1999 e ó igual que no caso da produción, o seu valor diminúe en tódolos grandes grupos.

Atendendo á análise das **variables empresariais** das empresas pertencentes ó sector primario e industrias relacionadas, formadas polos subsectores agro-gandeiro, mar-industria e silvicultura-madeira, está formado, no ano 1999, por un total de 2.440 empresas (non considera as cooperativas), o que representa o 23,1% do total de empresas galegas consideradas por Ardán, e presentan un emprego medio de 22 traballadores por empresa

As actividades relacionadas co subsector agro-gandeiro son as que engloban un maior

CADRO C.3.14.

Sector primario en Galicia 1998-99: taxas de crecemento nominal

	Sector Primario	Agro-gandeiro	Mar industria	Silvicultura madeira
Ingresos de explotación	7,75	9,86	2,01	13,29
VEB	6,44	9,68	-0,03	11,20
Gastos de persoal	8,19	10,26	2,86	13,44
Rtdo. neto do exercicio	10,89	82,15	-13,23	-3,67
Rtdo. de actividades ordinarias	8,14	28,79	-8,05	2,61
Rtdo. antes de impostos	7,72	43,48	-7,81	-2,41
Rendibilidade Económica	↓	↓	↑	↓
Rendibilidade Financeira	↓	↓	↑	↓
Gastos persoal / ingresos	↑	↑	↑	↑
Carga financeira / ingresos	↓	↓	↓	↓

Fonte: Elaboración propia CES-Galicia a partir de datos Ardán

CADRO C.3.15.

Sector primario 1998-99: estudio económico-financiero

Indicadores do nivel de actividade e resultados sobre ingresos de explotación

	Crecemento dos ingresos		V.E.B.c.f. / ingresos		Gastos persoal / ingresos		Rtdo. ec. n. explotac. / ingresos		Carga financeira / ingresos		Cash-flow / ingresos	
	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
	(%)											
1999	5,67	10,22	15,34	24,18	10,87	15,92	2,11	3,25	0,73	0,93	2,79	3,45
1998	9,35	11,50	14,94	23,97	10,58	16,24	2,12	3,25	0,81	1,08	2,63	3,17

Rendibilidade e magnitudes asociadas

	Rendibilidade económica		Marxe		Rotación de activos		Rendibilidade financeira antes de impostos		Coste neto da débeda		Coeficiente de endebedamento	
	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
	(%)											
1999	5,74	6,67	2,49	3,50	2,27	1,88	12,88	18,11	2,12	2,24	2,14	2,45
1998	5,76	6,48	2,47	3,47	2,32	1,84	13,86	16,77	2,33	2,53	2,33	2,56

Fonte: Ardán

número de empresas (1.076 empresas) xerando o 49,5% do total de ingresos de explotación do sector primario e o 37,2% do valor engadido bruto a custo de factores. As 693 empresas pertencentes ó subsector mar-industria, xeran o 35,2% do valor engadido bruto.

En 1999 as empresas do sector primario e industrias relacionadas, consideradas no seu conxunto, presentaron un crecemento do seu resultado neto do exercicio do 10,9% para

situarse nos 31.001,6 millóns de pesetas (o resultado antes de impostos medrou un 7,7%, ascendendo a 46.277,6 millóns de pesetas). O resultado de actividades ordinarias ascendeu a 42.087,7 millóns, un 8,1% máis que no ano precedente.

O sector primario e industrias relacionadas amosa un incremento do VEB do 6,4%, inferior ó crecemento experimentado polo conxunto das empresas. Aínda así, teñen un forte peso dentro

CADRO C.3.16.

Investimento e financiamento nas empresas do sector primario 1998-99: taxas de crecemento nominal

	Sector Primario	Agro-gandeiro	Mar industria	Silvicultura madeira
Activo total	9,26	10,60	5,47	14,11
Activo fixo (neto)	14,16	10,49	12,46	22,36
Circulante neto	5,95	10,68	0,99	8,09
Financiamento permanente	12,22	13,48	7,82	18,80
Fondos propios	10,92	11,71	6,85	16,13
Recursos alleos l/p	13,99	16,62	6,96	26,64
Ingresos distribuídos en varios exercicios	18,49	27,91	15,42	24,86
Acreedores a curto prazo	6,37	8,33	2,84	9,18
Fondo de rotación	3,61	47,85	-5,38	2,21

Fonte: Elaboración propia CES-Galicia a partir de datos Ardán

do total do VEB xerado polo conxunto de empresas de Galicia, un 19%.

Dentro do sector primario, e diferenciando os subsectores que o integran, destaca a peor evolución na maioría das variables de actividade do sector mar industria no período 1998/99.

Na maioría dos subsectores citados, excepto no agro-gandeiro, tanto o resultado neto, como o de actividades ordinarios amosan unha situación de desvantaxe con respecto o conxunto das empresas galegas analizadas.

O peso relativo do VEB descende dende o 13,8% de 1998 ata o 13,6% do ano 1999. En termos absolutos, o VEB acadou os 220.914,7 millóns de pesetas (o 18,9% do total galego) e os ingresos de explotación os 1.622.343,8 millóns (o 27,4%).

A carga financeira descendeu en 1999 un 25,8% para situarse en -7.595,9 millóns de pesetas (un -0,5% dos ingresos de explotación). O indicador do nivel de actividade carga financeira/ingresos de explotación descende dende o 0,81% ata o 0,73% de 1999.

Os gastos de persoal das empresas do sector primario seleccionadas por Ardán acadaron os 135.201,1 millóns de pesetas, un 8,2% máis que o ano anterior. O peso relativo destes gastos respecto ós ingresos de explotación permanece

practicamente constante en torno ós 8,3% nos dous anos considerados. O indicador do nivel de actividade gastos de persoal/ingresos de explotación medrou dende o 10,58% ata o 10,87% de 1998.

O balance agregado das empresas deste sector amosa que, en termos relativos, o financiamento permanente cubre a totalidade do activo fixo neto e un 20,4% do circulante neto, acadando un fondo de rotación de 79.085,6 millóns de pesetas, un 3,6% superior ó existente o ano anterior. O 79,6% restante está financiado polos acreedores a curto prazo. No concernente ás fontes de financiamento, o 50,7% corresponde ó financiamento permanente, onde os fondos propios, que crecen un 10,9% respecto ó ano anterior, supoñen o 33,9% do financiamento total. Os recursos alleos a longo prazo medraron un 14%, cun peso relativo do 13,2% no total das fontes de financiamento.

En termos absolutos, o activo total ascendeu a 918.827,7 millóns de pesetas, un 9,3% superior ó valor de 1998, dos que 386.847,8 millóns corresponden ó activo fixo neto (un 14,2% superior respecto ó ano anterior). Os 531.979,9 millóns restantes corresponden ó circulante neto, que medrou un 6% en relación a 1998.

A rendibilidade económica permanece practicamente constante en 1999, situándose en

Sector primario 1998-99: principais núcleos de localización en base á xeración do VEB

Núcleos	1998	1999	99/98
	(en millóns de pesetas)		(%)
Vigo	32.457,51	36.476,59	12,4
A Coruña	24.457,57	25.291,94	3,4
Santiago	15.587,90	16.554,66	6,2
Redondela	7.629,23	7.173,10	-6,0
O Porriño	6.062,68	6.242,58	3,0
Ribeira	5.897,64	5.954,74	1,0
Pontevedra	4.914,26	5.548,44	12,9
Arteixo	4.333,39	5.087,29	17,4

Fonte: Ardán

5,74%, en tanto que a rendibilidade financeira antes de impostos descende un punto para situarse no 12,9%. Ámbalas dúas son inferiores ás rendibilidades experimentadas polas 10.572 empresas seleccionadas, consideradas no seu conxunto.

Vigo, cun total de 36.476,6 millóns de pesetas, é o principal núcleo de localización segundo ó valor engadido bruto xerado polas empresas. Séguelle en importancia A Coruña e Santiago, cun valor engadido bruto xerado de 25.291,9 millóns de pesetas e 16.554,7 millóns, respectivamente. Estes tres municipios acollen o 35,5% do VEB xerado por este sector.

3.- Sector industrial (cadros C.3.18. a C.3.24.)

Segundo a *Encuesta industrial anual de empresas* do INE, hai no ano 1999 149.885 persoas ocupadas na industria, destacando por actividades a de “material de transporte” con 26.082 persoas ocupadas, seguida da de “alimentación, bebidas e tabacos”, 20.064, e pola actividade de “industria téxtil, confección, coiro e calzado”, englobando estas tres actividades o 50% da poboación ocupada na industria en Galicia.

Por ingresos de explotación a actividade de “material de transporte” é a máis destacable, con 1.078.544 millóns de pesetas, o que representa máis da cuarta parte do total de ingresos de explotación da industria en Galicia no ano 1999. A segunda actividade segundo ingresos de

explotación é a de “industrias extractivas, enerxía e auga” con 727.948 millóns de pesetas e a de alimentación, con 657.498 millóns de pesetas.

A evolución dos ingresos de explotación da industria no período 1999/1998 amosa un crecemento do 16,5%. Destacan polo forte crecemento, tanto en termos absolutos como relativos, os ingresos de explotación das “industrias extractivas, enerxía e auga”, un 50% máis. Polo contrario, a única actividade do total das consideradas na enquisa na que diminúen estes ingresos e na de “alimentación, bebidas e tabacos”, un 4,4% menos.

Comparado co resto das comunidades autónomas, Galicia ocupa a 7ª posición no que á cifra de negocios, ingresos de explotación, total de consumos e gastos de explotación e de persoas se refire, por detrás de Andalucía, Castela e León, Cataluña, Valencia, Madrid e o País Vasco. O peso relativo do volume total de consumos galegos no total estatal acada o 6,5%, en tanto que no caso do volume total da cifra de negocios ingresos de explotación e de gastos de explotación, este chega ó 6,1% e no caso dos gastos de persoas, a súa importancia relativa no total estatal é do 5%.

Atendendo ó **Índice de Producción Industrial** de Galicia (Ipiga), que estima a evolución da industria en Galicia, no ano 2000 prodúcese un pulso de reactivación industrial importante, como reflicte o feito de que a taxa de crecemento industrial entre os anos 1999 e

CADRO C.3.18.

Ingresos de explotación, gastos de persoal e persoas ocupadas na industria. Taxas de crecemento 1998-99.

	Ingresos de explotación	Gastos de persoal	Persoas ocupadas
Andalucía	2,2	4,7	3,7
Aragón	2,2	4,1	0,2
Asturias	3,5	0,8	-1,0
Baleares	6,6	3,7	-2,8
Canarias	5,6	2,0	6,2
Cantabria	-2,9	2,2	-0,2
Castela - A Mancha	17,9	11,1	7,0
Castela e León	8,8	3,6	1,5
Cataluña	7,7	4,9	4,7
C. Valenciana	8,4	5,5	2,6
Extremadura	-0,3	3,9	3,2
Galicia	16,5	3,7	-2,6
Madrid	9,2	3,5	-0,2
Murcia	13,8	9,7	7,5
Navarra	5,6	6,6	4,0
País Vasco	12,3	6,2	4,6
La Rioja	2,5	8,4	8,6
Total España	8,3	4,9	2,9

Fonte: Elaboración propia CES-Galicia a partir de datos INE , Encuesta Industrial Anual de Empresas

CADRO C.3.19.

Principais variables económicas da industria 1998-99: taxas de crecemento segundo actividade económica.

	Galicia			España		
	Ingresos de explotación	Gastos persoal	Persoas ocupadas	Ingresos de explotación	Gastos persoal	Persoas ocupadas
Industrias extractivas, enerxía e auga	50,5	-6,4	-9,8	24,3	-1,9	-3,3
Alimentación, bebidas e tabaco	-4,4	1,6	-7,1	-0,5	3,6	2,8
Industria téxtil, confección, coiro e calzado	1,0	-4,7	-7,0	4,6	6,0	1,3
Madeira e corcho	0,7	2,1	-3,9	9,9	8,7	3,3
Papel, edición, artes gráficas	36,3	9,7	4,0	3,0	2,8	-0,7
Industria química	10,7	25,7	-3,1	4,5	4,2	2,1
Caucho e materias plásticas	15,7	8,5	9,0	2,5	2,2	2,9
Productos minerais non metálicos diversos	26,7	4,8	4,3	14,8	7,4	6,3
Metalurxia e fabricación de prod. metálicos	20,1	6,1	3,5	11,0	8,2	5,6
Maquinaria e equipo mecánico	20,5	-0,4	-2,1	8,5	6,6	4,9
Material e equipo eléctrico, electrónico e óptico	11,8	9,5	-2,0	7,6	5,7	3,9
Material de transporte	18,0	995,7	0,4	11,5	5,1	2,1
Industrias manufactureiras diversas	7,6	-8,5	-8,9	5,5	5,8	3,5
Total industrial	16,5	3,7	-2,6	8,3	4,9	2,9

Fonte: INE , Encuesta Industrial Anual de Empresas

CADRO C.3.20.

Índice de Producción Industrial de Galicia 1998-00

	1998	1999	2000	99/98	00/99
	(Base 1990=100)			(%)	
Índice Xeral	133,8	136,2	152,4	1,8	11,8
Por ramas de actividade:					
Enerxía e Auga	111,7	100,9	114,4	-9,7	13,4
Extracción e transformación de minerais non enerxéticos.					
Industria Química	142,6	153,7	156,5	7,8	1,8
Ind. Transformación de Metais. Macánica de precisión	159,5	175,5	220,1	10,1	25,4
Outras industrias manufactureiras	134,9	137,8	140,2	2,2	1,7
Por destino económico:					
Bens de consumo	123,7	125,0	136,5	1,1	9,2
Bens intermedios	134,7	135,7	154,6	0,8	13,9
Bens de equipamento	153,6	165,7	179,3	7,9	8,2
IPIGA sen enerxía	145,4	154,8	172,3	6,5	11,3

Fonte: IGE

Resumo do sector industrial 1998-99: taxas de crecemento nominal

	Sector Industrial	Enerxía	Bens de equipamento	Bens intermedios	Bens de consumo
Ingresos de explotación	15,3	20,9	15,8	15,9	13,2
VEB	12,6	-4,7	13,9	12,5	14,4
Gastos de persoal	12,3	-4,6	12,3	15,7	12,6
Rtdo. neto do exercicio	23,7	-24,3	61,3	5,2	21,8
Rtdo. de actividades ordinarias	14,4	-20,8	34,2	7,1	12,0
Rtdo. antes de impostos	21,0	-21,4	61,8	5,3	12,5
Rendibilidade Económica	↓	↓	↓	↓	↓
Rendibilidade Financeira	↓	↓	↓	↓	↓
Gastos persoal / ingresos	↓	↓	↓	↓	↓
Carga financeira / ingresos	↓	↓	↓	↓	↓

Fonte: Elaboración propia CES-Galicia a partir de datos Ardán

2000 foi do 11,8% fronte ó 1,8% do ano precedente.

Nas diferentes ramas de actividade, destaca o importante crecemento da “industria de transformación de metais. Mecánica de precisión”, que medra un 25,4% respecto ó ano 1999, e a relativa a industria química e a extracción e minerais non enerxéticos, que medra un 13,4% (cando entre os anos 1998 e 1999 a taxa de crecemento foi do -9,7%).

Segundo o destino económico, o índice xeral, sen contar co sector enerxético, medra un 11,3%. Os bens intermedios son os que presentan a maior taxa de crecemento, cun 13,9%, superando á industria de bens de consumo e bens de equipamento, con 9,2% e 8,2%, respectivamente.

Finalmente, concretando a análise do sector coas **variables empresariais** consideradas polo Ardán, o sector industrial galego, composto polos subsectores enerxético, bens de equipamento, intermedios e bens de consumo, está formado 2.815 empresas (non se consideran as industrias relacionadas co sector primario, analizadas no apartado anterior), o que representa o 26,6% do total das empresas seleccionadas para o conxunto de Galicia.

A conta de explotación agregada das empresas do sector industrial amosa que no ano

1999 as empresas do sector industrial, consideradas no seu conxunto, presentaron un crecemento do seu resultado neto do exercicio do 23,7% para situarse nos 88.440,8 millóns de pesetas. Asemade, amosa que o resultado antes de impostos medrou un 21%, ascendendo a 124.110,8 millóns de pesetas, e que o resultado de actividades ordinarias medrou un 14,4% para situarse en 121.868,5 millóns de pesetas.

Esta mellora do resultado de actividades ordinarias ven facilitada polo crecemento da facturación das empresas e pola redución do peso relativo dos gastos de persoal (10,5% dos ingresos de explotación fronte ós 10,8% do ano 1998). Pola contra, prodúcese un aumento da carga financeira nun 31,9%, xa que aumentan os gastos financeiros e se reducen os ingresos financeiros.

As empresas industriais xeraron un VEB a custo de factores de 483.565,1 millóns de pesetas en 1999 o 41,4% do total xerado polas empresas galegas consideradas), e uns ingresos de explotación de 2.706.505,1 millóns. O seu emprego medio foi de 33 traballadores por empresa segundo os datos por elas mesmas facilitados. Comparado co ano anterior, o VEB medrou un 12,6%, 2,7 puntos menos que o que o fan os ingresos de explotación, polo que o peso relativo do VEB descende dende o 18,3% de 1998 ata o 17,9% do ano 1999.

CADRO C.3.22.

Investimento e financiamento nas empresas do sector industrial 1998-99: taxas de crecemento nominal

	Sector Industrial	Enerxía	Bens de equipamento	Bens intermedios	Bens de consumo
Activo total	17,24	23,64	12,70	17,44	21,93
Activo fixo (neto)	18,66	20,39	6,77	22,03	26,38
Circulante neto	16,30	32,22	14,96	14,67	17,62
Financiamento permanente	15,70	23,31	9,60	13,43	20,85
Fondos propios	13,29	13,73	10,53	12,10	17,34
Recursos alleos l/p	23,94	35,82	7,49	15,64	34,98
Ingresos distribuídos en varios exercicios	9,42	4,79	-3,27	53,63	-4,75
Acreedores a curto prazo	18,85	24,80	14,94	22,16	23,17
Fondo de rotación	5,01	61,99	15,07	-6,02	-44,81

Fonte: Elaboración propia CES-Galicia a partir de datos Ardán

CADRO C.3.23.

Sector industrial 1998-99: estudio económico-financiero**Indicadores do nivel de actividade e resultados sobre ingresos de explotación**

	Crecemento dos ingresos		V.E.B.c.f. / ingresos		Gastos persoal / ingresos		Rtdo. ec. n. explotac. / ingresos		Carga financeira / ingresos		Cash-flow / ingresos	
	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
	(%)											
1999	10,59	10,22	19,24	24,18	13,07	15,92	3,36	3,25	0,96	0,93	3,11	3,45
1998	12,92	11,50	19,20	23,97	12,97	16,24	3,46	3,25	1,13	1,08	2,95	3,17

Rendibilidade e magnitudes asociadas

	Rendibilidade económica		Marxe		Rotación de activos		Rendibilidade financeira antes de impostos		Coste neto da débeda		Coeficiente de endebedamento	
	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
	(%)											
1999	6,77	6,67	3,51	3,50	1,92	1,88	18,56	18,11	2,21	2,24	2,50	2,45
1998	6,91	6,48	3,60	3,47	1,90	1,84	19,04	16,77	2,49	2,53	2,56	2,56

Fonte: Ardán

O balance agregado das empresas deste sector amosa que, en termos relativos, o financiamento permanente cubre a totalidade do activo fixo neto e un 16,6% do circulante neto, acadando un fondo de rotación de 165.205,1 millóns de pesetas, un 5% superior ó existente o ano anterior. O 83,4% restante está financiado polos acreedores a curto prazo. No concernente ás fontes de financiamento, o 50,3% corresponde ó financiamento permanente, onde os fondos propios, que crecen un 13,3% respecto ó ano anterior, supoñen o 36,7% do financiamento

total. Os recursos alleos a longo prazo medraron un 23,9%, cun peso relativo do 12,6% no total das fontes de financiamento.

En termos absolutos, o activo total ascendeu a 1.665.686,6 millóns de pesetas, un 17,2% superior ó valor de 1998, dos que 672.813,8 millóns corresponden ó activo fixo neto (un 18,7% superior respecto ó ano anterior). Os 992.872,9 millóns restantes corresponden ó circulante neto, que medrou un 16,3% en relación a 1998.

Sector industrial 1998-99: principais núcleos de localización en base á xeración do VEB

Núcleos	1998	1999	99/98
	(en millóns de pesetas)		(%)
Vigo	131.236,63	147.715,51	12,56
Arteixo	71.582,25	84.332,43	17,81
A Coruña	45.709,01	45.960,36	0,55
O Porriño	21.131,15	24.506,50	15,97
Santiago	14.705,82	16.058,01	9,19
Narón	11.047,84	13.681,63	23,84
San Cibrao das Viñas	10.552,22	11.854,15	12,34
Ferrol	9.033,44	11.119,99	23,10

Fonte: Ardán

As **rendibilidades económica e financeira** antes de impostos descenden no ano 1999. A primeira por mor da evolución seguida pola marxe de actividade, e a segunda pola evolución seguida pola rendibilidade económica, xa que o custo da débeda descende neste ano. A pesares destes descensos, as rendibilidades económica e financeira son superiores ás rexistradas polas 10.572 empresas galegas analizadas por Ardán, consideradas no seu conxunto.

Vigo, por mor do papel das industrias relacionadas coa automoción, é o principal núcleo de localización das empresas segundo o VEB xerado por elas mesmas, con 147.715,5 millóns de pesetas, un 12,6% máis que no ano anterior. O VEB xerado polas empresas de automoción en Vigo ascendeu en 1999 a 109.862,9 millóns de pesetas, o que representa o 74,4% do VEB xerado neste municipio.

Séguelle en importancia Arteixo, cun VEB xerado de 84.332,4 millóns de pesetas, dos que o 90,8% é aportado polas empresas do sector téxtil (76.585,2 millóns de pesetas). Pódese salientar tamén o caso de Narón, onde as empresas englobadas dentro da industria auxiliar, aportan o 87,8% (12.013,9 millóns) do VEB total xerado neste municipio (13.681,6 millóns de pesetas).

Os distintos subsectores que compoñen este sector, agás o sector enerxético, experimentaron unha evolución positiva, aínda que con notables diferencias dun a outro. As 1.267 empresas pertencentes ó subsector de bens de

equipamento experimentaron, en conxunto, un crecemento do seu resultado neto do exercicio e do resultado antes de impostos por riba do 60%, acadando, en termos absolutos, os 28.641 e 43.970,2 millóns de pesetas, respectivamente, en tanto que o resultado de actividades ordinarias medrou un 34,2% para acadalos 40.916,3 millóns. Estas empresas xeraron un Veb de 227.213,9 millóns de pesetas (un 13,9% máis que en 1998), o que representa o 47% do VEB industrial.

Dentro do subsector industrial de bens de equipamento salientan, pola súa importancia en Galicia, os subsectores automoción e naval, que representan o 28,6% e 6%, respectivamente, do VEB industrial.

O subsector de bens intermedios presenta un resultado neto do exercicio e un resultado antes de impostos lixeiramente superior ó 5%, en tanto que o resultado de actividades ordinarias está en torno ó 7%. As 637 empresas que compoñen este subsector xeraron un Veb de 99.605,7 millóns de pesetas (un 12,5% máis que en 1998), o que significa o 20,6% do VEB industrial.

No subsector de bens de consumo, o resultado neto do exercicio medrou un 21,8% mentres que o resultado antes de impostos e o resultado de actividades ordinarias o fan nunha porcentaxe en torno ó 12%. A diferenza do acontecido no sector industrial e nos diferentes subsectores, as 793 empresas deste subsector experimentan, en conxunto, un crecemento do VEB

superior ó rexistrado polos ingresos de explotación: 14,35% e 13,22%, respectivamente.

As empresas da industria téxtil, pertencentes a este subsector de bens de consumo, acollen o 22,6% do VEB industrial.

O ano 1999 non foi un bo exercicio para as 118 empresas enerxéticas, xa que, por unha banda, o resultado neto do exercicio, o resultado antes de impostos e o resultado de actividades ordinarias descenden nunha porcentaxe superior ó 20%, e por outra, o VEB xerado por elas, descende nun 4,7% respecto ó ano precedente.

Finalmente, os catro subsectores industriais presentan un descenso das súas rendibilidade económica, mentres que no caso da rendibilidade financeira antes de impostos, esta descende en tódolos subsectores agás no de bens de equipamento. A pesares desta evolución, as rendibilidade económica e financeira das empresas dos subsectores de bens de equipamento e bens intermedios son superiores á media galega, ó contrario do que acontece nos outros dos subsectores.

4.- Construcción

(cadros C.3.4., C.3.5, C.3.9., C.3.25. e C.3.26.)

A **licitación oficial** de tódalas administracións, considerada como un estimador da tendencia de actividade nos próximos meses, foi un 23,1% inferior á rexistrada no ano 1999 en Galicia. Este descenso rexístrase tamén no caso da licitación de obra civil e da edificación, sendo no primeiro caso do 39,2% e no segundo do 7,8%.

Pola contra, a licitación oficial da administración autonómica medrou un 6,7% respecto ó ano anterior, producíndose un crecemento do 12,4% no caso da obra civil e un lixeiro descenso no caso da obra en edificación.

Respecto ó consumo de **cemento**, ó longo do ano 2000 consumíronse en Galicia un total de 2.464.200 toneladas, o que representa o 6,4% do

total consumido en España. Comparado cos datos rexistrados no ano anterior, o consumo de cemento medrou un 7,9% en Galicia fronte a un crecemento do 11% no conxunto do estado.

No eido da construción de **vivendas** prodúcese un aumento das vivendas rematadas e, pola contra, un descenso das iniciadas.

Atendendo ó criterio de selección de empresas realizado por Ardán, o sector da construción acolle un total de 2.961 empresas (o 28% do total de empresas seleccionadas), cun emprego medio de 18 traballadores. O VEB a custo de factores xerado por estas empresas ascendeu a 231.436,5 millóns de pesetas, que representa o 19,8% do VEB total xerado polo conxunto de empresas galegas consideradas.

A conta de explotación agregada das empresas constructoras reflicte que 1999 foi un bo ano para as empresas do sector da construción, sendo o sector máis dinámico. Por unha banda, o resultado neto do exercicio (47.391,1 millóns de pesetas), o resultado antes de impostos (67.236,7 millóns) e o resultado de actividades ordinarias (66.053,1 millóns) medraron por riba do 46% en relación ó ano precedente.

Por outra, o crecemento do VEB no ano 1999 medrou un 24,1%, e os ingresos de explotación, crecen un 24,3% polo que o peso relativo do VEB descende lixeiramente dende o 25,23% de 1998 ata o 25,19% do ano 1999. Asemade, o devandito cadro reflicte un medre da importancia relativa do cash-flow, que acada o 6,8% dos ingresos de explotación en 1999 fronte o 6,1% do ano anterior.

En relación ó estudio do balance agregado das empresas deste sector, en termos relativos, o financiamento permanente cubre a totalidade do activo fixo neto e un 16,3% do circulante neto, acadando un fondo de rotación de 138.016,6 millóns de pesetas, un 7% inferior ó existente o ano anterior (o seu peso relativo en relación ó activo total descende dende o 17,1% de 1998 ata os 12,7% do ano 1999). O 83,7% restante está financiado polos acredores a curto prazo.

CADRO C.3.25.

Sector construcción e obras públicas 1998-99: estudio económico-financieiro

Indicadores do nivel de actividade e resultados sobre ingresos de explotación

	Crecemento dos ingresos		V.E.B.c.f. / ingresos		Gastos persoal / ingresos		Rtdo. ec. n. explotac. / ingresos		Carga financeira / ingresos		Cash-flow / ingresos	
	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
	(%)											
1999	17,19	10,22	30,62	24,18	20,99	15,92	4,10	3,25	1,14	0,93	3,47	3,45
1998	16,20	11,50	31,32	23,97	23,24	16,24	3,76	3,25	1,40	1,08	2,97	3,17

Rendibilidade e magnitudes asociadas

	Rendibilidade económica		Marxe		Rotación de activos		Rendibilidade financeira antes de impostos		Coste neto da débeda		Coeficiente de endebedamento	
	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega	Empresa do sector	Empresagalega
	(%)											
1999	6,76	6,67	4,17	3,50	1,67	1,88	22,18	18,11	2,28	2,24	3,48	2,45
1998	5,80	6,48	3,87	3,47	1,54	1,84	16,20	16,77	2,61	2,53	3,57	2,56

Fonte: Ardán

CADRO C.3.26.

Sector construcción e obras públicas 1998-99: principais núcleos de localización en base á xeración do VEB

Núcleos	1998	1999	99/98
	(en millóns de pesetas)		(%)
A Coruña	29.984,52	43.059,36	43,61
Vigo	25.084,12	27.737,36	10,58
Pontevedra	17.376,58	21.445,37	23,42
Santiago	10.398,15	12.564,42	20,83
Ourense	9.555,85	11.803,78	23,52
Arteixo	7.029,32	9.246,86	31,55
Lugo	6.279,70	8.261,41	31,56
O Porriño	4.284,22	5.021,50	17,21

Fonte: Ardán

No concernte ás fontes de financiamento, o 34,7% corresponde ó financiamento permanente, onde os fondos propios, que crecen un 20,5% respecto ó ano anterior, supoñen o 22,9% do financiamento total. Os recursos alleos a longo prazo medraron un 7,8%, cun peso relativo do 11,4% no total das fontes de financiamento.

En termos absolutos, o activo total ascendeu a 1.083.596,6 millóns de pesetas, un 25% superior ó valor de 1998, dos que 237.526,8 millóns corresponden ó activo fixo neto (un 35,7% superior respecto ó ano anterior). Os 846.069,8 millóns restantes corresponden ó circulante neto, que medrou un 22,3% con relación a 1998.

As rendibilidades económica e financeira antes de impostos aumentan no ano 1999, sendo superiores ás rexistradas polas 10.572 empresas galegas analizadas consideradas no seu conxunto. A rendibilidade económica ascendeu en 1999 ó 6,76% fronte ó 6,67% da economía galega, en tanto que no caso da rendibilidade financeira, as porcentaxes foron do 22,18% e do 18,11% no caso das empresas do sector da construción e no caso global de Galicia, respectivamente.

O principal núcleo de localización segundo ó valor engadido bruto xerado polas empresas é A Coruña, cun total de 43.059,6 millóns de pesetas, un 43,6% máis que no ano anterior, seguido de Vigo e Pontevedra, cun valor engadido bruto

CADRO C.3.27.

Locais maioristas nas CC.AA. 1998-99 ⁽¹⁾: distribución segundo subsectores

	Total 1998	Total 1999	Intermediarios de comercio	Materias primas agrarias-alimentación	Productos de consumo non alimenticios	Productos non agrarios semielaborados	Maquinaria e equipamento	Outros
Andalucía	28.785	29.711	7.143	11.427	4.489	3.450	2.810	392
Aragón	6.875	6.508	1.340	2.104	1.090	850	919	205
Asturias	4.128	5.214	1.387	1.549	765	890	576	47
Baleares	4.484	4.439	1.124	1.374	979	513	395	54
C. Valenciana	24.528	25.070	6.336	6.673	5.627	3.608	2.489	337
Canarias	8.917	9.105	1.583	3.442	2.304	731	861	184
Cantabria	2.236	2.208	592	799	300	313	173	31
Castela-A Mancha	7.560	7.355	1.373	3.119	907	1.202	671	83
Castela e León	11.141	11.181	2.141	4.920	1.321	1.600	1.097	102
Cataluña	43.871	43.040	12.202	8.582	10.370	5.468	5.679	739
Ceuta-Melilla	897	841	110	248	289	127	26	41
Extremadura	3.993	4.098	812	1.700	517	633	369	67
Galicia	13.713	14.098	2.551	5.267	2.055	2.578	1.482	165
Madrid	26.427	26.760	6.465	4.474	8.041	2.985	4.240	555
Murcia	6.432	6.521	1.639	2.566	843	766	626	81
Navarra	2.928	2.113	456	730	302	352	246	27
País Vasco	12.566	12.387	4.527	2.359	1.627	2.053	1.588	233
A Rioxa	1.735	1.732	506	601	245	200	152	28
Total	211.216	212.381	52.287	61.934	42.071	28.319	24.399	3.371

(1) os datos fan referencia a 1 de xaneiro do ano seguinte
Fonte: INE, Directorio Central de Empresas (DIRCE)

xerado de 27.737,4 e 21.445,4 millóns de pesetas, respectivamente. Entre os tres núcleos de localización acollen o 40% do VEB total xerado polas empresas constructoras analizadas.

5.- Servicios

(cadros C.3.27. a C.3.31.)

As consideracións sobre o sector servicios agrúpanse segundo os seus cinco grandes subsectores: comercio, turismo, transporte e comunicacións, servicios empresariais e, finalmente, os servicios relacionados coa educación e a saúde.

• Comercio

O subsector comercio por xunto acolle en 1999 un total de 14.098 locais comerciais e 12.594 empresas (o que representa o 6,6% do total estatal), sendo a actividade de comercio ó por maior de materias primas agrarias e de animais vivos a máis importante ó acoller preto dun 38% das empresas e locais (Fonte: Dirce).

A poboación ocupada no comercio por xunto e polo miúdo ascendeu a 127,1 miles de persoas (6,3 miles de ocupados máis que no ano

1999), o que representa o 24,6% do total de persoas ocupadas no sector servicios.

O número de actividades comerciais do comercio polo miúdo foi de 55.890 establecementos (o 34,1% dos mesmos pertence ó grupo da alimentación), cunha superficie total de venda de 5,0 millóns de metros cadrados (90,2 metros cadrados de media por establecemento fronte ós 99,3 de España).

• Turismo

O subsector turismo en Galicia, despois do efecto do ano Xacobeo, experimentou un descenso no número de visitantes. O número de viaxeiros chegados ós establecementos hoteleiros ascendeu a 2.525.953 persoas (371.272 menos que en 1999), dos que o 82,2% son residentes en España, en tanto que o 17,8% restante proceden do estranxeiro. Comparado coa evolución no conxunto do estado, fronte ó descenso de turistas en Galicia (un 12,8% menos que no ano anterior) en España medra o número de visitantes un 1,4% respecto ó ano anterior.

Segundo os datos da EPA, no ano 2000 o número de traballadores ocupados no subsector ("Hoteles, restaurantes e bares") ascendeu a 50,3

CADRO C.3.28.

Viaxeiros, pernactacións e estadia media en establecementos hoteleiros 1999-00

	1999						Estadia media
	Viaxeiros			Pernactacións			
	Totais	Residentes en España	Residentes no estranxeiro	Totais	Residentes en España	Residentes no estranxeiro	
A Coruña	1.360.248	1.136.437	223.811	3.196.839	2.739.560	457.279	2,35
Lugo	370.526	333.714	36.812	562.858	515.270	47.588	1,52
Ourense	168.726	156.691	12.035	303.828	285.610	18.218	1,80
Pontevedra	997.725	863.546	134.179	2.619.336	2.346.807	272.529	2,63
Total	2.897.225	2.490.388	406.837	6.682.861	5.887.247	795.614	2,31
99/98 (%)	56,43	55,43	62,84	61,82	61,07	67,57	
España	58.588.944	31.789.684	26.799.260	230.539.639	81.503.642	149.035.995	3,93
99/98 (%)	27,80	23,97	32,67	29,37	22,62	33,38	
G/E (%)	4,95	7,83	1,52	2,90	7,22	0,53	

	2000 (1)						Estadia media
	Viaxeiros			Pernactacións			
	Totais	Residentes en España	Residentes no estranxeiro	Totais	Residentes en España	Residentes no estranxeiro	
A Coruña	1.093.400	849.210	244.190	2.535.890	2.037.858	498.032	2,32
Lugo	377.360	339.883	37.477	566.666	516.662	50.004	1,50
Ourense	160.606	150.072	10.534	327.635	311.058	16.577	2,04
Pontevedra	894.587	737.107	157.480	2.430.834	2.093.899	336.935	2,72
Total	2.525.953	2.076.272	449.681	5.861.025	4.959.477	901.548	2,32
00/99 (%)	-12,81	-16,63	10,53	-12,30	-15,76	13,31	
España	59.392.630	32.187.243	27.205.387	227.279.633	83.350.133	143.929.500	3,83
00/99 (%)	1,37	1,25	1,52	-1,41	2,27	-3,43	
G/E (%)	4,25	6,45	1,65	2,58	5,95	0,63	

(1) datos provisionais
Fonte: IGE, Encuesta de Ocupación Hotelera

CADRO C.3.29.

Oferta turística 1999-00

	1999			2000		
	número	habitacións	prazas	número	habitacións	prazas
Hoteles	455	18.407	33.306	477	19.253	34.677
Hostais	614	9.821	16.692	612	9.824	16.701
Pensións, fondas e casas de hóspedes	1.064	7.832	12.674	1.048	7.803	12.644
Campings	109		33.004	111		33.674
Apartamentos	33	402	1.669	37	434	1.759
Establecementos de turismo rural	240		2.556	283	1.579	3.108
Paradores	9	512	966	9	554	1.050
Balnearios	13	687	1.276	13	768	1.445
	número		prazas	número		prazas
Restaurantes	4.743		295.759	4.833		300.494
Cafeterías	1.408		92.815	1.445		94.955

Fonte: elaboración propia CES-Galicia a partir de datos da Dirección Xeral de Turismo

miles de traballadores (44,8 miles de persoas no ano anterior).

Respecto á situación da oferta turística de Galicia no ano 2000, prodúcese un aumento no

número de establecementos hoteleiros, cámpings, apartamentos e establecementos de turismo rural, así como un incremento no número de habitacións e prazas nos devanditos establecementos e mailos paradores e balnearios. Asema-

CADRO C.3.30.

Transporte de mercadorías e pasaxeiros 1999-00: datos xerais

	Mercadorías				Pasaxeiros		
	1999	2000	00/99 (%)		1999	2000	00/99 (%)
Estrada (1) (en miles de Tm.)	60.352	64.294	6,5	(en miles de persoas)	56.235	57.188	1,7
Ferrocarril (2)	3.231.907	2.911.345	-9,9		7.147.538	6.888.466	-3,6
Marítimo (3) (en Tm.)	26.298.308	27.476.016	4,5	(en persoas)	81.863	103.200	26,1
Marítimo (4)		1.803.544				1.975.472	
Aéreo	6.809.704	10.794.465	58,5		2.427.863	2.593.488	6,8

(1) os datos de transporte de pasaxeiros por estrada refírense unicamente ó transporte urbano en autobús

(2) sumados orixe e destino

(3) tráfico nos portos do Estado

(4) tráfico nos portos de Portos Galicia

(5) No caso dos pasaxeiros non se inclúen pasaxeiros en tránsito directo internacional nin Outras Clases de Tráfico (OTC), e no caso das mercadorías, non se inclúen as mercadorías en OTC
Fonte: elaboración propia CES-Galicia a partir de datos do INE, Puertos del Estado, Portos Galicia, Renfe e AENA

CADRO C.3.31.

Usuarios de Internet (1) nas CC.AA. 1999-00

	1999	2000
	(% da poboación rexional)	
Andalucía	4,6	10,1
Aragón	8,0	12,2
Asturias	5,3	10,7
Baleares	6,6	13,7
Canarias	6,2	11,7
Cantabria	6,1	9,3
Castela e León	4,9	8,8
Castela-A Mancha	3,7	8,3
Cataluña	11,5	18,6
Comunidade Valenciana	7,5	12,5
Estremadura	4,8	6,9
Galicia	4,4	8,2
Madrid	9,7	16,3
Murcia	6,6	8,0
Navarra	5,6	13,8
País Vasco	6,5	14,0
A Rioxa	7,2	17,3
Total	7,0	12,6

(1) uso nos últimos 30 días

Fonte: Asociación para la Investigación de Medios de Comunicación

de, aumenta/diminúe o número de prazas de restaurantes e cafeterías.

Os datos empresariais reflicten que este grupo de actividades estaba composto por 482 empresas (fonte: Ardán) cun emprego medio de 20 traballadores. O seu valor engadido bruto a custo de factores ascendeu a 43.251,5 millóns de pesetas, un 16,3% máis que o xerado o ano anterior

• Transporte e comunicacións

A poboación ocupada no subsector transporte e comunicacións foi de 45,2 miles de persoas, o que supuxo un descenso de 0,3 miles de ocupados en relación os datos correspondentes ó ano 1999, segundo os datos recollidos na EPA.

No concernernte ós transportes e actividades anexas, no ano 2000 prodúcese un aumento do tráfico de pasaxeiros por avión (6,8%), por estradas (1,7%) e, no caso do tráfico marítimo, nos portos de interese xeral (26,1%), mentres que o número de viaxeiros en ferrocarril descende un 3,6%. No caso do transporte de mercadorías, descende o tráfico de mercadorías por ferrocarril un 9,9% respecto ó ano precedente, aumentando no caso do transporte marítimo un 4,5% e un 58,5% no aéreo.

O subsector transporte e servicios asociados estaba composto por un total de 966 empresas (fonte: Ardán) cun emprego medio de 16 traballadores. O VEB xerado por elas ascendeu en 1999 a 78.112,2 millóns de pesetas, un 19,5% máis que no ano anterior.

Respecto ás comunicacións, salienta que en Galicia duplicase o uso da rede internet no ano 2000. Non obstante, segue sendo aínda baixo xa que, ó igual que no ano 1999, está por debaixo da media estatal, converténdose na terceira comunidade que menos usa “a rede”, por diante de Extremadura e Murcia.

Un total de 326 empresas formaban este grupo de actividades (fonte: Ardán), xerando un VEB a custo de factores de 40.635,9 millóns de pesetas, un 15,9% máis que en 1998. O emprego medio destas empresas nese ano ascendeu a 27 traballadores.

• *Servicios empresariais*

A poboación ocupada nas actividades de servicios empresariais, ascendeu a 100,3 miles de persoas no ano 2000, fronte ás 94 mil persoas do ano anterior. A súa importancia relativa no total da ocupación galega nos servicios foi do 19,4%.

O subsector servicios empresariais está formado por 505 empresas en 1999 (fonte: Ardán), que cun emprego medio de 33 traballadores por empresa, xeraban un total de 51.792,5 millóns de pesetas (un 18% superior ó xerado no ano anterior).

• *Educación e sanidade*

A poboación ocupada nas ramas de actividade da educación e sanidade (actividades sanitarias e veterinarias, servicios sociais) acollían no ano 2000 un total de 45,7 e 43,5 miles de persoas, o que supón que en conxunto acollen o 17,2% da poboación ocupada galega no ano 2000 no sector servicios. Comparado co ano anterior, prodúcese un descenso da poboación ocupada na educación (2.000 persoas menos) en tanto que no caso da sanidade, a poboación ocupada medra 0,6 miles de persoas.

O sector privado dos servicios da educación e servicios relacionados coa saúde acollía, segundo os datos de Ardán, un total de 142 empresas (65 correspondentes ó subsector da

educación e 77 ós servicios relacionados coa saúde). O VEB xerado polas empresas pertencentes á actividade da educación ascendeu a 4.776,1 millóns de pesetas (un 12,1% máis que no ano anterior) sendo o seu emprego medio de 22 traballadores por empresa. As 77 empresas dos servicios relacionados coa saúde, cun emprego medio de 58 traballadores, xeraron un VEB total de 17.056,6 millóns de pesetas, un 12,2% máis que no ano anterior. ■

consideracións
sobre o

4 sector público e benestar social

de Galicia en 2000

1.- Presupostos da C.A. (cadros C.4.1. a C.4.5.)

O presuposto do ano 2000 ten como referencia, respecto á planificación de obxectivos e liñas de actuación, o Plan Estratéxico de Desenvolvemento Económico de Galicia, aprobado o 26 de outubro de 1999 polo Parlamento de Galicia, que contén a política socioeconómica da Xunta de Galicia para o período 2000-2006 (PEDEGA 2000-2006) e que inclúe a formulación da estratexia operativa por eixes do PDR 2000-2006. O escenario orzamentario ata o ano 2006, caracterízase por tres obxectivos: redución do peso do sector público na economía galega, aumento do peso do investimento público e o mantemento dos servizos básicos.

O presuposto consolidado da Comunidade Autónoma de Galicia supera por primeira vez o billón de pesetas, acadando 1.039.904 millóns de pesetas no ano 2000 (o 20,9% do VEB a prezos básicos, prezos correntes IGE), o que significa un crecemento nominal dun 6,1% respecto a 1999 (60.192 millóns de pesetas).

Respecto ás operacións correntes do presuposto consolidado da Comunidade Autónoma, a taxa de crecemento interanual dos ingresos foi do 5,8%, superior á experimentada polos gastos desta natureza, (5,2%). O aforro por operacións correntes elevouse a 109.113 millóns de pesetas, un 10% máis que no ano anterior. Este ano, polo tanto, dáse un importante aforro previsto, o que se traduce nunhas mellores expectativas de investimento. Pola contra, o que xa non é un feito tan positivo é que este non se nutra dunha contención do gasto corrente, senón dun maior incremento dos ingresos correntes.

Os ingresos por operacións de capital aumentaron un 9,6% sobre o ano anterior, mentres que a taxa de crecemento dos gastos de esa natureza acadou o 7,4%. No ano 2000 prodúcese un aumento do déficit por operacións de capital, que foi de 117.718 millóns de pesetas, nun 5,7% máis que no ano anterior.

Os ingresos por operacións de capital medran como consecuencia do aumento dos ingresos procedentes das transferencias de capi-

CADRO C.4.1.

Presupostos da Administración Xeral da C.A. 1999-00: ingresos transferidos

	1999		2000		00/99
	importe (en millóns de pesetas)	%	importe (en millóns de pesetas)	%	%
Transferencias dos Presupostos Xerais do Estado	443.356	87,6	472.433	88,0	6,6
PIE	297.486	58,8	320.990	59,8	7,9
FCI	24.283	4,8	24.755	4,6	1,9
Participación das CC.LL. nos tributos do Estado	81.702	16,1	83.336	15,5	2,0
Subvencións finalistas	26.943	5,3	29.491	5,5	9,5
IMSERSO	10.942	2,2	11.128	2,1	1,7
Custo novas transferencias	-	-	-	-	0,0
Outras transferencias	2.000	0,4	2.733	0,6	36,7
Transferencias da Unión Europea	61.142	12,1	64.567	12,0	5,6
FSE	9.317	1,8	6.320	1,2	-32,2
FEDER	13.564	2,7	22.450	4,2	65,5
FEOGA	22.654	4,5	21.839	4,0	-3,6
IFOP	10.245	2,0	10.696	2,0	4,4
Fondos de Cohesión	1.834	0,4	1.998	0,4	8,9
Iniciativas comunitarias e outras transferencias da UE	3.528	0,7	1.264	0,2	-64,2
Outras transferencias	1.618	0,3	5	0,0	-99,7
De entes públicos	1.613	0,3	-	-	-100,0
De CC.LL.	5	-	5	0,0	0,0
Total	506.116	100	537.005	100	6,1

Fonte: Xunta, Presupostos xerais da C.A.

tal (un 9,7%). Os ingresos procedentes do FCI medran no ano 2000 en valores absolutos, e detense o continuado descenso na participación de Galicia no FCI ao manterse dita participación no 17,5% que tiña en 1999.

No ano 2000 prodúcese un aumento do 5,6% (3.425 millóns de pesetas) das transferencias dos fondos europeos respecto a 1999, e das operacións de endebedamento, que aumentan un 5,7% (2.318 millóns de pesetas) respecto ó ano anterior e que financian parte do importante incremento da amortización da débeda (45,1%)

Os ingresos propios acadan un total de 171.659 millóns de pesetas, o 24% do presuposto de ingresos da Administración Xeral. O sistema de financiamento que rexe a nosa comunidade está baseado principalmente nas transferencias do Estado. Os ingresos transferidos, cun importe de 537.005 millóns de pesetas, supoñen o 75,8% do financiamento total da Administración Xeral. A relación entre os ingresos propios e transferidos configura o nivel de autonomía financeira da Comunidade Autónoma, que se mantén no mesmo nivel que en 1999.

Destaca, fronte ó descenso de 1999, o crecemento dos recursos propios nun 5,0%. Os tributos cedidos incrementáanse nun 5,8%, e dentro deles, o tramo autonómico do IRPF incrementábase nun 2,3% (1.130 millóns de pesetas).

Os ingresos do presuposto consolidado medran un 6,1% dúas décimas menos que o ano anterior. Desagregando o orzamento de ingresos apréciase que os Ingresos Correntes, que representan o 86,3% do total, medran un 5,8%. Dentro destes destacan as transferencias correntes, que supoñen o 73,4% do total e medran un 5,7%.

Os ingresos por operacións de capital medran máis que os correntes en concreto un 8,4%, debido na súa maior parte ao aumento do 9,7% das transferencias de capital xunto a un aumento do endebedamento autorizado do 5,7%. As transferencias de capital na súa maior parte (65,8%) proceden da UE. Pola súa banda, os recursos procedentes da Unión Europea, no primeiro ano dos sete do novo Marco de Apoio Comunitario para o período 2000-2006, acadan os 64.567 millóns de pesetas (9,1% dos ingresos

CADRO C.4.2.

Presupostos da Administración Xeral da C.A. 1999-00: ingresos propios

	1999		2000		00/99
	importe (en millóns de pesetas)	%	importe (en millóns de pesetas)	%	%
Ingresos de carácter non financeiro	121.524	74,8	128.474	74,8	5,7
Recursos propios	14.955	9,2	15.700	9,1	5,0
Taxas, prezos e outros	10.050	6,2	10.400	6,0	3,5
Tributos creados pola C.A.	3.305	2,0	3.550	2,1	7,4
Ingresos patrimoniais	1.500	0,9	1.700	1,0	13,3
Ingresos por alleamento de investimentos	100	0,1	50	-	- 50,0
Tributos cedidos	106.569	65,6	112.774	65,7	5,8
Tramo autonómico do IRPF	48.369	29,8	49.499	28,8	2,3
Sucesións e doazóns	11.800	7,2	13.380	7,8	13,4
Patrimonio	5.300	3,3	5.800	3,4	9,4
Transmisións patrimoniais e a.xur.doc	30.500	18,8	33.495	19,5	9,8
Taxa sobre o xogo	10.600	6,5	10.600	6,2	-
Ingresos de carácter financeiro	40.867	25,2	43.185	25,2	5,7
Activos financeiros	-	-	-	-	-
Endebadamento	40.867	25,2	43.185	25,2	5,7
Total	162.391	100	171.659	100	5,7

Fonte: Xunta, Presupostos xerais da C.A.

totais da Administración Xeral), un 5,6% máis que no exercicio anterior. Cómpre salientalo incremento do 65,5% do FEDER (8.886 millóns de pesetas).

O FSE diminúe nun 32,2% (2.997 millóns de pesetas). O FEOGA diminúe nun 3,6% (815 millóns de pesetas), o IFOP aumenta nun 4,4% (451 millóns de pesetas) e o Fondo de Cohesión aumenta nun 8,9% (164 millóns de pesetas).

Canto ó orzamento de gastos do presuposto consolidado, este medra un 6,1% respecto ó ano anterior, o 75,8% corresponde a gastos correntes e un 24,2% a gastos de capital. Dentro destes últimos o capítulo de Investimentos reais, que recolle os investimentos directos realizados pola Administración en bens de capital, incrementábase no 2000 nun 7,2% sobre o ano anterior acadando os 117.373 millóns.

O grupo referente a "Producción de Bens Públicos de Carácter Social" ten un crecemento por debaixo do global orzamentario, 5,8% no primeiro caso, fronte ó 6,1% do segundo. Dentro deste grupo o mellor comportamento o teñen as actuacións relacionadas coa Sanidade, cun

crecemento levemente por riba da media, 6,4%, representando, ademais, o 6% do PIB. Sen embargo, o relacionado coa educación e a vivenda crece por debaixo do presuposto nun 5,9% e 5,2%, respectivamente. Os capítulos de investimento do presuposto amosan un estancamento en relación ó PIB, aínda que temos que sinalar que é positivo que este ano estes capítulos crezan por riba do que o fai o presuposto, 7,4% no primeiro caso e 6,1% no segundo. Dentro dos gastos de capital, existe unha perda de protagonismo do Capítulo VI (Investimentos reais), que, se no ano 1999 representaban un 54,3% dentro do total de gastos de capital, no ano 2000 representan o 54,1%.

Dende o punto de vista da distribución funcional, a parte máis importante do presuposto consolidado repartíuse, entre outras, nas funcións de Sanidade, cun 31,9%, e Educación, cun 23,1%. Estas dúas partidas agrupan máis da metade do presuposto.

O incremento do total de gastos por operacións non financeiras de capital do presuposto consolidado foi un 7,4%, polo tanto, superior ó do total orzamentario. Esta porcentaxe é a resul-

CADRO C.4.3.

Presuposto consolidado da Comunidade Autónoma 1999-00: distribución económica

Ingresos

	1999	2000	1999	2000	00/99	
	importe (en millóns de pesetas)		valor relativo %		importe	%
I Impostos directos	65.469	68.679	6,7	6,6	3.210	4,9
II Imposto indirectos	33.805	37.045	3,4	3,5	3.240	9,6
III Taxas, prezos e outros ingresos	25.404	26.674	2,6	2,6	1.270	5,0
IV Transferencias correntes	722.015	763.295	73,7	73,4	41.280	5,7
V Ingresos patrimoniais	1.690	1.884	0,2	0,2	194	11,5
Total operación correntes	848.383	897.577	86,6	86,3	49.194	5,8
VI Alleamento de investimentos reais	7.748	8.384	0,8	0,8	636	8,2
VII Transferencias de capital	82.708	90.752	8,4	8,7	8.044	9,7
Total Ingresos non financeiros	938.839	996.713	95,8	95,8	57.874	6,2
VIII Activos financeiros	6	6	-	-	-	0,0
IX Pasivos financeiros	40.867	43.185	4,2	4,2	2.318	5,7
Total Ingresos Financeiros	40.873	43.191	4,2	4,2	2.318	5,7
Total Operacións de Capital	131.329	142.327	13,4	13,7	10.998	8,4
Total	979.712	1.039.904	100	100	60.192	6,1

Gastos

	1999	2000	1999	2000	00/99	
	importe (en millóns de pesetas)		valor relativo %		importe	%
I Gastos de persoal	331.486	349.086	33,9	33,6	17.600	5,3
II Gastos en bens correntes e servizos	121.158	129.161	12,4	12,4	8.003	6,6
III Gastos financeiros	30.718	29.265	3,1	2,8	-1.453	-4,7
IV Transferencias correntes	265.986	280.952	27,1	27,0	14.966	5,6
Total operación correntes	749.349	788.464	76,5	75,8	39.115	5,2
VI Investimentos reais	109.538	117.373	11,2	11,3	7.835	7,2
VII Transferencias de capital	92.311	99.481	9,4	9,6	7.170	7,8
Total operacións non financeiras de capital	201.849	216.854	20,6	20,9	15.005	7,4
Total Gastos non Financeiros	951.198	1.005.318	97,1	96,7	54.120	5,7
VIII Activos financeiros	5.647	1.401	0,6	0,1	-4.246	-75,2
IX Pasivos financeiros	22.867	33.185	2,3	3,2	10.318	45,1
Total operacións financeiras de capital	28.514	34.586	2,9	3,3	6.072	21,3
Total Gastos Financeiros	28.514	34.586	2,9	3,3	6.072	21,3
Total Operacións de Capital	230.363	251.440	23,5	24,2	21.077	9,1
Total	979.712	1.039.904	100	100	60.192	6,1

Fonte: Xunta, Presupostos xerais da C.A.

tante do crecemento das transferencias de capital, que foi de 7,8% e dos investimentos realizados directamente pola administración, que foi do 7,2%. O menor aumento deste último tradúcese nun desprazamento do protagonismo inversor do sector público á iniciativa privada.

Aínda a pesares do incremento do orzamento en operacións non financeiras de capital (capítulos VI e VII), o peso destas dentro do VEB de Galicia permanece constante, xa que tanto no ano 1999 como no ano 2000, mantense no 3,9% do PIB a prezos de mercado segundo a Contabilidade Rexional de Galicia (fonte: IGE).

A ratio aforro neto (aforro por operacións correntes-endebedamento neto) / operacións de capital (gastos) pasa do 40,1 do exercicio anterior ó 45,7 no ano 2000, o que supón un incremento da cobertura das operacións de capital polo aforro neto. Tanto en valores absolutos (109.113 millóns de pesetas) como na taxa de crecemento respecto ó ano anterior (10,2%), o financiamento dos investimentos depende cada vez máis do aforro por operacións correntes.

Pola súa vez, o endebedamento neto orzado da Comunidade Autónoma foi de 10.000 millóns de pesetas. A carga financeira situouse en 61.998

Presuposto consolidado de gastos da C.A. 1999-00: distribución funcional

Grupos de funcións	1999		2000		00/99	
	importe (en millóns de pesetas)	valor relativo %	importe (en millóns de pesetas)	valor relativo %	importe (en millóns de pesetas)	%
1 Servicios de carácter xeral	20.499	2,1	22.207	2,1	1.708	8,3
11 Alta dirección da C.A.	4.156	0,4	4.398	0,4	240	5,8
12 Administración xeral	16.341	1,7	17.809	1,7	1.468	9,0
13 Admon. electoral e partidos políticos	-	0,0	-	0,0	-	0,0
2 Seguridade, protección e promoción social	63.841	6,5	67.542	6,5	3.701	5,8
21 Seguridade e protección social	35.079	3,5	37.568	3,6	2.489	7,1
22 Promoción social	-	0,0	-	0,0	-	0,0
23 Protección civil e seguridade	1.760	0,2	1.810	0,2	50	2,8
24 Promoción do emprego	27.002	2,8	28.164	2,7	1.162	4,3
3 Produción de bens públicos de carácter social	613.419	62,6	648.942	62,4	35.523	5,8
31 Sanidade	312.146	31,8	332.058	31,9	19.912	6,4
32 Educación	226.989	23,2	240.403	23,1	13.414	5,9
33 Vivenda e urbanismo	22.690	2,3	23.870	2,3	1.180	5,2
34 Benestar comunitario	16.278	1,7	15.339	1,5	939	-5,8
35 Cultura	21.877	2,2	23.272	2,2	1.395	6,4
36 Outros servicos comunitarios e sociais	13.439	1,4	14.000	1,3	561	4,2
4 Produción de bens públicos de carácter económico	49.615	5,1	54.272	5,2	4.657	9,4
41 Infraestrutura básica e do transporte	28.057	2,8	31.600	3,0	3.543	12,6
42 Outras infraestruturas	19.337	1,4	14.359	1,4	1.022	7,7
43 Investigación científico-técnica e aplicada	7.411	0,8	7.428	0,7	17	0,2
44 Información estatística básica	810	0,1	885	0,1	75	9,3
5 Regulación económica de carácter xeral	14.849	1,5	17.111	1,6	2.262	15,2
51 Actuacións económicas xerais	6.157	0,6	6.798	0,8	2.641	42,9
52 Comercio	2.477	0,3	3.029	0,3	552	22,3
53 Actividades financeiras	6.215	0,6	5.284	0,5	931	-15,0
6 Reordenación industrial e desenvolvemento empresarial	43.881	4,5	41.788	4,0	-2.093	-4,8
61 Agricultura, gandería e pesca	27.351	2,9	27.967	2,8	616	2,3
62 Industria	1.335	0,1	1.381	0,1	46	3,4
63 Enerxía	3.798	0,4	2.081	0,2	-1.717	-45,2
64 Minería	205	0,0	265	0,0	60	29,3
65 Turismo	2.031	0,2	483	0,0	-1.548	-76,2
66 Industrialización e reordenación industrial	9.108	0,9	9.536	0,9	428	4,7
67 Desenvolvemento empresarial	53	0,0	75	0,0	22	41,5
7 Plan de crecemento e emprego	34.035	3,5	38.099	3,7	4.064	11,9
71 Complexo agro-gandeiro	14.199	1,5	14.215	1,4	16	0,1
72 Complexo mar-industria	11.214	1,1	12.143	1,2	929	8,3
73 Complexo silvicultura-madeira	3.157	0,3	2.730	0,3	-427	-13,5
74 Complexos prioritarios do sector industrial	1.582	0,2	3.463	0,3	1.881	118,9
75 Complexo turismo, loxística e servizos a empresas	3.883	0,4	5.547	0,5	1.664	42,9
79 Plan de crecemento e emprego	-	0,0	-	0,0	-	0,0
8 Transferencias a entidades locais	86.372	8,8	87.946	8,5	1.574	1,8
81 Transferencias a entidades locais	86.372	8,8	87.946	8,5	1.574	1,8
9 Débeda pública	53.201	5,4	61.998	6,0	8.797	16,5
91 Débeda pública	53.201	5,4	61.998	6,0	8.797	16,5
Total	979.712	100	1.039.904	100	60.192	6,1

Fonte: Xunta, Presupostos xerais da C.A.

■ CADRO C.4.5.

Conta financeira da C.A. 1999-00

	1999	2000	00/99	
	(en millóns de pesetas)		(%)	
1 Operacións correntes				
Ingresos	848.383	897.577	49.194	5,8
Gastos	749.349	788.464	39.115	5,2
Aforro por operacións correntes	99.034	109.113	10.079	10,2
2 Operacións de capital				
Ingresos	90.456	99.136	8.680	9,6
Gastos	201.849	216.854	15.005	7,4
Deficit por operacións de capital	111.393	117.718	6.325	5,7
Necesidades de financiamento	12.359	8.605	-3.754	-30,4
3 Operacións financeiras				
Recursos financeiros	40.873	43.191	2.318	5,7
Atencións financeiras	28.514	34.586	6.072	21,3
Financiamento	12.359	8.605	-3.754	-30,4
4 Endebedamento neto				
Endebedamento bruto	40.867	43.185	2.318	5,7
Amortizacións	22.867	33.185	10.318	45,1
Endebedamento neto	18.000	10.000	-8.000	-44,4

Fonte: Xunta. Presupostos xerais da C.A.

■ CADRO C.4.6.

Dereitos recoñecidos netos totais 2000

Cotizacións sociais	Total	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra
	(en miles de pesetas)				
Réxime Xeral	343.925.087	150.913.633	35.002.614	35.613.146	122.395.694
Réxime especial de traballadores autónomos	67.839.708	27.550.858	8.635.075	9.226.496	22.427.279
Réxime especial agrario	16.347.168	5.573.412	5.778.270	1.951.716	3.043.770
Réxime especial do mar	12.091.382	3.809.872	1.002.316	1.212	7.277.982
Réxime especial da minería do carbón	352.385	315.165	14.016	5.607	17.597
Réxime especial de empregados de fogar	2.894.173	1.239.440	360.192	416.949	877.592
Accidentes de traballo e enferm. profesionais	3.782.194	1.485.867	605.537	446.797	1.243.993
Cotizacións de desempregados	38.052.513	16.961.333	3.455.440	3.611.930	14.023.810
Totais	485.284.610	207.849.580	54.853.460	51.273.853	171.307.717

Fonte: Tesorería General de la Seguridad Social

millóns de pesetas, dos que 28.813 correspóndenlle ós gastos financeiros e 33.185 millóns á amortización da débeda. A carga financeira supuxo o 6,9% dos ingresos correntes presupostados, aumentando un 16,5% (8.798 millóns de pesetas) respecto ó ano anterior, debido á diminución dos intereses nun 5% (1.521 millóns de pesetas) e o aumento dun 45,1% da amortización (10.318 millóns de pesetas).

A débeda acumulada en Galicia, segundo o avance do Banco de España, foi de 453.402 millóns de pesetas (2.725 millóns de euros), un 2,6% máis que no ano anterior. Esta cantidade significa o 7,2% do endebedamento total das Comunidades Autónomas españolas. O endebedamento por habitante acadou os 166.053 pesetas (998 euros), un 5,7% superior á media de

endebedamento por habitante do conxunto das Comunidades Autónomas.

Das comunidades de réxime común Galicia é, xunto con Andalucía, das máis endebedadas, chegando a supor a débeda acumulada o 8,2% con respecto o PIB a prezos de mercado segundo o Banco de España.

2.- Seguridade Social: ingresos

(cadro C.4.6.)

Ó longo do ano 2000 continuou a tendencia ó aumento do número de persoas afiliadas á Seguridade Social. En Galicia, a media anual de afiliados á Seguridade Social no ano 2000 aca-

dou un máximo, con 880,1 miles de persoas, uns 29.000 cotizantes máis ca no ano anterior, o que supón un incremento do 3,4%.

En Galicia a media anual de persoas ocupadas no ano 2000 (986,6 miles de persoas) é superior ó número de cotizantes (880,1 miles de cotizantes). En España, o número de cotizantes é superior ó número de persoas ocupadas. O comportamento diferenciado do emprego e da cotización en Galicia respecto a España débese ó forte peso que teñen as denominadas axudas familiares (categoría na que non é obrigatorio estar de alta na Seguridade Social) no emprego galego –o 16,4% do total do estado–. O peso relativo destas axudas familiares no total da poboación ocupada galega é do 5,2% en tanto que en España esta porcentaxe ascende ó 2,2%.

A devandita diferenza constátase no sector primario, onde hai cerca de 66.000 afiliados e afiliadas menos no réxime especial agrario que persoas ocupadas no sector primario.

En relación ós réximes de afiliación, e a diferenza do acontecido no caso da ocupación na actividade agrícola (a poboación ocupada aumenta en 1,8 miles de persoas), o réxime especial agrario continúa cunha caída no número de persoas afiliadas e remata o ano 2000 con 4.400 cotizantes menos que en 1999.

No extremo contrario o aumento do emprego asalariado tradúcese nun incremento do número de afiliados e afiliadas ó réxime xeral que, con 28.900 novas persoas cotizantes –unha medra do 5,1%– acada o 68% do total das persoas cotizantes do sistema.

Tamén o réxime especial de autónomos experimenta un importante crecemento, con 3.659 novos afiliados e afiliadas, cun aumento do 2,3%, mentres o réxime especial do mar rexistra un aumento de 572 persoas (1,9% máis) e o de empregadas do fogar se mantén practicamente estancado (189 persoas, un 1,5% máis).

Este incremento da afiliación posibilitou unha lixeira mellora da ratio cotizantes/pensio-

nistas galegos, que no ano 2000 situouse no 1,32, fronte ó 1,29 do ano 1999. Este dato, sen dúbida positivo, non abonda para reducir significativamente o diferencial de Galicia en comparación coa media española, que no ano 2000 foi de 1,98, é dicir, case dúas persoas cotizantes por cada pensionista.

A creación de máis emprego, os cambios na súa estrutura e a regularización do traballo que aínda non cotiza teñen que servir para mellorar esta relación entre cotizacións e persoas beneficiarias do sistema para asegurala súa viabilidade futura.

Os dereitos recoñecidos netos por cotizacións sociais en Galicia no ano 2000 acadaron os 485.285 millóns de pesetas. A provincia de A Coruña recoñeceu un total de 207.849 millóns de pesetas, o que supón o 42,8% do total galego. Pola súa banda, a provincia de Pontevedra, con 171.308 millóns de pesetas, recoñeceu o 33,5% do total. Lugo e Ourense recoñeceron 54.853 millóns de pesetas e 51.274 millóns de pesetas, respectivamente, o que significa o 11,3% e o 10,6% do total da comunidade.

3.- Seguridade social: prestacións

(cadros C.4.7. a C.4.10.)

O número de persoas que cobra algún tipo de prestación –ben sexa contributiva ou asistencial– elevouse no ano 2000 a 797,2 miles de persoas entre as diferentes fórmulas de protección social: pensións contributivas, pensións non contributivas, Risga e emerxencia social, Lismi e prestacións por desemprego.

Este é un dato relevante, xa que significa que o 34,3% da poboación galega maior de 16 anos –unha de cada tres persoas galegas– é beneficiaria do sistema de protección social pública.

Desta cifra, 667.400 son pensionistas da Seguridade Social, que no ano 2000 tivo un aumento do 1,1% no número de persoas bene-

CADRO C.4.7.

Pensións da Seguridade Social nas CC.AA. 1999-00: beneficiarios e importe medio segundo clase de pensión

(número: medias anuais, en miles de pensións)
(importe medio: en miles de pesetas)

	1999									
	Totais		Incapacidade permanente (1)		Xubilación		Viúvez		Orfandade e favor familiar	
	número	importe medio	número	importe medio	número	importe medio	número	importe medio	número	importe medio
Andalucía	1.182,6	68,9	172,5	80,3	634,1	78,4	316,0	51,0	60,0	30,1
Aragón	258,8	76,0	21,6	96,0	161,2	84,7	68,2	53,6	7,8	35,4
Asturias	281,9	90,9	30,6	108,5	164,8	107,3	76,9	55,3	9,6	39,6
Baleares	145,3	67,0	16,9	79,3	87,0	75,1	37,0	47,1	4,5	28,6
Canarias	197,0	70,3	24,0	76,3	104,8	82,9	55,5	52,9	12,7	30,2
Cantabria	119,3	76,6	10,8	86,1	72,7	88,7	31,0	51,1	4,8	35,0
Castela-A Mancha	309,6	68,3	26,4	75,4	187,3	76,6	83,4	52,9	12,5	31,5
Castela e León	558,6	71,8	45,0	87,5	349,9	80,5	143,4	50,9	20,3	34,1
Cataluña	1.319,7	76,3	148,1	83,8	808,0	86,4	330,4	52,7	33,2	32,9
Comunidade Valenciana	728,8	68,1	71,6	75,8	431,5	77,3	199,0	50,7	26,7	30,2
Estremadura	191,6	64,0	19,0	69,0	108,6	72,1	54,7	51,9	9,4	30,5
Galicia	660,0	62,2	58,4	70,3	420,8	69,6	156,9	43,9	23,9	31,7
Madrid	776,5	88,1	63,4	103,6	465,6	103,4	216,3	58,2	31,1	35,9
Murcia	192,6	66,5	29,9	67,6	106,4	76,8	48,2	49,1	8,1	29,9
Navarra	98,4	80,4	9,8	102,5	59,9	90,0	25,0	55,2	3,7	36,9
País Vasco	418,7	93,5	42,4	112,2	246,5	109,2	112,9	60,3	16,8	39,1
A Rioxa	56,3	71,3	6,0	84,3	34,6	78,7	13,9	51,9	1,7	34,0
Ceuta e Melilla	13,7	79,8	1,7	99,9	6,6	99,7	4,4	54,7	1,0	28,8
Total	7.509,3	74,3	798,0	84,7	4.450,2	84,8	1.973,3	52,4	287,8	32,7
G/E (%)	8,79		7,32		9,46		7,95		8,30	

	2000									
	Totais		Incapacidade permanente		Xubilación		Viúvez		Orfandade e favor familiar	
	número	importe medio	número	importe medio	número	importe medio	número	importe medio	número	importe medio
Andalucía	1.199,3	72,3	173,1	84,7	641,4	82,3	321,8	53,8	63,1	31,5
Aragón	260,0	79,7	21,3	100,6	161,2	89,1	69,3	56,5	8,2	37,1
Asturias	283,2	95,1	30,5	114,3	164,6	112,3	78,1	58,1	10,0	41,6
Baleares	146,8	70,5	17,4	83,7	87,1	79,1	37,6	49,6	4,8	29,8
Canarias	201,3	73,6	23,8	80,2	106,8	87,1	57,1	55,8	13,6	31,5
Cantabria	120,0	80,4	10,9	90,7	72,7	93,3	31,4	53,8	5,0	36,9
Castela-A Mancha	312,4	71,8	26,6	79,6	188,0	80,5	84,7	55,9	13,1	33,3
Castela e León	561,6	75,3	43,9	92,6	351,2	84,5	145,3	53,6	21,2	35,9
Cataluña	1.335,1	80,1	146,4	88,9	816,5	90,6	337,1	55,4	35,1	34,5
Comunidade Valenciana	739,4	71,5	71,8	80,1	436,0	81,1	202,9	53,5	28,7	31,6
Estremadura	192,9	67,2	18,5	72,4	109,3	75,7	55,4	54,8	9,8	32,0
Galicia	667,4	65,2	58,0	74,7	424,1	73,0	160,0	46,1	25,3	33,2
Madrid	790,4	92,3	62,7	108,2	474,5	108,5	220,6	61,2	32,7	37,5
Murcia	194,7	69,6	29,0	71,4	107,9	80,3	49,3	51,8	8,6	31,2
Navarra	99,8	84,7	9,7	107,8	60,7	95,2	25,5	58,2	3,9	38,5
País Vasco	423,8	98,1	41,5	117,6	249,9	114,8	114,9	63,5	17,5	41,0
A Rioxa	56,6	74,9	5,9	89,0	34,8	82,7	14,1	54,7	1,8	35,5
Ceuta e Melilla	13,8	83,5	1,7	105,8	6,6	104,2	4,4	57,4	1,1	30,4
Total	7.598,9	77,9	792,6	89,3	4.493,4	89,1	2.009,6	55,2	303,3	34,3
G/E (%)	8,78		7,32		9,44		7,96		8,34	

(1) dende decembro de 1997, as pensións de incapacidade permanente de beneficiarios de 65 e máis anos figuran incluídas nas de xubilación
Fonte: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales

ficiarias. Cómpre destaca-lo diferencial entre o incremento das persoas afiliadas ó sistema –un 3,4% de novas persoas cotizantes– e o de novos pensionistas, que experimentan un aumento neto do 1,1%, o que supón un avance na solvencia do sistema. Aínda así, as cifras da Seguridade Social en Galicia presentan claras desigualdades: en Galicia está o 8,8% das persoas beneficiarias de pensións do Estado e só o 5,8% das cotizantes do sistema. Estas porcentaxes poderían estar condicionadas, entre

outras causas, polo diferencial de retorno de xubilados a Galicia.

O peso diferente entre persoas afiliadas e beneficiarias tradúcese nun desequilibrio do sistema en Galicia. No ano 2000 os dereitos recoñecidos netos totais foron 485.284,6 millóns de pesetas, fronte a unhas obrigas recoñecidas de 696.742 millóns de pesetas (8,9% máis que en 1999), un “diferencial” de 211.457,4 millóns de pesetas.

CADRO C.4.8.

Resumo das prestacións 1999-00: beneficiarios e importe medio segundo tipo de cobertura

	1999		2000	
	número (en miles de pensións) (media anual)	importe medio (miles de pesetas) (media mensual)	número (en miles de pensións) (media anual)	importe medio (miles de pesetas) (media mensual)
Pensións contributivas	660,0	62,2	667,4	65,2
Incapacidade permanente	58,4	70,3	58,0	74,7
Xubilación	420,8	69,6	424,1	73,0
Viuvez	156,9	43,9	160,0	46,1
Orfandade e favor familiar	23,9	31,7	25,3	33,2
Pensións non contributivas	51,0		52,6	
Invalidez	26,2		26,9	
Xubilación	24,8		25,7	
LISMI	8,4		6,9	
Pensións asistenciais	3,8		2,3	
	(media mensual)		(media mensual)	
Prestacións por desemprego	61,2		62,6	
Contributivas	28,9	91,860	31,1	
Subsidios	32,4	69,270	31,5	
	(beneficiarios a 31-12)		(beneficiarios a 31-12)	
RISGA	4,3		4,2	
		(media anual)		(media anual)
Axudas de emerxencia social	0,9		1,2	

Fonte: elaboración propia CES-Galicia a partir de datos do Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales e da Dirección Xeral de Servizos Sociais

CADRO C.4.9.

Pensións non contributivas nas CC.AA. 1999-00: beneficiarios

	Beneficiarios totais			Invalidez			Xubilación		
	1999	2000	00/99	1999	2000	00/99	1999	2000	00/99
	(en medias anuais)			(en medias anuais)			(en medias anuais)		
			%			%			%
Andalucía	103.112	105.912	2,7	55.381	57.189	3,3	47.731	48.723	2,1
Aragón	11.855	11.584	-2,3	4.015	3.974	-1,0	7.840	7.610	-2,9
Asturias	11.428	11.836	3,6	6.109	6.387	4,6	5.319	5.449	2,4
Baleares	7.901	7.827	-0,9	4.503	4.448	-1,2	3.398	3.379	-0,6
Canarias	38.430	39.614	3,1	22.110	23.309	5,4	16.320	16.305	-0,1
Cantabria	6.152	6.474	5,2	3.422	3.579	4,6	2.730	2.895	6,0
Castela-A Mancha	22.126	22.862	3,3	10.051	10.414	3,6	12.075	12.448	3,1
Castela e León	28.114	28.276	0,6	13.498	13.631	1,0	14.616	14.645	0,2
Cataluña	55.706	58.193	4,5	25.901	27.319	5,5	29.805	30.874	3,6
C. Valenciana	39.564	40.614	2,7	20.565	21.314	3,6	18.999	19.300	1,6
Extremadura	14.636	15.919	8,8	6.412	6.816	6,3	8.224	9.103	10,7
Galicia	51.001	52.621	3,2	26.188	26.883	2,7	24.813	25.738	3,7
Madrid	32.827	33.727	2,7	14.989	15.545	3,7	17.838	18.182	1,9
Murcia	13.927	15.090	8,4	9.838	10.507	6,8	4.089	4.583	12,1
Navarra	3.454	3.483	0,8	975	990	1,5	2.479	2.493	0,6
País Vasco	10.972	10.801	-1,6	5.925	5.797	-2,2	5.047	5.004	-0,9
A Ríoxa	2.395	2.368	-1,1	1.287	1.272	-1,2	1.108	1.096	-1,1
Ceuta e Melilla	4.019	4.074	1,4	3.016	3.044	0,9	1.003	1.030	2,7
Total	457.619	471.275	3,0	234.185	242.418	3,5	223.434	228.857	2,4
G/E (%)	11,1	11,2		11,2	11,1		11,1	11,2	

Fonte: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales

Do total das obrigas recoñecidas, 655.955 millóns (o 94,1%) corresponde ás pensións e o 5,9% restante, 40.787 millóns de pesetas, ós subsidios. Por provincias, A Coruña é quen ten unhas maiores obrigas con 263.442 millóns, o 37,8% do total galego, seguido de Pontevedra con 217.808 millóns (31,3%) e Lugo e Ouren-

se con 114.079 (o 16,4%) e 101.413 millóns de pesetas (14,6%), respectivamente.

O importe medio da pensión contributiva en Galicia foi de 65.200 pesetas/mes (un 4,8% máis que no ano anterior), o 83,7% do importe medio da pensión no estado (77.900 pesetas).

CADRO C.4.10.

Obrigas recoñecidas polas Entidades Xestoras e Tesorería Xeral de Seguridade Social na C.A. 2000

	Xeral	Traballadores autónomos	Agrario	do Mar	Minería do Carbón	Empregados do Fogar	Acc. Trabajo e Enf. Profesional	Non Contributiva	Total
(en millóns de pesetas)									
Pensións	297.304	46.414	196.974	53.315	2.614	11.794	17.916	29.624	655.955
Invalidez permanente	35.039	4.910	10.336	5.137	258	1.046	6.925	15.858	79.508
Xubilación	202.997	32.193	157.236	36.795	1.952	10.429	3.721	13.766	486.689
Vuvez	54.252	8.563	25.710	10.341	373	248	6.074	-	105.561
Orfandade	4.399	649	2.399	842	26	47	968	-	9.330
Favor de familiares	1.017	99	1.294	200	5	24	228	-	2.867
Subsidios	17.851	4.403	3.285	2.395	37	521	876	11.419	40.787
Incapacidade temporal	11.586	3.933	3.201	2.329	16	493	657	-	22.215
Id. colaboración de empresas	529	447	42	43	19	28	-	-	1.108
Maternidade	4.266	-	-	-	-	-	-	-	4.266
Risco ó longo do embarazo	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Fillo a cargo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Id. con minusvalía	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nacemento de fillo	20	-	-	-	-	-	-	3.190	3.190
Parto múltiple	48	-	-	-	-	-	-	6.691	6.691
Auxilio por defunción	23	6	-	-	-	-	-	-	-
A tanto alzado	70	9	35	4	-	-	2	-	31
Por baremo	-	-	6	-	2	-	91	-	209
Outros	1.307	8	1	19	-	-	11	-	19
Total	315.155	50.817	200.259	55.710	2.651	12.315	18.792	41.043	696.742

Fonte: Tesorería Xeral de la Seguridade Social

CADRO C.4.11.

Beneficiarios de prestacións por desemprego e paro rexistrado 1999-00

	1999					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España (1)
Beneficiarios contributivas	12.352	2.908	3.320	10.297	28.877	440,7
Beneficiarios subsidios	(media mensual) 12.546	3.841	5.431	10.550	32.368	611,0
Total	24.898	6.749	8.751	20.847	61.245	1.051,7
Paro rexistrado (1)	57,5	14,4	17,6	49,6	139,1	1.651,6
Benef.contr./Paro rexistr.	21,48	20,19	18,86	20,76	20,76	26,68
Benef. subs./Paro rexistr.	(%) 21,82	26,67	30,86	21,27	23,27	36,99
Taxas de cobertura bruta das prestacións por desemprego	43,30	46,87	49,72	42,03	44,04	50,92

	2000					
	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España (1)
Beneficiarios contributivas	14.379	3.012	3.176	10.544	31.111	450,6
Beneficiarios subsidios	(media mensual) 12.279	3.715	5.319	10.168	31.481	592,1
Total	26.658	6.727	8.495	20.712	62.592	1.042,7
Paro rexistrado (1)	56,9	14,1	16,8	47,5	135,5	1.557,5
Benef.contr./Paro rexistr.	25,27	21,36	18,90	22,20	22,96	28,93
Benef. subs./Paro rexistr.	(%) 21,58	26,35	31,66	21,41	23,23	38,02
Taxas de cobertura bruta das prestacións por desemprego	46,85	47,71	50,57	43,60	46,19	52,53

(1) os datos do paro rexistrado e os datos de beneficiarios para España están en miles
Fonte: elaboración propia CES-Galicia a partir de datos do INEM e Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales

Galicia non só é a comunidade autónoma co importe medio máis baixo, senón que o diferencial co importe medio estatal volve a aumentar no ano 2000 respecto ó ano anterior: 12.700 pesetas do ano 2000 fronte ás 12.100 pesetas no ano anterior. Este diferencial débese a que na estrutura das pensións galegas teñen maior peso as do sector primario, e que a media das retribucións salariais na industria e nos servizos, e por conseguinte a base de cotización, son inferiores en media nun 12,7% ás de España.

O resto da cobertura social –agás as prestacións por desemprego, Risga e AES–, non financiada polas cotizacións sociais, acolle un total de 61,8 miles de persoas beneficiarias, fronte ás 63,2 miles de persoas do ano anterior.

O número de persoas que cobraron pensión non contributiva da Seguridade Social en Galicia no ano 2000 foi de 52.621, un 3,2% máis ca no ano 1999, o que representa o 11,2% do total de persoas beneficiarias de pensións non contributivas do Estado.

As prestacións sociais e económicas da

Lismi déronlle cobertura a 6.905 persoas beneficiarias, un 17,7% menos ca no ano 1999, e as pensións asistenciais a 2.290 persoas beneficiarias, un 39,6% menos ca no ano anterior.

4.- Prestacións por desemprego

(cadro C.4.11.)

No ano 2000 das 135,3 miles de persoas paradas rexistradas, consideradas demandantes de emprego, 62.592 persoas eran beneficiarias dunha prestación, un 2,2% máis ca no ano 1999; o resto —72,7 miles de persoas— non tiñan ningún tipo de cobertura.

A taxa de cobertura en Galicia aumentou en máis de dous puntos porcentuais para situarse nos 46,2% no ano 2000, fronte os 44,0% do ano anterior. Non obstante, a taxa de cobertura en Galicia segue situándose moi por baixo do valor medio da de España, que co 52,5%, está 9,3 puntos por riba da galega. A taxa de cobertura calcúlase sobre o paro rexistrado (INEM). Esta taxa sería inferior en caso de compararse co paro estimado (EPA).

**Camas instaladas e funcionantes nos hospitais do Sergas
1999-00 (1)**

1999		
Hospitais	Camas instaladas	Camas funcionantes
C.H. Juan Canalejo	1.300	1.300
C.Universitario de Santiago	1.165	1.165
C.H. Xeral-Calde	720	719
C.H. Ourense	945	920
C.H. Xeral Cies	675	651
H. Meixoeiro con Medtec	419	409
C.H. Arq. Marcide	458	395
C.H. Pontevedra	640	640
F.P.H. da Barbanza	84	84
F.H. Virxe da Xunqueira	76	74
H.C. da Costa	122	122
H.C. de Monforte	139	139
H.C. de Valdeorras	82	82
F.H. de Verin	70	70
H. Nicolás Peña	79	79
Total	6.974	6.849
2000		
Hospitais	Camas instaladas	Camas funcionantes
C.H. Juan Canalejo-Marítimo de Oza	1.300	1.300
C.Universitario de Santiago	1.181	1.149
C.H. Xeral-Calde	821	728
C.H. Ourense	1.091	877
C.H. Xeral Cies	678	678
H. Meixoeiro	416	391
C.H. Arq. Marcide-Novoa Santo	411	398
C.H. Pontevedra	668	616
F.H. da Barbanza	84	84
F.H. Virxe da Xunqueira	76	76
H.C. da Costa	127	127
H.C. de Monforte	139	139
H.C. de Valdeorras	62	62
F.H. de Verin (2)	70	70
Total	7.123	6.694

(1) datos a 31 de decembro de cada ano

(2) os datos corresponden ó mes de outubro de 2000

Fonte: Sergas

O insuficiente grao de protección das persoas desempregadas é especialmente preocupante naqueles colectivos que pola súa situación persoal teñen maiores dificultades. A existencia de 45.900 persoas que levan máis de tres anos en paro, en moitos casos maiores de 45 anos, fai necesaria unha reflexión sobre o modo de actuar nestes colectivos, tanto a través das políticas activas como da protección.

Con respecto ó tipo de prestación por desemprego, un 49,7% das persoas beneficiarias cobrou as prestacións de nivel contributivo e o 51,3 % as do nivel asistencial, correspondente ó 75% do salario mínimo interprofesional.

5.- Servicios públicos en especie: Sanidade e educación (cadros C.4.12 a C.4.14.)

O número de camas hospitalarias instaladas en Galicia nos centros do Sergas no ano 2000 ascendeu a 7.123 (6.974 en 1999), en tanto que as camas instaladas nos hospitais concertados ascendeu a 2.201.

Polo que se refire á actividade cirúrxica no ano 2000 nos hospitais do Sergas, realizáronse 143.186 intervencións –11.020 máis que no ano anterior–, das que 111.029 foron programadas e as restantes 32.157, intervencións urxentes.

CADRO C.4.13.

Actividade cirúrxica nos hospitais do Sergas 1999-00

	1999	2000		
	Total	Total	Intervencións programadas	Intervencións urxentes
A Coruña	58.099	58.645	47.963	10.682
Lugo	17.670	21.215	15.621	5.594
Ourense	19.684	20.645	14.332	6.313
Pontevedra	36.713	42.681	33.113	9.568
Total	132.166	143.186	111.029	32.157

Fonte: Sergas

CADRO C.4.14.

Prestación farmacéutica en atención primaria 1999-00

		1999	2000	00/99
				(%)
Recetas dispensadas	(en miles)	39.011	40.912	4,9
Activos		11.198	11.468	2,4
Pensionistas		27.813	29.444	5,9
Custo por receita	(en pesetas)	1.989	2.059	3,6
Activos		1.442	1.466	1,6
Pensionistas		2.208	2.291	3,7
Custo/cidadán da prestación	(en pesetas)	30.668	32.635	6,4
Activos		9.389	9.476	0,9
Pensionistas		75.899	83.490	10,0
Custo da prestación farmacéutica	(en millóns de pesetas)	77.574	84.250	8,6
Activos		16.150	16.808	4,1
Pensionistas		61.423	67.442	9,8

Fonte: Sergas

As listas de espera amosan un aumento da demora media respecto ó ano anterior, xa que pasa dos 66,4 días de 1999 ós 67,0 días.

O custo da prestacións farmacéutica no ano 2000 ascendeu a 99.660,3 millóns de pesetas, un 9,1% superior ó rexistrado no ano 1999. Deste custo, a meirande parte, 84.250 millóns de pesetas, corresponde á atención primaria. O custo medio por cidadán da prestación farmacéutica en atención primaria foi de 32.635 pesetas, mentres o gasto medio por pensionista acadou as 83.490 pesetas.

En relación á **educación**, a poboación ocupada dedicada á educación en Galicia, segundo a EPA, continúa diminuindo no período 1999-2000, pasando dos 47,5 miles de persoas no ano 1.999 ás 45,7 miles no ano 2000.

O número de alumnos e alumnas matriculados nos centros non universitarios no cursos 1999-00 segue coa súa tendencia á baixa iniciada nos últimos anos da década anterior e a un ritmo superior ó existente no conxunto estatal. Mentres que en Galicia o descenso foi do 3,1% respecto ó curso anterior, a nivel estatal a caída foi dun 1,7%. O descenso experimentado en Galicia é un dos máis importantes, sendo superado tan só por Asturias (-4,1%) e Cantabria (-4,0%). No ensino universitario, o número de alumnos descendeu nun 3%, para situarse nos 95.869 estudantes (98.785 matriculados no ano anterior). ■

consideracións
sobre o

5 desenvolvemento rexional

de Galicia en 2000

1.- Infraestructuras (cadros C.5.1. a C.5.9.)

O stock da capital neto productivo territorializado en 1994 (último dato dispoñible) supuña o 5,6% do total español. Dentro destes, as estradas representaban o 7,4%; as infraestructuras hidráulicas, o 4,2%; os portos, o 18,2%; e as infraestructuras ferroviarias, o 2,7%. O elevado grado de dispersión ou espallamento xeográfico do hábitat galego, que se reflicte no feito de que en Galicia hai un total de 29.947 entidades de poboación, que supúñan o 48,9% do total de entidades en España, aumenta as necesidades de investimento en infraestructuras en Galicia con respecto á media do estado.

En relación ás infraestructuras de transporte terrestres, a rede de estradas de Galicia esta composta en 1999 por 79.125 quilómetros, dos que 61.756 quilómetros corresponden á rede variaria municipal, 15.169 están a cargo dos entes territoriais e 2.201 a cargo do Estado. Isto significa que a comunidade galega dispón de 58 quilómetros de estradas pertencentes ó Estado,

Comunidade Autónoma e Deputacións por cada 100 km² de superficie e 6,31 km. por cada mil habitantes, cifras superiores ás medias estatais, que son de 32 km/100 km² e 4,11 km/1.000 habitantes, respectivamente. O número de quilómetros de vía férrea en Galicia ascendía a 890,6.

No obxectivo de mellora-la accesibilidade ó territorio galego cabe salientar que a finais do 2000 aínda non rematara a autovía do Noroeste, atopándose en execución os últimos cinco tramos, 52,8 Km, do peche da autovía entre as provincias de Lugo e León.

O investimento total presupostado pola Xunta en estradas, portos e obras hidráulicas ascendeu a 27.752 millóns de pesetas no ano 2000, fronte ós 30.062 millóns do ano anterior. A Dirección Xeral de Obras Públicas investiu en estradas un total de 13.944 millóns de pesetas –15.880 millóns no ano anterior–, en tanto que Augas de Galicia reduciu o seu investimento un 3,6%, ata os 10.500 millóns de pesetas, e Portos de Galicia investiu un total de 3.303 millóns de pesetas, un 1,1% máis que en 1999.

CADRO C.5.1.

Lonxitude da rede de estradas en Galicia e España 1998-99

	1998		1999		Galicia / España	
	Galicia	España	Galicia	España	1998	1999
	(en quilómetros)				%	
A cargo do Estado	2.168	23.842	2.201	24.124	9,1	9,1
Autoestradas, autovías e estradas de dobre calzada da Rede do Estado	602	7.423	635	7.657	8,1	8,3
Resto da Rede	1.566	16.419	1.566	16.467	9,5	9,5
A cargo dos Entes territoriais	15.190	150.786	15.169	151.000	10,1	10,0
Comunidade Autónoma	5.139	70.574	5.123	71.080	7,3	7,2
Deputación	9.884	68.857	9.879	68.565	14,4	14,4
Outros organismos	167	11.355	167	11.355	1,5	1,5
Rede viaria municipal	61.756	489.698	61.756	489.698	12,6	12,6
Total rede de estradas	79.144	664.326	79.125	664.822	11,9	11,9

Fonte: Ministerio de Fomento

CADRO C.5.2.

Investimentos presupostados en estradas, portos e obras hidráulicas da CPTOPV 1999-00

Organismo	Concepto	1999	2000	00/99
		(en millóns de pesetas)		%
D.X. Obras Públicas	<i>Estrada (413B, 600, 610)</i>	15.880	13.944	-12,2
Portos de Galicia	<i>Portos (presuposto de capital)</i>	3.267	3.303	1,1
Augas de Galicia	<i>Obras hidráulicas (Cap. VI)</i>	10.895	10.500	-3,6
Obras e Servizos Hidráulicos	<i>Obras hidráulicas (presuposto de capital)</i>	20	5	-75,0
Total		30.062	27.752	-7,7

Fonte: Xunta, Presupostos xerais da C.A.

CADRO C.5.3.

Investimentos totais de Renfe 1999-00 ⁽¹⁾

	1999	2000	00/99
	(en millóns de pesetas)		%
A Coruña	480	4.056	744,5
Lugo	220	2.348	968,2
Ourense	436	794	82,1
Pontevedra	465	733	57,5
Varias provincias	100	10	-90,0
Total	1.701	7.941	366,8
España		79.577	
Galicia/España			

(1) gastos provisionais pendentes do peche do exercicio
Fonte: Renfe

CADRO C.5.4.

Investimentos de Portos de Galicia nos portos galegos 1999-00

	1999	2000	00/99
	(en pesetas)		%
A Coruña	1.238.696.086	1.589.263.485	28,3
Lugo	631.858.181	430.904.576	-31,8
Pontevedra	1.490.304.749	1.211.967.828	-18,7
Total	3.360.859.016	3.232.135.889	-3,8

Fonte: Portos de Galicia

O investimento medio na rede de estradas no período 1995-99 ascende a 30,18 millóns de pesetas por cada 1.000 habitantes, mentres a media estatal foi de 16,64 millóns. Galicia é a cuarta comunidade onde máis se inviste por habitante, por detrás de Cantabria (33,77 millóns de pesetas por cada 1.000 habitantes), Castela e León (33,08) e Asturias (31,51).

Se a comparación se fai atendendo ós investimentos por quilómetro de rede, Galicia ocuparía a oitava posición, con 4,78 millóns de pesetas/km. (a media estatal é de 4,05 millóns de pesetas/km. no mesmo período).

No que ó investimento no ferrocarril se refire, no ano 2000 Renfe investiu un total de 7.941 millóns de pesetas, fronte ós 1.701 millóns de pesetas do ano anterior.

No marco do Plan de Infraestructuras Ferroviarias, o 20 de decembro de 2000 firmouse un convenio de colaboración entre o Ministerio de Fomento, a Xunta de Galicia e Renfe para a mellora da rede ferroviaria interior de Galicia, que prevé un investimento de 160.000 millóns de pesetas no período comprendido entre o 2000 e o 2007. Da contía total a investir, o Ministerio de Fomento aporta 98.466 millóns de pesetas, Renfe 31.534 millóns de pesetas e a Xunta, 30.000 millóns de pesetas (**cadro 5.1.7. Investimentos na rede ferroviaria de Galicia incluídos no convenio M^o de Fomento - Xunta de Galicia**).

O RD 1191/2000, de 23 de xuño, incorpora ó ordenamento interno a Directiva 96/48/CE do Consello, de xullo, e fixa as condicións de interoperatividade do sistema ferroviario transeuropeo de Alta Velocidade.

Respecto ó investimento en infraestructuras de dito sistema ferroviario, o seu anexo I establece que as liñas de ata velocidade incluírán:

1. As liñas especialmente construídas para a alta velocidade equipadas para velocidades polo xeral iguais ou superiores a 250 km/h.

2. As liñas especialmente acondicionadas para a alta velocidade equipadas para velocidades de orde de 200 km/h

3. As liñas especialmente acondicionadas para a alta velocidade, de carácter específico por mor das dificultades topográficas, de relieve ou de entorno urbano, cuxa velocidade deberá axustarse caso por caso.

O CES-Galicia non ten coñecemento concreto do contido dos investimentos do convenio respecto á rede de alta velocidade. Dada a incidencia que para Galicia pode ter o apartado 3°, a análise do Plan de Infraestructuras Ferroviarias e do alcance do convenio de colaboración non pode facerse sen clarificar os investimentos en rede convencional e nos distintos tipos de alta velocidade definidos no devandito Real Decreto.

Dos datos actualmente dispoñibles, poderíase extraer a seguinte información. O Plan de Infraestructuras Ferroviarias prevé un investimento de 501.367 millóns de pesetas para a alta velocidade no ámbito da comunidade: 119.168 millóns de pesetas no Eixo Atlántico (convenio) e 382.199 millóns de pesetas para o resto dos tramos de alta velocidade (Lubián–Ourense, Ourense–Santiago, Ourense–Vigo e Ourense–Monforte).

No convenio, a mellora da rede convencional (agás Eixo Atlántico) terá un investimento de 40.832 millóns de pesetas. De acordo co mencionado convenio, o investimento do ano 2000 ascendeu a 8.930 millóns de pesetas, dos que a Xunta aportou 4.484 millóns de pesetas (50,2%), Renfe 2.613 millóns (29,3%) e o Ministerio os 1.833 millóns de pesetas restantes (20,5%).

O investimento nas infraestructuras portuarias realizadas por Portos de Galicia ascendeu a 3.232,1 millóns de pesetas, un 3,8% menos que en 1999.

No caso dos aeroportos galegos, o investimento ascendeu a 1.798,6 millóns de pesetas no ano 2000, un 167,4% superior ó realizado no ano anterior. O aeroporto de A Coruña foi o que máis volume de investimento recibiu (752,1 millóns de pesetas), seguido dos de Santiago e Vigo, con 706,0 e 340,5 millóns de pesetas, respectivamente.

CADRO C.5.5.

Investimentos en infraestruturas aeroportuarias 1999-00

	1999	2000	Total 1994 - 2000
	(en millóns de pesetas)		
A Coruña	118,8	752,1	3.432,2
Santiago	462,9	706,0	3.628,9
Vigo	90,8	340,5	3.366,2
Total	672,5	1.798,6	10.427,3
Total aeroportos españois	68.225	75.070	400.168
G/E (%)	0,99	2,40	2,61

Fonte: AENA

CADRO C.5.6.

Investimentos de Augas de Galicia 2000

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
	(en millóns de pesetas)				
Infraestruturas hidráulicas	-	-	-	490.253.773	490.253.773
Abastecemento	1.010.588.728	494.862.809	226.838.203	653.210.535	2.385.500.275
Saneamento	1.757.920.915	828.720.832	551.993.669	5.279.574.674	8.418.210.090
Defensa e encauzamento	117.632.107	47.709.400	110.000.000	465.203.850	740.545.357
Abastecemento e saneamento	137.439.486	426.702.446	442.719.325	177.024.646	1.183.885.903
Contratos menores	57.110.705	9.994.798	36.057.848	27.383.516	130.546.867
Investimentos reais	3.080.691.941	1.807.990.285	1.367.609.045	7.092.650.994	13.348.942.265
Transferencias de capital	-	128.158.437	622.408	31.018.718	159.799.563
Total Capítulos VI e VII	3.080.691.941	1.936.148.722	1.368.231.453	7.123.669.712	13.508.741.828

Fonte: Portos de Galicia

CADRO C.5.7.

Parques empresariais promovidos polo IGVS e Xestur 2000 (1)

	Superficie total	Superficie comercial	Parcelas	Superficie das parcelas	Prezo
	(m ²)			(m ²)	(Pts/m ²)
A Coruña					
Arzúa	38.825	32.000	19	de 600 a 6.000	6.200
Cerdeira	90.808	68.642	23	de 946 a 11.000	
Melide	111.778	48.327	49	de 625 a 3.275	de 4.831 a 5.265
Ordes	71.877	52.665	33	de 907 a 3.341	
Ponteceoso	59.748	36.793	72	de 300 a 1.129	
Ribeira	123.000	80.365	47	de 500 a 10.500	
Somozas	325.953	215.134	9	de 15.000 a 77.000	3.685
Lugo					
A Pontenova	60.876	37.192	44	de 224 a 1.842	de 4.641 a 5.200
Bóveda	37.694	26.388	30	de 666 a 1.280	de 3.906 a 5.839
Castro de Riberas de Lea	42.399	24.860	31	de 522 a 2.494	de 3.135 a 2.450
Cervo	116.958	46.079	25	de 408 a 3.989	de 2.450 a 2.635
INF-A	120.674	74.339	67	de 563 a 4.608	de 6.065 a 9.030
Meira	75.708	48.800	34	de 445 a 20.744	de 3.320 a 3.950
Muimenta	42.279	27.020	22	de 480 a 2.704	
Pastoriza	44.190	29.880	67	de 563 a 4.608	
Vilalba	272.136	199.810	102	de 510 a 13.226	de 2.450 a 2.635
Ourense					
O Carballiño	116.241	73.533	40	de 820 a 8.000	
Pereiro de Aguiar	148.552	99.674	45	de 999 a 7.547	
Xinzo de Limia	133.971	78.086	36	de 1.036 a 3.218	de 3.897 a 5.880
Pontevedra					
Bueu	66.016	38.076	12	de 1.217 a 8.240	
Lalín	307.734	179.920	105	de 968 a 23.066	de 5.920 a 6.900
O Campiño (Pontevedra)	343.291	216.411	87	de 856 a 7.142	5.890
Silleda	101.230	73.059	44	de 858 a 7.531	de 5.920 a 6.900
Vilagarcía	61.991	35.186	30	de 610 a 1.448	

(1) datos 2 de abril de 2001
Fonte: IGVS

CADRO C.5.8.

Investimentos de Sepes 1999-00: distribución provincial

	1999	2000
	(en millóns de pesetas)	
A Coruña	230,5	678,6
Lugo	31,2	11,7
Pontevedra	79,6	9,5
Outros investimentos	1,4	-
Total	342,7	699,8
España		9.125,0
Galicia/España (%)		7,7

Fonte: Sepes

CADRO C.5.9.

Investimento público real territorializado por axentes das administracións públicas 1999-00 (1): presupostos iniciais

	1999						
	Entidades locais		C.A.	Estado (2)	Total	Total España rexionalizable	Galicia/España
	Concellos	Deputacións					
Importe (en miles de millóns de pesetas)	48,3	16,2	110,4	49,6	224,4	3.170,5	7,1
Porcentaxe por axente (%)	21,5	7,2	49,2	22,1	100,0		
	2000						
	Entidades locais		C.A.	Estado (2)	Total	Total España rexionalizable	Galicia/España
	Concellos	Deputacións					
Importe (en miles de millóns de pesetas)	52,1	23,1	117,3	43,5	235,9	3.554,7	6,6
Porcentaxe por axente (%)	22,1	9,8	49,7	18,4	100,0		
	1997-2000						
	Entidades locais		C.A.	Estado (2)	Total	Total España rexionalizable	Galicia/España
	Concellos	Deputacións					
Importe (en miles de millóns de pesetas)	186,4	61,7	419,0	204,4	871,5	12.177,5	7,2
Porcentaxe por axente (%)	21,4	7,1	48,1	23,5	100,0		

1) cada axente comprenden soamente á Admon. centralizada e OO.AA., excepto no caso dos Concellos que soamente se refiren á súa Admon. Centralizada

(2) non inclúen gastos de defensa

Fonte: Secretaría de Estado para las Administraciones Territoriales

O investimento real de Augas de Galicia no ano 2000 foi de 13.348,9 millóns de pesetas. O apartado dedicado ás redes de saneamento foi o máis importante, ó acoller o 63,1% do total investido.

En relación ós parques tecnolóxicos e empresarias, o Parque Tecnolóxico de Galicia (PTG) acollía no ano 2000 un total de 35 empresas de diferentes sectores, entre os que salientan o sector industrial, o sector das telecomunicacións, e a informática.

No ano 2000 hai un total de 24 parques empresariais operativos que están promovidos polo IGVS e Xestur, que ofertan un total de 1.073 parcelas e unha superficie comercial de 1.842.239 m².

Finalmente, a Sepes realizou no ano 2000 un investimento por un valor de 699,8 millóns de pesetas, fronte ós 342,7 millóns do ano anterior. O 97% do seu investimento (678,6 millóns de pesetas) está concentrado na provincia de A Coruña, un 1,4% invístese en Pontevedra (9,5

CADRO C.5.10.

Plan galego de Investigación e Desenvolvemento 2000: distribución segundo tipo de axudas (1)

	A grupos investigación para a realización de proxecto de invest.	Bolsas e axudas para formación	Para adquisición de infraestruturas de investigación	A empresas para realización proxectos de I+D empresarial	Premios Galicia de Investigación	Convenios (7)	Outras axudas	Totais
	(en millóns de pesetas)							
Programas xerais	889,10	724,95	815,75	270,89	15,00	43,50	38,54	2.797,73
Programa de promoción xeral de investigación (6)	881,27	715,29	815,75	-	-	-	38,54	2.450,85
Programa de apoio á innovación	7,83	5,52	-	270,89	-	-	-	284,24
Programa de sensibilización social (5)	-	4,14	-	-	15,00	43,50	-	62,64
Programas tecnolóxicos sectoriais	236,43	28,16	-	209,05	-	-	-	473,64
Programa de investigación marítima (4)	98,86	17,28	-	61,53	-	-	-	177,67
Programa de investigación agraria (2)	99,61	9,44	-	122,06	-	-	-	231,11
Programa de conservación do patrimonio cultural e desenvolvemento turístico	37,96	1,44	-	25,46	-	-	-	64,86
Programas tecnolóxicos horizontais	334,79	37,92	-	663,17	-	-	-	1.035,88
Programa de biotecnoloxías	37,65	4,20	-	6,40	-	-	-	48,25
Programa de investigación xeolóxica e mineira	7,30	2,88	-	138,79	-	-	-	146,97
Programa de investigación en medio ambiente (3)	157,09	19,44	-	75,54	-	-	-	252,07
Programa de estudos socioeconómicos e xurídicos	69,25	4,20	-	-	-	-	-	73,45
Programa de tecnoloxías da información e as comunicacións	28,15	4,32	-	92,96	-	-	-	125,43
Programa de apoio á I+D Industrial, Tecnoloxía Industrial	35,35	2,88	-	351,48	-	-	-	389,71
Total	1.460,32	791,03	815,75	1.143,11	15,00	43,50	38,54	4.307,25

(1) recóllese a parte do orzamento da SXID correspondente ós fondos distribuídos en concorrencia competitiva (excepción feita dos convenios de PSS e dos asinados con universidades, organismos e institucións), non incluíndose os fondos condicionados correspondentes ó financiamento da actividade investigadora ordinaria nos centros da Xunta de Galicia e á propia xestión do PGIDT e da SXID.

(2) Inclúense as accións financiadas, exclusivamente, pola Consellería de Agricultura, Gandería e Política Agroalimentaria.

(3) Inclúense as accións financiadas, exclusivamente, pola Consellería de Medio Ambiente.

(4) Inclúense as accións financiadas, exclusivamente, pola Consellería de Pesca, Marisqueo e Acuicultura.

(5) Inclúense o Premio Galicia á Innovación Empresarial cofinanciado coa Consellería de Economía e Facenda (IGAPE) e coa Consellería de Industria e Comercio.

(6) Inclúense as accións coordinadas e/ou cofinanciadas coa Consellería de Educación e Ordenación Universitaria (D.X. De Ordenación Educativa e Formación Profesional e D.X. De Universidades) e co SERGAS.

(7) Fondos non distribuídos en concorrencia competitiva.

Fonte: *Secretaría Xeral de Investigación e Desenvolvemento*

CADRO C.5.11.

Gastos en I+D con respecto ó PIB ⁽¹⁾ nas CC.AA. 1998-99

	1998	1999
	(%)	
Andalucía	0,68	0,65
Aragón	0,71	0,74
Asturias	0,54	0,55
Baleares	0,29	0,25
Canarias	0,53	0,48
Cantabria	0,83	0,60
Castela e León	0,85	1,01
Castela-A Mancha	0,30	0,20
Cataluña	1,08	1,06
C. Valenciana	0,63	0,62
Extremadura	0,43	0,41
Galicia	0,54	0,54
Madrid	1,61	1,64
Murcia	0,58	0,65
Navarra	0,83	0,93
País Vasco	1,25	1,16
A Rioxa	0,50	0,48
Total España	0,90	0,89
UE (2)	1,81	

(1) PIB a prezos de mercado, prezos correntes

(2) PIB a prezos de mercado

Fonte: Elaboración propia CES-Galicia a partir de datos do INE

millóns de pesetas) e o 1,7%, na provincia de Lugo (11,7 millóns).

No ano 2000, tódolos axentes das administracións públicas incrementaron o seu investimento público real territorializado en Galicia, de tal xeito que a participación dos distintos axentes das administracións públicas nos gastos correspondentes a investimento civil durante o período 1997-2000 reflicte a seguinte situación: a Comunidade Autónoma participou cun 48,1%; os Concellos, cun 21,4%; o Estado, cun 23,5%; e as Deputacións, cun 7,1%.

Na distribución territorial do investimento público do estado, organismos autónomos e entes públicos nas CC.AA. (último dato 1999), Galicia acadou o 5,2% do total, cunha evolución positiva respecto ó ano anterior do 16,9%. Aplicando criterios de equidade per cápita, para reduci-las disparidades interterritoriais no stock de capital público, o peso da porcentaxe de investimento público en Galicia debería seguir crescendo ata igualar, polo menos, o peso relativo da poboación galega no total estatal, que acadou en 1999 o 6,79%.

2.- I+DT

(cadro C.5.10. a C.5.12.)

No exercicio de 2000, no marco do Plan Galego de I+DT 1999-2001 a contía distribuída e pagada das axudas ascendeu a 4.307,25 millóns de pesetas.

Galicia dedicou unha reducida porcentaxe do seu PIB a prezos de mercado ó investimento en I+DT: en 1999, investiu, ó igual que o ano anterior un 0,54% do PIB, co que é a sexta comunidade que menos porcentaxe dedica a I+DT. España dedica un 0,89% do seu PIB a estas actividades.

O gasto total de I+DT en Galicia, 27.469,1 millóns de pesetas, representa o 3,3% do gasto total destas actividades en España, o que a converte na sétima comunidade que máis inviste en termos absolutos, tras Madrid, Cataluña, Andalucía, País Vasco, C. Valenciana e Castela e León.

O peso relativo do gasto en I+DT nas empresas galegas no total español foi do 1,9%

Gastos internos totais en I+D nas CC.AA. 1998-99: distribución segundo responsable do gasto

(en miles de pesetas)

	Total		Administración		Empresa		Institucións de Ensino Superior		IPSFL (1)	
	1998	1999	1998	1999	1998	1999	1998	1999	1998	1999
Andalucía	77.436.455	78.887.815	14.324.854	15.849.606	25.102.553	22.874.019	37.809.651	40.015.259	199.397	248.931
Aragón	19.917.471	22.323.604	3.949.598	4.054.672	10.934.866	12.830.379	5.131.372	5.436.537	1.645	2.016
Asturias	11.384.148	12.386.162	1.783.970	2.110.433	4.906.430	5.202.199	4.691.013	5.070.855	2.735	2.675
Baleares	5.749.473	5.472.119	1.139.934	1.253.386	1.300.310	868.382	3.285.841	3.327.751	23.388	22.600
Canarias	17.662.395	17.435.895	4.361.919	4.350.455	2.007.436	2.576.587	11.274.978	10.421.209	18.062	87.644
Cantabria	9.114.139	7.001.210	1.212.228	1.587.917	4.963.668	2.636.710	2.425.057	2.530.488	513.188	246.095
Castela e León	26.394.329	33.609.492	2.815.509	3.170.782	7.998.618	12.771.546	15.317.458	16.913.911	462.744	753.253
Castela-A Mancha	14.958.104	10.831.673	1.291.534	1.242.448	8.970.796	5.891.392	4.695.774	3.995.817	-	2.016
Cataluña	178.923.288	187.876.478	13.968.564	15.406.666	114.411.517	125.775.728	46.523.309	44.032.090	4.019.898	2.761.994
C. Valenciana	52.227.658	55.271.191	4.697.031	5.547.830	20.612.306	18.484.964	26.205.413	30.383.645	712.908	854.752
Extremadura	6.410.986	6.435.011	1.208.802	1.147.406	998.590	1.233.281	4.172.641	3.976.634	30.953	77.690
Galicia	25.437.916	27.469.112	4.856.290	5.188.887	8.062.462	8.347.308	12.501.901	13.932.488	15.263	459
Madrid	242.322.898	264.455.963	67.532.981	73.774.017	129.155.764	141.572.327	43.184.197	46.276.204	2.469.956	2.833.415
Murcia	11.606.017	14.061.270	2.707.105	3.296.025	4.273.590	5.878.963	4.611.152	4.886.282	14.170	-
Navarra	12.713.445	15.165.613	320.252	274.721	7.885.060	9.882.323	4.506.487	5.208.568	1.646	1
País Vasco	68.831.411	68.897.611	1.520.927	1.746.316	55.288.030	53.991.557	11.978.769	12.667.503	143.685	492.235
A Ríoxa	3.322.446	3.377.460	274.878	305.176	1.968.569	1.802.981	1.078.999	1.269.303	-	-
Non rexionalizado	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	784.512.579	831.157.679	127.668.374	140.306.743	408.840.555	432.120.646	239.374.012	250.344.514	8.629.638	8.385.776
G/E (%)	3,2	3,3	3,8	3,7	2,0	1,9	5,2	5,6	0,2	0,01

(1) IPSFL = Institucións privadas sen fins de lucro
Fonte: INE. Estadística sobre las actividades en Investigación Científica y Desarrollo Tecnológico

CADRO C.5.13.

Territorio e poboación nas Áreas Funcionais galegas

	Superficie (km ²)	Poboación 1999	Densidade de poboación	Número de concellos	Entidades singulares
Provincia de A Coruña	7.943	1.108.980	139,6	94	10.292
Ferrol	1.556	212.080	136,3	20	2.599
A Coruña	2.597	512.456	197,3	35	3.403
Santiago	3.790	384.444	101,4	39	4.290
Provincia de Lugo	10.026	366.934	36,6	67	9.741
Mariña	1.395	76.236	54,6	15	1.739
Monforte	1.981	61.718	31,2	12	1.906
Lugo	6.650	228.980	34,4	40	6.096
Provincia de Ourense	7.274	345.620	47,5	92	3.675
Ourense	4.119	272.523	66,2	67	3.101
Verín	1.754	37.800	21,5	12	263
O Barco	1.401	35.297	25,2	13	311
Provincia de Pontevedra	4.417	908.803	205,7	62	6.239
Vigo	1.605	498.682	310,6	25	2.522
Pontevedra	1.316	332.511	252,6	28	2.039
Lalín	1.496	77.610	51,9	9	1.678
Galicia	29.660	2.730.337	92,1	315	29.947
Galicia occidental-costa	9.979	1.898.682	190,3	138	13.664
Galicia interior	19.681	831.655	42,3	177	16.283

Fonte: La Caixa, Anuario económico 2001; IGE, Renovación do Padrón a 1 de xaneiro de 1999; Mapa comarcal de Galicia

CADRO C.5.14.

Principais indicadores económicos das Áreas Funcionais galegas 1999

	Cota de Mercado	Índice industrial	Índice comercial	Índice de restauración e bares	Índice Turístico	Índice actividade económica
Provincia de A Coruña	2.579	2.440	2.498	3.008	1.380	2.353
Ferrol	476	514	378	510	116	336
A Coruña	1.213	1.382	1.396	1.515	644	1.379
Santiago	891	542	726	982	617	637
Provincia de Lugo	896	1.028	782	815	314	753
Mariña	191	453	143	163	84	200
Monforte	150	189	102	114	31	115
Lugo	548	385	529	532	194	432
Provincia de Ourense	880	949	706	805	249	749
Ourense	682	616	585	663	196	569
Verín	92	42	57	71	23	43
O Barco	90	193	61	66	24	112
Provincia de Pontevedra	2.126	1.651	2.019	2.063	1.167	1.815
Vigo	1.165	1.076	1.277	1.198	548	1.162
Pontevedra	784	448	623	716	562	543
Lalín	180	127	117	150	42	109
Galicia	6.481	6.068	6.005	6.691	3.110	5.670
Galicia occidental-costa	4.422	4.181	4.365	4.837	2.534	4.083
Galicia interior	2.023	1.778	1.626	1.832	545	1.548

Fonte: La Caixa, Anuario económico, 2001

en 1999, fronte ó 2% do ano 1998. No caso das universidades, este pasa do 5,2% ó 5,6% do ano 1999, en tanto que para a administración, estas porcentaxes descenden dende o 3,8% ata o 3,7% de 1999. Isto aconsellaría dotar de estímulos ás empresas para implicarse en maior medida na súa aposta pola competitividade futura.

As institucións de ensino superior e as empresas son as entidades que dedican unha maior cantidade ó I+DT en Galicia en 1999: a súa contribución representa o 50,7% e o 30,4%, respectivamente. En 1998, esas porcentaxes eran do 49,1% e o 31,7%, respectivamente. En

España, as institucións de ensino superior contribuían, en 1999, co 30,1%, mentres que as empresas aportaban o 52%.

3.- Desenvolvemento territorial

(cadros C.5.13. a 5.16.)

Se considerámo-la separación entre a Galicia occidental-costa e a Galicia interior, a primeira acolle o 33,6% da superficie e o 69,5% da poboación galega segundo o padrón municipal de habitantes a 1 de xaneiro de 1999, sendo a

CADRO C.5.15.

Principais variables con incidencia na actividade económica nas Áreas Funcionais galegas 1999

	Teléfonos	Vehículos de motor	Oficinas bancarias	Número de empresas (1)	Actividades industriais	Actividades comerciais maioristas	Actividades comerciais minoristas		Actividades de restauración e bares
							(número)	(en m ²)	
Provincia de A Coruña	420.997	522.914	920	67.434	15.829	4.523	23.466	2.151.367	10.295
Ferrol	79.432	99.084	147	10.324	2.275	642	4.147	384.299	1.835
A Coruña	209.780	249.568	447	35.702	8.340	2.627	10.722	1.079.027	4.787
Santiago	131.785	174.262	326	21.408	5.214	1.254	8.597	688.041	3.673
Provincia de Lugo	136.017	185.988	385	21.207	5.909	1.580	7.842	735.763	3.346
Mariña	28.378	36.895	94	4.423	1.413	321	1.985	156.473	799
Monforte	22.165	30.459	64	3.267	1.058	201	1.281	113.711	502
Lugo	84.821	117.632	225	13.517	3.411	1.051	4.554	464.439	2.022
Provincia de Ourense	132.849	196.885	431	20.519	6.438	1.278	7.054	593.041	2.947
Ourense	105.111	158.686	328	16.673	4.958	1.038	5.475	469.948	2.278
Verín	12.081	17.675	45	1.820	559	102	765	61.134	327
O Barco	13.129	17.370	49	2.026	804	125	730	56.301	300
Provincia de Pontevedra	323.149	483.633	777	51.828	12.621	4.052	17.508	1.562.304	6.895
Vigo	187.969	274.710	411	29.247	6.518	2.642	9.097	853.849	3.584
Pontevedra	112.895	170.446	297	18.432	4.728	1.178	6.882	573.759	2.698
Lalín	22.867	38.127	69	4.149	1.370	232	1.516	134.310	307
Galicia	1.013.012	1.389.420	2.513	160.988	40.797	11.433	55.870	5.042.475	23.483
Galicia occidental-cost	715.937	948.151	1.640	113.460	26.433	8.326	39.096	3.568.443	16.320
Galicia interior	296.991	436.763	871	47.528	14.215	3.087	16.655	1.466.848	7.092

(1) a 1 de xaneiro de 2000

Fonte: La Caixa, Anuario económico, 2001; INE; DIRCE

CADRO C.5.16.

VEB e Ingresos de explotación das empresas galegas 1999: distribución segundo Áreas Funcionais (1)

	Empresas	Ingresos de explotación 1997	Ingresos de explotación 1999	VEB 1997	VEB 1999	VEB 99 / VEB 97
						(miles de pesetas)
Provincia de A Coruña	3.907	1.808.789.713	2.473.970.522	383.233.643	513.155.230	33,9
Ferrol	486	203.873.621	299.583.102	39.297.178	61.196.245	55,7
A Coruña	2.163	1.171.922.819	1.594.468.467	245.687.260	326.821.628	33,0
Santiago	1.258	432.993.273	579.918.953	98.249.205	125.137.357	27,4
Provincia de Lugo	1.035	280.662.373	352.204.304	52.324.840	64.314.715	22,9
Mariña	238	63.076.869	75.722.182	11.535.209	14.019.280	21,5
Monforte	99	16.901.592	21.256.371	2.546.537	3.202.622	25,8
Lugo	698	200.683.912	255.225.751	38.243.094	47.092.813	23,1
Provincia de Ourense	995	257.623.601	338.607.514	61.906.839	79.986.421	29,2
Ourense	814	211.774.546	270.534.545	46.040.037	59.246.560	28,7
Verín	65	12.178.776	14.795.293	2.682.440	3.274.287	22,1
O Barco	116	33.670.279	53.277.676	13.184.362	17.465.574	32,5
Provincia de Pontevedra	3.301	1.914.881.153	2.544.525.667	350.891.808	453.771.842	29,3
Vigo	2.061	1.438.856.142	1.928.039.003	260.631.086	339.653.922	30,3
Pontevedra	1.056	426.668.416	549.170.566	80.969.341	102.488.658	26,6
Lalín	184	49.356.595	67.316.098	9.291.381	11.629.262	25,2
Galicia	9.238	4.261.956.840	5.709.308.007	848.357.130	1.111.228.208	31,0
Galicia occidental-costa (2)	6.946	3.670.077.086	4.936.527.909	720.848.806	947.264.513	31,4
Galicia interior	2.292	591.879.754	772.780.098	127.508.324	163.963.695	28,6

(1) A mostra de estudo está constituída por 9.238 empresas galegas cunha facturación, en 1999, superior a 51 millóns de pesetas

(2) Inclúe todas as comarcas das áreas funcionais de Ferrol, A Coruña, Mariña e Pontevedra, e as comarcas Baixo Miño e Vigo, na área funcional de Vigo, e as comarcas de A Barbanza, Barcala, Muros, Noia, O Sar, Santiago, e Xallas, na área funcional de Santiago

Fonte: Elaboración propia CES-Galicia a partir de datos Ardán.

súa densidade de poboación de 190,3 habitantes por quilómetro cadrado, fronte ós 42,2 habitantes por quilómetro cadrado da Galicia interior. O número de concellos que conforman a Galicia occidental-costa é de 138 (o 43,8% dos concellos galegos) e o número de entidades singulares de poboación de 13.664 (o 45,6%).

A cota de mercado, un índice que reflicte a capacidade de consumo comparativa mediante un termo medio de números índices de distintas variables para expresa-la participación (en tanto por 100.000 sobre o total nacional), amosa que a Galicia occidental presenta unha capacidade de consumo de 4.422 (o 68,2% do valor do índice

CADRO C.5.17.

Renda familiar bruta dispoñible (poder de compra) nas CC.AA. 1999-00

	PIB/hab.		Índice PIB/hab.		RFBD (poder de compra)/hab.		Índice/hab.	
	1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000
	(en pesetas)		(España=100)		(en pesetas)		(España=100)	
Andalucía	1.567.127	1.626.512	74,86	74,66	1.422.989	1.548.075	82,53	82,75
Aragón	2.229.033	2.312.509	106,48	106,15	1.946.062	2.117.848	112,87	113,21
Asturias	1.800.028	1.874.434	85,99	86,04	1.609.531	1.752.348	93,35	93,67
Baleares	2.303.844	2.403.176	110,05	110,31	2.116.748	2.272.606	122,77	121,48
Canarias	1.989.059	2.055.692	94,06	94,36	1.733.339	1.883.028	100,54	100,66
Cantabria	1.991.264	2.082.503	95,12	95,59	1.769.275	1.939.655	102,62	103,68
Castela-A Mancha	1.690.846	1.760.529	80,77	80,81	1.627.346	1.765.880	94,39	94,39
Castela e León	1.960.127	2.043.916	93,63	93,82	1.866.642	2.039.004	108,27	108,99
Cataluña	2.525.034	2.633.708	120,62	120,89	1.801.072	1.951.161	104,46	104,30
C. Valenciana	1.994.353	2.081.875	95,27	95,56	1.768.146	1.928.101	102,55	103,07
Extremadura	1.375.452	1.428.188	65,70	65,56	1.462.224	1.597.907	84,81	85,41
Galicia	1.689.894	1.758.240	80,73	80,71	1.562.874	1.699.635	90,65	90,85
Madrid	2.823.919	2.927.536	134,90	134,38	1.995.683	2.173.828	115,75	116,20
Murcia	1.743.981	1.816.732	83,31	83,39	1.511.033	1.615.317	87,64	86,35
Navarra	2.689.903	2.794.457	128,50	128,27	2.110.153	2.279.338	122,39	121,84
Pais Vasco	2.535.243	2.640.354	121,11	121,20	1.794.844	1.898.941	104,10	101,51
A Rioxa	2.352.593	2.459.782	112,38	112,91	2.018.673	2.158.428	117,08	115,38
Ceuta (1)					1.777.810	1.905.413	103,11	101,85
Melilla	1.717.529	1.785.866	82,05	81,98	1.846.865	1.942.655	107,12	103,84
Total	2.093.378	2.178.512	100	100	1.724.112	1.870.760	100	100

(1) Os datos do PIB/hab. e Índice PIB/hab. corresponden a Ceuta e Melilla conxuntamente
Fonte: elaboración propia CES-Galicia a partir de datos de *Funcas e INE*

en Galicia) e que na Galicia interior, este é do 2.023.

Respecto ós diferentes “índices”, a Galicia occidental costa ten uns valores en torno ó 70% do total de Galicia e incluso superior no caso do índice turístico, que expresa a importancia turística desta área: representa o 81,5% do valor total de Galicia.

En relación ás variables con incidencia na actividade económica, o número de empresas en Galicia ascendeu a 160.988, das que un 70% estaban establecidas na Galicia occidental-costa. Relacionando esta porcentaxe (fonte: Dirce) coas existentes para cada unha das actividades (fonte: La Caixa) pódese ver que a porcentaxe de actividades industriais na Galicia occidental-costa é do 64,8%, mentres que no caso das actividades comerciais maioristas ascende ó 72,8%.

Finalmente, atendendo ós datos facilitados polo Ardán, o 75,2% das 9.238 empresas consideradas (6.946 firmas) están emprazadas na denominada Galicia occidental-costa e acollen en torno ó 85% dos ingresos de explotación e do VEB xerado nos anos 1997 e 1999.

4.- Sector público e benestar social

(cadros C.5.17. a C.5.18.)

O crecemento do VEB tradúcese nun aumento do 8,8% da renda familiar (poder de compra) por habitante en Galicia respecto ó ano anterior, acadando un total de 1.699.635 pesetas no ano 2000. Para o ano 2000 a renda familiar por habitante en Galicia acada o 90,85% do valor medio de España, o que supón un medre de 0,2 puntos en relación ó ano anterior, no que o indicador estaba situado no 90,65% do valor medio español.

Galicia é a unha das comunidades autónomas con menor índice por habitante da RFBD. En peor situación só encóntrase Murcia, Andalucía e Extremadura.

É relevante a comparación dos valores da renda e da produción por habitante de Galicia coa media española. A produción por habitante galega representa o 80,71% do valor de España, mentres que a renda por habitante é equivalente ó 90,85%, isto é, existe un diferencial favorable á economía galega de 10,14 puntos. Este dife-

Recadación dos principais impostos estatais 1999-00

	1999					Total
	IRPF	Sociedades	IVE	Imp. especiais	Tráfico exterior	
	<i>(en miles de millóns de pesetas)</i>					
Galicia (1)	233,8	106,4	192,9	18,4	7,8	559,4
Estado	5.108,7	2.435,1	5.113,1	2.566,3	144,2	15.367,4
G/E (%)	4,58	4,37	3,77	0,72	5,41	3,64

	2000					Total
	IRPF	Sociedades	IVE	Imp. especiais	Tráfico exterior	
	<i>(en miles de millóns de pesetas)</i>					
Galicia	240,2	115,7	197,3	18,2	10,1	581,5
Estado	5.349,6		5.557,1			
G/E (%)	4,49		3,55			

(1) datos provisionais

Fonte: Agencia Estatal de Administración Tributaria. Intervención General del Estado

rencial explícase polo funcionamento de mecanismos de compensación, é dicir, de transferencias de rendas e de capitais.

Na diminución das diferencias interrexionais é fundamental, xa que logo, o comportamento financeiro das Administracións Territoriais en Galicia favorecendo a converxencia real en termos de renda e benestar social. O compromiso entre equidade e eficacia debe reducir as disparidades interterritoriais achegándoas ó nivel de renda e benestar social das rexións comunitarias máis desenvolvidas.

A recadación dos principais impostos estatais en Galiciano ano 2000 foi de 581,5 miles de millóns de pesetas. Este importe representa sobre o acadado no ano 1999 un incremento nominal de 21,1 miles de millóns de pesetas que, en termos relativos, supón un incremento do 3,9%. Salienta o crecemento da recadación polo Imposto de Sociedades.

Neste senso, as transferencias correntes do presuposto consolidado da Comunidade Autónoma superan nun 35% (200.000 millóns de pesetas) o total da recadación dos principais impostos estatais no ano 2000 e as obrigas reco-

ñecidas pola Seguridade Social superan nun 44% (214.000 millóns de pesetas) o total dos ingresos de cotas da Seguridade Social no ano 2000. ■

Principais
indicadores
do peso da
economía de Galicia
no conxunto de
España en 2000

Principais indicadores do peso da economía galega no conxunto do Estado (I)

		<i>Unidade de medida</i>	Galicia		GE	
	Superficie	(Km ²)	29.575		5,85	
			Galicia	G/E (%)	Galicia	G/E (%)
			1/1/98		1/1/99	
	Poboación	<i>taxas por 1.000habs.</i>	2.724.544	6,84	2.730.337	6,79
			1999		2000	
	VEB a custo de factores	<i>(en millóns de pesetas)</i>	4.365.801	5,48	4.386.024	5,48
	agricultura e pesca		350.056	9,54	351.190	9,43
	industria		998.089	5,56	1.055.456	5,59
	construcción		395.357	6,31	419.905	6,30
	servicios		2.622.299	5,07	2.715.208	5,07
	RFBD (poder de compra) (1)	<i>(en millóns de pesetas)</i>	4.246.093	6,16	4.605.049	6,14
Sector exterior	Exportacións	<i>(en millóns de pesetas)</i>	1.000.168	5,74	1.371.677	6,70
	enerxéticos		19.293	4,95	38.386	5,09
	non enerxéticos		949.253	5,65	1.333.290	6,76
	sector primario		242.958	7,67	296.129	8,22
	semimanufacturas		133.079	3,48	159.524	3,45
	manufacturas		573.216	5,84	877.637	7,63
	bens de equipamento		479.147	6,45	727.516	8,34
	bens de consumo		94.069	3,95	150.121	5,40
	Importacións	<i>(en millóns de pesetas)</i>	1.098.130	5,36	1.468.943	5,31
	enerxéticos		116.779	7,64	248.349	7,40
	non enerxéticos		958.156	4,55	1.220.594	5,03
	sector primario		288.715	8,19	327.027	8,37
	semimanufacturas		130.261	2,63	161.911	2,79
	manufacturas		539.180	4,28	731.655	5,02
	bens de equipamento		450.920	4,60	578.929	5,12
bens de consumo		88.260	3,18	152.726	4,65	
	Investimento estranxeiro	<i>(en millóns de pesetas)</i>	18.811,7	0,4	5.917,7	0,1
	Investimento directo no estranxeiro	<i>(en millóns de pesetas)</i>	141.333,0	1,4	31.675,8	0,3

(1) renda familiar bruta disponible

Fonte: elaboración propia CES-Galicia a partir de datos de IGE, INE, Funcas, ICEX e Ministerio de Economía y Hacienda

Principais indicadores do peso da economía galega no conxunto do Estado (II)

		Galicia	G/E (%)	Galicia	G/E (%)
		1/1/98		1/1/99	
Demografía	Poboación	2.724.554	6,84	2.730.337	6,79
		Galicia	España	Galicia	España
		1999	2000		
	Natalidade	6,93	9,58	7,17	9,91
	Mortalidade	10,80	9,40	10,60	9,40
	Nupcialidade	4,61	5,23	4,65	5,26
		Galicia	G/E (%)	Galicia	G/E (%)
		1999	2000		
	Matrimonios	12.513	6,07	12.628	6,02
	Nacementos	18.807	4,98	19.468	4,92
Defuncións	29.289	7,91	28.756	8,01	
Extranxeiros residentes	22.523	2,80	24.141	2,70	
	Galicia	G/E (%)	Galicia	G/E (%)	
	1999	2000			
Emprego	Mercado de traballo				
	poboación total >16	2.318,95	7,09	2.326,45	7,09
	activos	1.123,88	6,84	1.157,95	6,87
	ocupados	941,68	6,82	986,63	6,82
	parados	182,20	6,99	171,38	7,23
	inactivos	1.187,73	7,35	1.162,90	7,31
	paro rexistrado	139,08	8,42	135,30	8,69
	afiliados á Seguridade Social	851,23	5,93	880,10	5,84
	Contratos INEM	638.425	5,00	682.109	5,01
	sector primario	22.612	1,60	19.068	1,38
	industria	103.480	7,50	115.576	7,92
	construcción	84.228	4,60	85.426	4,34
	servicios	428.105	5,20	462.039	5,25
	Empresas de traballo temporal				
	empresas	37	4,28	36	4,44
	contratos de posta a disposición	84.155	4,29	85.660	4,30
	Economía social				
	empresas	1.168	3,60	1.428	4,0
	traballadores	11.265	3,40	12.298	3,5
	Cooperativas				
	Sociedades	798	3,50	872	3,7
	Traballadores	8.920	3,40	9.099	3,4
	Sociedades laborais				
	Sociedades	370	3,80	566	4,7
	Traballadores	2.345	3,10	3.199	3,8
	Empresas segundo forma xurídica	166.072	6,40	167.732	6,34
	Persoas físicas	113.317	6,82	111.800	6,77
	S.A.	4.118	3,14	4.135	3,20
	S.R.L.	37.977	6,20	40.575	6,08
	Outras	10.660	5,63	11.222	5,69
	Sociedades mercantís				
	constitución	5.345	4,87	5.237	4,52
	S.A.	146	3,28	140	2,87
	S.R.L.	4.953	4,96	4.766	4,54
	Outras	246	4,46	331	3,58
	suspensión	5	2,46	11	6,80
	S.A.	1	0,88	7	8,26
	S.R.L.	4	4,76	4	4,76
	Outras	-	-	-	-
	quebras	13	2,54	15	3,01
S.A.	5	2,23	4	1,97	
S.R.L.	8	2,99	9	3,42	
Outras	-	-	2	6,06	
extincións	318	3,94	351	3,92	
S.A.	37	1,71	56	2,45	
S.L.	216	4,50	212	3,75	
Outras	65	5,92	83	8,37	

Fonte: elaboración propia CES-Galicia a partir de datos de IGE, INE, INEM, Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales e Registro Mercantil Central

Principais indicadores do peso da economía galega no conxunto do Estado (III)

		Galicia		Galicia	
		G/E (%)		G/E (%)	
		1999		2000	
Comercio	Comercio maiorista				
	locais	14.098	6,63		
	empresas	12.594	6,63		
	Comercio minorista <small>taxas por 1.000 habs.</small>				
	actividades comerciais	54.581	6,52	55.870	6,59
	superficie total de venda <small>(en m²)</small>	4.741.546	5,88	5.042.475	5,99
Turismo	Viaxeiros chegados	2.897.225	4,95	2.525.953	4,25
	residentes en España	2.490.388	7,83	2.076.272	6,45
	non residentes en España	406.837	1,52	449.681	1,65
	Pernoctacións	6.682.861	2,90	5.861.025	2,58
	residentes en España	5.887.247	7,22	4.959.477	5,95
	non residentes en España	795.614	0,53	901.548	0,63
Comunica- cións e transportes	Servicios postais <small>(en millóns de obxectos)</small>				
	correspondencia nacida	183,15	3,64	170,55	
	correspondencia distribuída	345,85	6,22	346,81	
	Transporte urbano <small>(en miles)</small>				
	viaxeiros en autobus	56.235	3,26	57.188	3,29
	Transporte por estrada <small>(en miles de Tm.)</small>				
	mercadorías	60.352	6,10	64.294	7,08
	Tráfico portuario (2) <small>(en Tm.)</small>				
	pasaxeiros	81.863	0,47	103.200	0,55
	mercadorías	8.452.344	7,16	8.777.487	7,03
	graneis sólidos	12.001.769	13,53	12.400.934	13,44
	mercadería xeral	4.402.783	4,36	4.423.225	4,36
	pesca fresca	137.848	35,12	140.854	35,35
	avitallamento	343.164	4,15	376.943	4,56
	tráfico local	925.244	26,94	930.308	26,93
	Tráfico aéreo				
	aeronaves	32.368	2,35	35.606	2,38
interior			28.492		
internacionais			7.114		
pasaxeiros	2.427.863	1,9	2.593.488	1,9	
mercadorías <small>(en Kgs.)</small>	6.809.704	1,2	10.794.465	1,8	
Servicios financeiros	Oficinas das entidades de crédito	2.515	6,45	2.474	6,34
	Créditos ás Admons. e outros <small>(en miles de millóns de pesetas)</small>				
	Bancos	1.806	4,26	2.053	4,3
	Caixas aforro	1.374	4,14	1.597	4,0
	Coop.	12	0,33	14	0,3
	Depósitos de Admons. e outros <small>(en miles de millóns de pesetas)</small>				
	Bancos	1.846	5,70	1.903	5,50
	Caixas aforro	2.019	5,29	2.108	5,05
Coop.	23	0,50	24	0,47	

(2) tráfico nos portos de interés nacional

Fonte: elaboración propia CES-Galicia a partir de datos de IGE, INE, Ministerio de Economía y Hacienda, Renfe, AENA, Ministerio de Fomento, Puertos del Estado e Banco de España

Principais indicadores do peso da economía galega no conxunto do Estado (IV)

Sector público		Galicia		Galicia	
		1999	G/E (%)	2000	G/E (%)
Sector público	Participación de Galicia no Fondo de Compensación Interterritorial	<i>(en miles de pesetas)</i>			
		24.283.100	17,5	24.754.596	17,5
	Recadación dos principais impostos estatais	<i>(en miles de millóns de pesetas)</i>			
	IRPF	559,4	3,56	581,5	
	Imposto de sociedades	233,8	4,58	240,2	4,49
	IVE	106,4	4,37	115,7	
	Impostos especiais	192,9	3,77	197,3	3,55
	Tráfico exterior	18,4	0,72	18,2	
		7,8	5,41	10,1	

Fonte: elaboración propia CES-Galicia a partir de datos do *Ministerio de Economía y Hacienda*

Protección social		Galicia		Galicia	
		1999	G/E (%)	2000	G/E (%)
Protección social	Pensiones contributivas	<i>(media anual)</i>			
	incapacidade permanente	660,0	8,79	667,4	8,78
	xubilación	58,4	7,32	58,0	7,32
	viuvez	420,8	9,46	424,1	9,44
	orfandade e favor familiar	156,9	7,95	160,0	7,96
		23,9	8,30	25,3	8,34
	Pensiones non contributivas	<i>(media anual)</i>			
	invalidez	51.001	11,10	52.621	11,20
	xubilación	26.188	11,20	26.883	11,10
		24.813	11,10	25.738	11,20
	Beneficiarios LISMI	<i>(media anual)</i>			
		8.392	6,60	6.905	6,10
	Prestacións asistenciais	<i>(media anual)</i>			
		3.789	4,60	2.290	3,40
	Prestacións por desemprego	<i>(media anual)</i>			
beneficiarios totais	61.245	5,82	62.592	6,00	
	contributivas	28.877	6,55	31.111	6,96
	subsídios	32.368	5,30	31.481	5,32
Ingresos por prestac. de desemp.	<i>(en millóns de pesetas)</i>				
	84.859,0	4,89			
Gastos por prestac. de desemp.	<i>(en millóns de pesetas)</i>				
	78.482,0	6,60			

Fonte: elaboración propia CES-Galicia a partir de datos de *INEM e Seguridad Social*

Saúde	Sinistralidade de tráfico				
	accidentes mortais	394	10,82	384	8,78
	víctimas mortais	460	10,75	502	8,69
	Gasto farmacéutico	<i>(en millóns de pesetas)</i>			
Atención primaria	91.336,3		99.660,3		
Atención especializada	77.574,8		83.348,8		
	13.761,5		16.311,5		
Educación	Ensino non universitario	Curso 98/99		Curso 99/00	
	Alumnos	448.219	6,27	427.781	6,13
	centros	3.991	7,92	3.796	7,75
	profesores	34.300	6,80	34.725	6,13
Cultura	Producción editorial	1999		2000	
	títulos	1.752	2,96	2.014	3,25
	exemplares	3.307	1,38	3.229	2,95
	Libros publicados				
	títulos	1.579	2,95	1.812	3,24
	exemplares	2.669	1,25	2.966	1,40

Fonte: elaboración propia CES-Galicia a partir de datos de *INE, Ministerio de Fomento e Ministerio de Educación y Cultura*

Principais indicadores do peso da economía galega no conxunto do Estado (V)

		Galicia	G/E (%)	Galicia	G/E (%)
		1999		2000	
Infraestructuras	Infraestructuras ferroviarias				
	Investimentos de Renfe	1.701	-	7.941	18,3
	Investimentos de Feve	164		80,7	
	Investimentos nos Portos do Estado <i>(en millóns de pesetas)</i>				
	Investimentos nos aeroportos	672,5	1,0	1.798,6	2,40
		1998		1999	
Investigación e desenvolvemento tecnolóxico	Gastos internos totais en I+D <i>(en miles de pesetas)</i>	25.437.916	3,2	27.469.112	3,3
	Administracións	4.858.290	3,8	5.188.887	3,7
	Empresas	8.062.462	2,0	8.347.308	1,9
	Institucións de ensino superior	12.501.901	5,2	13.932.458	5,6
	Institucións privadas sen lucro	15.263	0,2	459	0,01
	Persoal total	4.463	4,6	4.535	4,4
Persoal investigador	3.505	5,8	3.304	5,4	
		1999		2000	
Medio ambiente	Incendios forestais	8.643	48,3	12.589	-
	Superficie afectada <i>(en m2)</i>	10.528,1	15,2	45.952,6	31,30
	arbolada	2.457,6	11,5	10.144,6	22,92
	rasa	8.070,3	16,9	35.808,0	34,92

Fonte: elaboración propia CES-Galicia a partir de datos de INE, Renfe, AENA e Puertos del Estado

